

Obetajoči dosežki v kmetijstvu

Pridobitve ob brežiškem občinskem prazniku — Podelili Oktobrske nagrade in priznanja

BREŽICE — Letošnje praznovanje 28. oktobra, praznika občine Brežice v spomin na ustanovitev prve partizanske enote, Brežiške čete, je bilo na zunaj skromnejše, vsebinsko pa zato nič revnejše, morda celo bolj prisrčno. Osrednja slovesnost je bila v nedeljo v Posavskem muzeju.

O pomenu praznika je govoril predsednik Mirko Kambič, o razvoju

● V nedeljo, 28. oktobra, je predsednik Mirko Kambič na svečani seji občinske skupščine izročil letošnje oktobrske nagrade in priznanja. Nagrade so prejeli: Iva Gorenc za dosežke pri razvoju družbenih dejavnosti, Marjan Grozdek za inovativno delo v tovarni pohištva in Teodor Oršanič, za prispevek pri razvoju gozdnega gospodarstva in družbenopolitično delo v KS Brežice. Priznanja občine je Mirko Kambič izročil društvu računovodskih in finančnih delavcev za uspešno delo pri strokovnem usposabljanju finančnih delavcev v občini in delovni organizaciji Kovinoplast v Jesenic na Dolenjskem za prispevek k razvoju gospodarstva in samoupravnih odnosov. Nagrado raziskovalne skupnosti sta prejela Tone Ajster in Anton Komočar iz Krške vasi.

nih dosežkih pa Jože Avšič, predsednik izvršnega sveta. Slednji je med večjimi gospodarskimi pridobitvami občine naštel dosežke v kmetijstvu, ki tudi vnaprej sodi med prednostne panoge. Za občino veliko pomeni Grudina farma govejih pitancev z 2400 stoječimi v Globokem, ogromne površine plodne zemlje, ki jih usposablja za kmetijstvo z melioracijo ob Sromljici (do spomladi bo pripravljene za setev vseh 460 hektarov) in žitne šrambe, za 30 tisoč ton koruznega in pšeničnega zrnja, ki jih je 27. oktobra izročil v uporabo predsednik komiteja za tržišče in splošne gospodarske zadeve Janez Klemenčič.

Z uspehi se lahko pohvalijo tudi na drugih področjih; v Tovarni pohištva z novo tehnološko linijo, ki bo omogočila povečan izvoz, pri Slovini s temeljito obnovo vinogradov po toči in povečanimi kletnimi zmogljivostmi, pri Gozdnem gospodarstvu z novo trgovino za prodajo lesa, kuriva in gradbenega materiala. Ta čas dokončujejo v Brežicah stanovanjsko sosesko Trnje, v mestnem jedru pa obnavljajo tri stavbe in tako urednjujejo program oživitve starega mestnega središča.

J. TEPPEY

JAKČEV DOM ODPRT — Več sto Novomeščanov in ljubiteljev umetnosti od blizu in daleč se je udeležilo sobotne otvoritve Jakčevega doma v Novem mestu in si ogledalo stalno razstavo — darilo Božidarja Jakca Novemu mestu. Najveličastnejši trenutek je bil pri vhodu, kjer je Franc Šali, ravnatelj Dolenjskega muzeja, izročil velikemu novomeškemu rojaku Božidarju Jakcu ključ hiše, ki je bila nekoč last umetnikovega očeta, zdaj pa je postala spominska galerija. S tem je bil Jakčev dom izročen v stalno uporabo umetniku Božidarju Jakcu in v družbeno upravljanje. (Več o tem dogodku na kulturni strani) (Foto: J. Pavlin)

Letos bolj skromen praznik

Za praznik občine Novo mesto osrednja prireditev v Jakčevem domu, slovesnosti pa tudi na Lazah in v Stopičah, v mestu pa še v Bršljinu in Mačkovcu

NOVO MESTO — Prireditve v počastitev občinskega praznika se sicer še nadaljujejo, osrednje slovesnosti pa so se zvrstile 27., 28. in 29. oktobra. Po slavnostni seji občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij je bila otvoritev Jakčevega doma, popoldne pa borčevska proslava na Lazah, kjer so odkrili dve spominski plošči. 28. oktobra so v Stopičah odprli nov gasilski dom, na praznični dan pa je mesto postalo bogatejše za dve trgovini.

Ker je letošnji občinski praznik prvič brez Nika Šilih, častnega občana in komandirja Novomeške čete, ustanovljene na Brezovi rebi — kar je spominski dogodek občinskega praznika, so na slavnostnem zasedanju počastili njegov spomin z enominu-

● 27. oktobra so v Domu kulture na slavnostni seji občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij podelili letošnje nagrade za občinski praznik. Najvišje priznanje, Plaketo Novega mesta, so dobili: Skupnost borcev 1. artilerijske brigade, dr. France Hočevar in mr. ph. Boris Andrižanič. Dobitnika letošnjih Trdinovih nagrad sta prof. Jože Skufca in Ivan Zoran. Nagrade Novega mesta pa so prejeli: Marija Božič, dr. Vesna Morela, Janez Potočar in dipl. inž. Jože Petrič.

tnim molkom. Uroš Dular, predsednik občinske skupščine, je zatem v slavnostnem govoru obujal spomin na revolucionarno pot Novega mesta in

njegovih prebivalcev, nato pa govoril o današnjih zaostrenih razmerah. Posebej je omenil težave zaradi negotovega položaja IMV, navajal vrsto napak, s katerimi se ob naslednjem prazniku ne bi več smeli srečati, nato pa med drugim dejal: »Kljub težkim časom menim, da so vsi problemi rešljivi, četudi so nekateri umaknjeni v lože in le živjajo proti

TRI PLAKETE — Med dobitniki Plakete Novega mesta je dr. France Hočevar, novomeški rojak, ki ga je življenjska pot po osvoboditvi zanesla v diplomacijo in na najbolj odgovorne dolžnosti v pravosodju republike. Na fotografiji: ob podelitvi priznanja.

JUBILEJNA PRIZNANJA RDEČEGA KRIŽA

BREŽICE — Prireditvam za občinski praznik se je letos pridružila tudi občinska organizacija Rdečega križa in hkrati počastila 40-letnico RK Slovenije. Na proslavi so podelili jubilejna priznanja aktivistom RK, ki so orali ledino v brežiški občini, kasnejšim aktivistom za dolgoletno delo, za krepitev solidarnosti, medsebojnih odnosov in širjenje zdravstvene kulture, priznanja aktivistom v krajevnih skupnostih in priznanja večkratnim kvodajalcem.

Danes »Razgledi«

● Po daljšem času je Dolenjski list spet bogatejši za Dolenjske razgledke. Nova številka te literarno-publicistične priloge je v celoti posvečena pomenbenim novomeškim kulturnim dogodkom, ki so se zvrstili ob letošnjem občinskem prazniku. Osrednja sestavna sta intervjuja, in sicer z dr. Miškom Komelem, umetnostnim zgodovinarjem, ki je Božidarju Jakcu podelil pri oddobi in ureditvi umetnikskih del za Jakčev dom, in z spiskom Janezom Menarom, umetnikom prajkur izšle antropologe. »Pesni dolenjske dežele« v zaljubljen Dolenjskega lista. Razgledi tokrat prinašajo nove strani Dolenjskega biografskega leksikona ter več del članov novomeškega literarnega kluba »Dragotin Kette« in drugih bosednih ustvarjalcev.

Cilj klubov OZN je mir

Pod geslom »Za mir in enakopravno sodelovanje med narodi« se je v Črnomlju zbralo 700 članov slovenskih klubov OZN — Govoril Jože Smole

ČRNOMELJ — Ob 24. oktobra, dnevu OZN, se je pretekli teden v Črnomlju zvrstila vrsta prireditev. Tako seminar članov klubov OZN, projekcije filmov in okrogle mize o razorožitvi, Jugoslaviji in odnosih s sosedi, predavanje o Namibiji, vrsta razstav o narodno-osvobodilnih gibanjih, OZN, neuvrščenosti, nastop mladih glasbenikov s sodobnimi in revolucionarnimi pesmimi, mirovni pohod skozi mesto. Na osrednji republiški prireditvi ob dnevu OZN in tednu razorožitve pa je v soboto več kot 700 članov klubov OZN govoril Jože Smole, predsednik komisije za mednarodne odnose pri CK ZKS.

Mladi se prav preko klubov OZN na najbolj konstruktiven način vključujejo v mednarodne tokove, ki jih morajo zasledovati tudi zaradi naše perspektive, zaradi vprašanja vojne in miru. Jugoslavija ima kot soustanoviteljica OZN v organizaciji še posebno vlogo, skupaj z jugoslovansko ligo

za mir klubi OZN ne izražajo le odporu proti nasilju, vojni, ampak neposredno prispevajo h krepitvi boja za novo ureditev v svetu.

Smole je zavrnil trditve nekaterih držav, da je ideja o razorožitvi iluzija, čeprav se vsi zavedamo, da bo boj za razorožitev težak. »OB IZKUŠNJAH, KI JIH IMAMO lahko pričakujemo, da bodo prizadevanja za mir zmagala. Naš prispevek v boju za razorožitev pa bo lahko toliko večji, kolikor bo tudi Jugoslavija notranje stabilna in bo imela dobro obrambno sposobnost.« je sklenil svoje misli Jože Smole.

Mladinci so s shoda poslali pismo generalnemu sekretarju OZN, v katerem zahtevajo, naj se spori rešujejo po mirni poti, naj se konča oboroževalna tekma ter se v svetu začne postopen

odru... Slavje je lepo dopolnil Krkin pevski zbor.

Po slavnostni podelitvi letošnjih priznanj so se gostje in delegati pridružili množici Novomeščanov pri otvoritvi Jakčevega doma. Popoldne pa so partizanske Laze doživele po vojni najštevilnejši obisk. Na proslavi so odkrili ploščo v spomin na 40-letnico prvega zasedanja skupščine okraja Dol. Toplice in obeležje v spomin na delovanje prve politične šole novomeškega okrožja. V lepo urejenem okolju sredi vasi so peli združeni zbori Uršnih sel, Birčne vasi in Dol. Toplice, slavnostni govor pa je imel Ivo Longar, sekretar občinskega komiteja ZK. Med občinstvom so bili na častnem mestu štirje še živeči udeleženci topliške skupščine pred 40 leti.

Na sam praznični dan, 29. oktober, sta bili dve otvoritvi, ki pomenita bistveno boljše oskrbo prebivalstva. V Bršljinu so odprli dozidan Market Dolenjske, v naselju Pod Trško goro pa prvo oskrbovalno trgovino. Ob tej priložnosti so razvili prapor krajevnih konferenc ZRVS.

Več o praznovanju poročamo še na drugih straneh.

R. B.

DOKUMENTI POTI ŠTIRINAJSTE DIVIZIJE

BREŽICE — V galeriji Posavskega muzeja je bila 28. oktobra prisrčna slovesnost. Odprli so razstavo dokumentov in fotografij o Štirinajsti diviziji in njenem pohodu na Štajersko. S to razstavo so počastili praznik brežiške občine.

Na Kopaonik ne smemo pozabiti

Dolenjska solidarnost se doslej ni izkazala

NOVO MESTO — Vodstva medobčinskih družbenopolitičnih organizacij so s predstavniki Rdečega križa vred pred dnevi ocenjevala dosedanje akcije zbiranja prispevkov za Kopaonik na Dolenjskem in ugotovila, da je tokrat solidarnost odrekla ali pa gre za premajhno obveščnost. Dogovorjeno je bilo, da prispevkov za potresne kraje ne bodo pobirali pri zasebnikih, ker lahko ti darujejo preko RK, če sami želijo, pač pa je potrebno zbiralno akcijo spodbuditi v združenem delu na območju vseh štirih dolenjskih občin. Doslej so namreč nakazali prispevke le iz 2 delovnih organizacij metliške, 2 trebanjske in 4 delovnih organizacij novomeške občine.

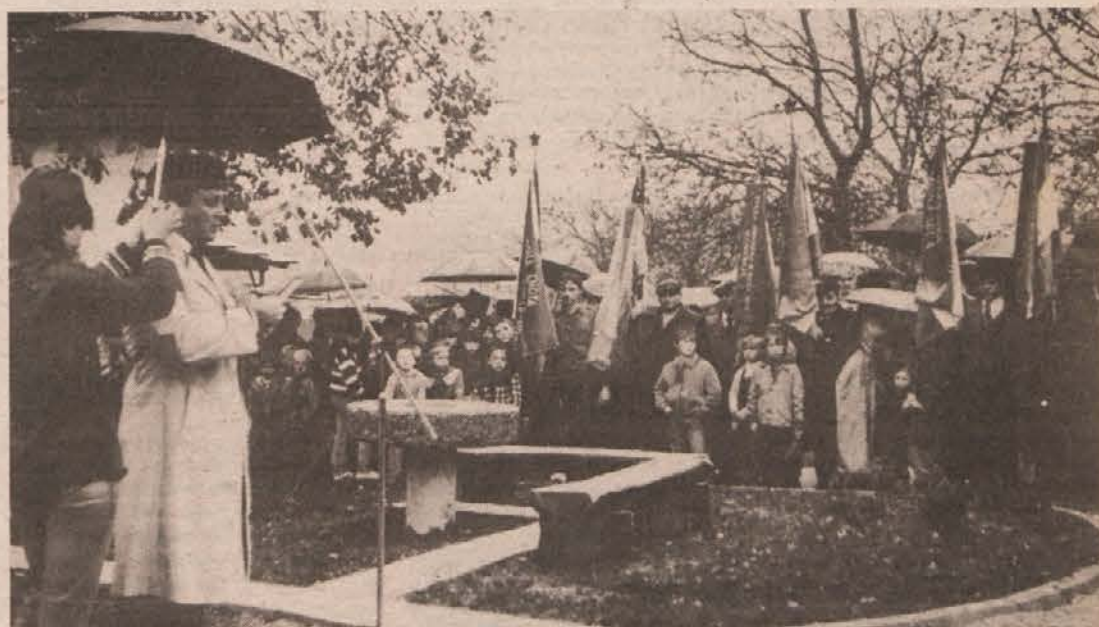
Na posvetu so posebej poudarili, naj bi prispevali po svojih možnostih, ne gre toliko za vsote, kot za politično in moralno podporo prizadetim krajem. Prispevki se zbirajo na posebnem računu v Ljubljani: RKS 50101-678-51579 — za Kopaonik.

BIRČNA VAS: POHOD

BIRČNA VAS — Prebivalci KS Birčna vas so z denarnjem krajevnega skupnosti, samopriskevki in prostovoljnemu delom asfaltirali cesto skozi Veliki Podljuben. Ob svečani izročitvi ceste prometu so rezervni vojaški stečine Birčne vasi v sodelovanju s svetom KS in komitejem za SLO priredili pohod ob obeležjih padlih s tega območja. Po pohodu so se udeleženci in krajanji pomerili v streljanju in dosegli odlične rezultate. Med pionirji je v streljanju z zračno puško zmagal Dušan Drenik pred Rudijem Bogatajem in Alešem Bogatajem, med mladinci pa so bili z malo kalibrsko puško najboljši Robert Muhič, Bojan Šmajdek in Bojan Pirc. Člani ZRVS in krajanji so streljali s puško M-48. Zmagal je Anton Junc pred Mitjo Jakšetom in Ladom Gašperjem.

SREČANJE

ŠMARJETA — V ponedeljek dopoldne so praznovali dan šole pionirji Osnovne šole »29. oktober« iz Šmarjete. Že nekaj let zaporeda dan pripravijo srečanje borcev in pionirjev. Letošnje ure zgodovine so se udeležili borci Brane Suh, Ema Musar, Jože Lužar in Franc Somrak.

SPOMINSKI PARK SREDI LAZ — Sobotno proslavo na partizanskih Lazah je sicer motil dež, kljub temu pa so številni krajanji, gostje, pohodniki in taborniki vztrajali ob programu. Slavnostni govornik je bil Ivo Longar, sekretar občinskega komiteja ZK. (Foto: R. Bačer)

Moč je v ljudeh in v akciji

Posavski aktivisti SZDL odkrito spregovorili o sebi — Gost Geza Bačič

KRŠKO — 24. oktobra je bil v okviru medobčinskega sveta SZDL za Posavje regijski posvet o delu te frontne organizacije.

Predsedniki krajevnih konferenc SZDL, mladi, borci in komunisti so brez dlake na jeziku govorili o svojih problemih, navajali pa so tudi številne dobre izkušnje. Težko bi bilo reči, da so prezrli kakšen aktualen družbeni problem. Bodisi da je to le luč, ki so jo v gasilskem domu v Krški vasi pozabili ugasniti mladinci in zato posledje ne smejo več v ta dom, ali da v tovarni Djuro Salaj ne puščajo ljudi na seje izven tovarne, ali da gre za popravilo

vaške poti in vodovoda. »Veliko delate«, je po poslušanju te razprave menil Geza Bačič, sekretar republiške konference SZDL. Poudaril je, da je moč te frontne organizacije zgolj v ljudeh in v akcijah. Ob tem je opozoril na krepitev medčloveških odnosov in odgovornosti. »Ljudem moramo vedno in povsod povedati resnico in ne le predočati nekakšno optimistično sliko.« je dejal.

Prostovoljnemu družbenopolitičnim

delavcem pri delu ni lahko. »Je pa zato splošno zadovoljstvo na koncu toliko večje, če akcija tudi uspe.« je menil Geza Bačič. SZDL je nedvomno storila prav, da je (prvič po letu 1976) šla v tako široko razpravo s svojimi aktivisti.

A. ŽELEZNIK

VRÉME

V drugi polovici tedna se bo nadaljevalo suho vreme.

V toliki spremenljivosti vsega človeškega je zanesljiva samo smrt, a vseeno se vsi žalostimo nad edino stvarjo, ki še ni nikoli nikogar prevarala, je nekoč rekel Seneka. Vsem ljudem smrt pomeni konec. V obsegu človekovega razuma ni ničesar, kar bi bilo na bolj nasprotnih polih kot sta življenje in smrt. In vendar med njima ni prepada. Umreti ni lepo in prijetno, vendar je odhod nekoliko lažji, če vemo, da nas bodo pospremile solze in spoštovanje tistih, ki ostanejo. Vsak dan mirnih zgodb pravi, kako veliko je tega spoštovanja, kako neznanska je samooslobovalna moč človeškega rodu.

Šola mejnik v življenju skojevcev

Po 40 letih so se na Gradniku zopet zbrali slušatelji višje skojevske šole — Odkritje plošče

GRADNIK PRI SEMIČU — V nedeljo so se v majhni belokranjski vasi Gradnik prvič po štirih desetletjih zbrali slušatelji višje skojevske šole pri PK SKOJ Slovenije. Na hiši, kjer so potekali štirje tečaji, so odkrili spominsko ploščo, slavnostni govornik pa je bil Ferdo Godina, ki je med vojno predaval na tečaju in ki pripravljata tudi publikacijo o višji skojevski šoli.

Šola je bila ustanovljena avgusta 1943 in je od prvega do sedmega tečaja potekala na Rogu, od osmega do enajstega pa na Gradniku, kjer se je novembra 1944 zaključila. Obiskovalo jo je 252 slušateljev, od katerih se jih je nedeljske slovesnosti udeležilo okrog 100. Kot je poudaril slavnostni govornik, je šola pomenila za najmlajšo generacijo, ki je šla v nevarnosti vojne brez pravega premisleka, mejnik v razmišljanju in odločitvah. Ko se je šola junija 1944 preselila v Kondovo hišo na Gradniku, se njen živahni utrip ni spremenil. Življenje slušateljev se je zloilo z življenjem vašačanov, sožitje pa se je kazalo predvsem pri pripravljanju kulturnih programov in pomoči pri kmečkih opravilih.

Gradničani so slovesnost izkoristili tudi za to, da so goste seznanili s svojo željo — asfaltiranjem ceste od Semiča do vasi. Zato je Ferdo Godina poklical nekdanje slušatelje višje skojevske šole, ki jim je Gradnik med vojno nudil zavetje, naj jim priskočijo na pomoč.

Spominsko ploščo je odkril Ignac Krivec, član republiške konference ZSMS, zanjo pa so skrbeli mladina črnomaljske občinske konference. Slovesnost so s prisrčnim kulturnim programom zaključili učenci semiške osnovne šole.

B. M.

Težko bo seči v bralčev žep

Na seji izdajateljskega sveta Dolenjskega lista sprejeli poročilo o poslovanju — Soglasja k imenovanju Draga Rustja za glavnega urednika in vodjo tozda

NOVO MESTO — Ko so člani izdajateljskega sveta Dolenjskega lista na zadnji seji, ki je bila pretekli četrtlet v Novem mestu, med drugim razpravljali o vse težjem gnotnem položaju lista, so menili, da je potrebno delež ustanovitelje (občinskih konferenc SZDL iz devetih občin) vsakakor povečati. Več kot očitno je namreč, da bremenava vse večjih tiskarskih, odpremihih in poštnih stroškov ne bo mogel v celoti nositi bralec.

Kot kaže poročilo o devetmesečnem poslovanju, je časopis uspešno pokrtil izgubo iz prvega četrtletja. Vendar pa so stroški kljub temu še naraščali, brzkone pa bodo šele v zadnjem četrtletju prišlo do izraza septembra sprejete podražitve papirja in tiskarskih ter poštnih storitev. Ob manjši naročnini, izpadu sofinanciranja, slabših učinkih ekonomske propagande bo težko doseči planirani prihodek. Ob manjšem prihodu in povečanih stroških pa se lahko zgodi, da bo časopis posloval z izgubo. V takem primeru pa bodo morali pri časopisu, ki je že tako okrnjen zaradi pomanjkanja papirja, še zmanjšati obseg in zmanjšati osebne dohodeke zaposlenih. Vse to pa se kaj lahko zgodi, saj časopis že v tem tritrtletju ni dosegel načrtovanega skupnega prihodka.

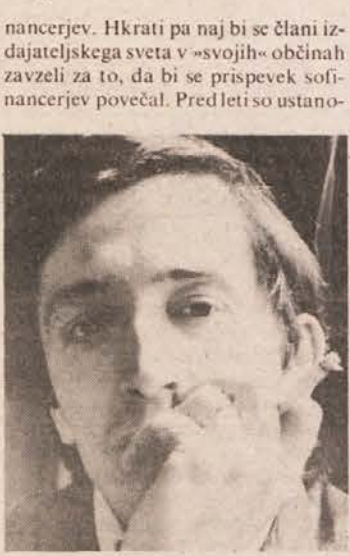
K manjšemu prihodu je botroval manjši delež sofinanciranja ustanoviteljice časopisa. Občine Kočevje, Ribnica in Sevnica so prispevale manj od načrtovanega. Člani izdajateljskega sveta so zato priporočili, naj bi do konca leta zbrali ves delež sofinanciranja.

Pomembno za Dolenjsko

Otvoritev novih Petrolovih objektov v Bršlinju pomeni napredek za regijo in večjo varnost

NOVO MESTO — 26. oktobra so petrolovci dali pomemben prispevek k prazniku občine Novo mesto in širše regije z otvoritvijo 140-milijonske investicije v povečanje zalog in skladišča. Nekaj večjih delovnih organizacij bo zdaj deležnih direktne oskrbe z gorivom.

Na otvoritvi je inž. Lojze Blenkuš, predsednik poslovnega odbora slovenskega Petrola, govoril o novi naložbi, ki omogoča povečanje zalog goriv

Drago Rustja

viteljice prispevale tretjino skupnega prihodka, letos je ta delež padel že na desetino, po sedanjih predvidevanjih pa naj bi sofinanciranje prihodnje leto

znalo le še 8 odst. Zato je treba storiti vse, da bi sofinanciranje znašalo vsaj desetino.

Da bo potrebno povečati delež sofinanciranja (mimogrede povedano, ta delež je pri dnevnih in pri drugih pokrajinskih glasilih veliko večji), se je pokazalo tudi v razpravi o povečanju naročnine in v prihodnjem letu. Izdajateljski svet se je sicer povsem strinjal s podražitvijo naročnine za list (slišati je bilo celo vprašanje, ali je v njej dovolj upoštevana naraščanje stroškov), hkrati pa je bilo opaziti tudi bojazen, da z naročnino (predvidoma

● Izdajateljski svet je dal soglasje k imenovanju Draga Rustje za glavnega urednika in vodjo tozda Časopis Dolenjski list. Občinska konferenca SZDL Novo mesto ga je v torek imenovala za glavnega urednika, dan poprej pa ga je zbor delavcev Dolenjskega lista potrdil za vodjo tozda.

1.500 din v letu 1985) ne bi preveč prizadel naročnikovega žepa. Ker pomeni posebno izdajanje Skupščinskega Dolenjskega lista, ki zdaj izhaja kot priloga časopisa, tudi določeno razbremenitev, so člani soglasno potrdili predlog v tej smeri.

BOGATEJŠI SKLAD

Odbor za upravljanje sklada za nabavo medicinskih aparatov pri Združenem centru Brežice sporoča, da se je v skladu nabralo že 88.723 din. V zadnjem času so v sklad darovali denar namesto vencev za pokojnike naslednje organizacije in posamezniki: OOS Prevoz Brežice namesto vencev za pok. M. Friglja, K. Komočarjevo, B. Vahčiča, I. Cizla in M. Ferenčakovo 7.500 din; OK SZDL Brežice namesto venca za pok. T. Šetinca 3.000 din; OŠ Bratov Ribarjev namesto vencev za pok. P. Grgičeviča in M. Zidarčičevo 4.000 din; Skupne strokovne službe SIS družbenih dejavnosti Brežice namesto venca za pok. O. Kranjčičevo 2.500 din in Michael Radanovič namesto venca za pok. J. Vizjaka 3.500 din. Vsem najlepša hvala!

Boris Gabrič 50-letnik

Na sam praznik novomeške občine, 29. oktobra, ima rojstni dan tudi Boris Gabrič, sekretar medobčinskega sveta ZK za Dolenjsko, ki je te dni dopolnil 50 let. Njegova življenjska pot je bila od otroških let nenavadno burna. Rojen je bil v Celju, v osnovno šolo pa je začel hoditi v bosanskem Varešu, kjer je bil oče jamomerec v rudniku. Ko je bil oče leta 1941 v prvi akciji napada na rudnik ujet, poslan v taborišče in nazadnje na Norveškem ubit.

se je družina preselila k znanec v Slavonijo. Leta 1943 pa sta obe družini skupno odšli v partizane. Mladoten Boris je postal kurirček in kot tak dočakal konec vojne.

Po osvoboditvi se je Gabričeva družina vrnila v Slovenijo. Boris je nadaljeval šolanje na gimnaziji in učiteljsko. »Z odločbo ministrstva sem leta 1952 prišel na prvo službeno mesto v suhokranjski Ajdovec. Ko sem končal še študij matematike, sem prišel v Šentjernej in tam ostal polnih petnajst let. Tudi v Novem mestu sem že enako dobo, prišel pa sem leta 1969 na dolžnost sekretarja občinskega komiteja ZK. Vse kaže, da bom v Novem mestu ostal.«

Tovariš Gabrič je bil tudi ravnatelj osnovne šole Bršljin, ravnatelj združenih osnovnih šol, od leta 1980 pa je sekretar medobčinskega sveta ZK za Dolenjsko. Za povrh ima funkcij še toliko, da jih v kratkem zapisu ni mogoče naštetati: od republiških in izobrazovalnih skupnosti do športnih in zletnem odboru Bratstva in enotnosti.

J. SIMČIČ

SEMINAR SINDIKALNIH DELAVCEV — V ponedeljek in torek je v Garni hotelu Otočec potekal seminar predsednikov občinskih, medobčinskih in mestnih svetov Zveze sindikatov Slovenije. V prvem dnevu so govorili o sprejemu srednjeročnih planskih dokumentov za obdobje 1986—1990. V drugem delu posveta, ki se ga udeležil tudi predsednik Zveze sindikatov Slovenije Marjan Orožen, pa so razpravljali o aktivnostih v zvezi z oblikovanjem ekonomske politike za leto 1985.

NAŠA ANKETA

Le od plače do plače

Varčevanje denarja se ne izplača, dokler obresti niso vsaj enake stopnji inflacije. Obresti pa pri nas, kot vemo, inflaciji nikakor niso kos, niti tiste za vezane vloge ne, ki so jih v naših bankah pred kratkim znatno zvišali. Kljub temu večina ljudi mirneje spi, če ima »na srani« kak dinar za nujne primere, čeprav mu inflacija vztrajno manjša vrednost varčevalne vso. Vendar je pri nas vse več taktih, ki nimajo kaj več varčevalni, ker se »pretolčejo« le od plače do plače. Torej smo se tokrat ob 31. oktobru, svetovnem dnevu varčevanja, pogovarjali z naključnimi sogovorniki za našo anketo o varčevanju.

MILKA ZOBEC, računovodkinja iz Ribnice: »Včasih, ko so bile nizke obresti, se sploh ni splačalo varčevati. Zdaj je banka obresti za vezane vloge zvišala, kar je nekoliko bolj ugodno, varčevati pa se kljub temu še ne splača, saj zaradi inflacije več izgubiš, kot z obrestmi pridobiš. Varčevanje se bo splačalo, ko bodo obresti za vloge na vpogled vsaj enake, kot je stopnja inflacije, obresti za vezane vloge pa celo nekoliko višje.«

LEOPOLD ŠEGINA, upokojenec iz Metlike: »Navajem sem, da moram imeti nekaj denarja na knjižici. Varčujem že ves čas od osvoboditve, z vezavo, da bi prišel do večjih obrestí, se pa ne ukvarjam. Čeprav živim sam in moram vse plačati, mi nekaj denarja ostane, da ga pustim na knjižici, ker imam dobro pokojnino. Nekaj denarja hočem imeti v banki tudi zato, da ne bo treba občini plačati mojega pogreba.«

VLADIMIRA ŠPEHAR, administratorka v IGM Kanižarica: »Ne varčujem, kajti živim od plače do plače, poleg tega še gradimo hišo, tako da ves denar sproti porabimo. Ne vem, če bodo ljudje zaradi privlačnih obrestí kaj bolj varčevali, saj je vprašanje, če bodo imeli kaj varčevati. Življenjski stroški so iz dneva v dan višji in osebni dohodki jih ne morejo dohajati.«

ZVONE ŠPELKO, dipl. pravnik, zaposlen pri SDK Novo mesto: »Trenutno ne varčujem v banki navzlic novim, višjim obrestim. Sproti dvigam zaslužek, ki ga porabim za družinske potrebe iz meseca v mesec. Čeprav sva oba z ženo zaposlena, nima ne ostaja toliko, da bi lahko varčevala. V podobnem položaju so tudi druge mlade družine.«

BRANE JANEŽIČ, ključavničar v Tesnljih, iz Mokronoga: »Večina nas živi iz meseca v mesec. Torej mi delavci nimamo kakšnega posebnega denarja za varčevanje. Novi pogoji za varčevanje so dobrodošli za tiste, ki imajo veliko denarja. Večja bo glavnica, daj časa nekdo ne bo potreboval tega denarja, več bo obresti. Sam sicer varčujem namensko za gradnjo hiše, a se mi to ne izplača. Dinar prehitro izgublja vrednost, pa tudi posojilo potem ni kdove kako visoko.«

BRANE CILENŠEK, vodja ekspanzije LB v Kočevju: »Obresti za vezane vloge so zdaj že kar spodbudne, če jih primerjamo s prejšnjimi obrestnimi in sedanji obrestimi za vloge na vpogled. Res pa obstajna mera še ne dosega stopnje inflacije. Veliko občanov se odloča za vezave na 3 mesece, leto in 2 leti. Potrošniška in gotovinska devizna posojila upadajo, ker je zanje po oceni občanov visoka obrestna mera. Še vedno pa so zelo ugodni pogoji za stanovanjska posojila.«

IVAN VERSTOVŠEK, kmetijski tehnik z Bojsnega: »Za varčevanje mi nič ne ostane. Preuredili smo stanovanjsko hišo in hlev, zato nam zmanjkuje denarja celo za najnujnejše potrebe. S tem, kar zaslužim kot pospeševalec pri Agrarii, financiram kmetijo, na kateri stroji in orodje poberejo vso akumulacijo. Osnovna sredstva se hitreje dražijo, kot se povečujejo obresti, zato si z varčevanjem ne morem pomagati.«

MARJAN BROMŠE iz Anž pri Brestanici: »Kot prodajalec v krškem Nakupovalnem centru M. Preskrbe zaslužim okoli 23 tisočakov. Ne morem pomisliti niti, da bi si kupil obleko, kaj šele, da bi varčeval. Še pred leti mi je ostalo pol plače, zdaj pa je draginja naredila svoje. Če bi mogel, bi varčeval, ker imam precej našteto za ureditev svojega doma. A načrtov ostaja le pri načrtih.«

ALOJZ JERMAN, invalidski upokojenec iz Sevnice: »Upokojenca je iz meseca v mesec težje kaj privarčevati. Vesel moraš biti, če shajaš. Sicer pa, kaj so četudi 52-odstotne obresti na eno leto vezano vlogo, če je uradno priznana inflacija najmanj 65-odstotna! Ne rečem pa, da se to ne izplača deviznim varčevalcem. Njim se z rastočim tečajem vrednost denarja resnično dviga, čeprav ne prejema več deviznih, temveč dinarske obresti.«

Se bodo vrata dokončno zaprla?

V.IGK letos za prek 60 milijonov dinarjev izgub — Le začasno izboljšanje — Je ob preveliki ponudbi ploščic in takih cenah sanacija sploh možna?

RAČJE SELO — Obiti za prihodnost Industrije gradbene keramike z Račjega sela niso kdove kako rožnati. Resda je ta Novolesov tozid v tretjem četrtletju posloval nekoliko bolje zaradi ugodnejšega razmerja cen, zdaj pa se spet napoveduje izguba. Toda tovarna za zdaj še deluje, proizvaja ploščice, pa tudi izgubo. Doklej še?

V IGK je uspelo povečati proizvodnjo, tudi kvaliteta izdelkov se je izboljšala, vse je že kazalo veliko boljše, čeprav niti največji optimisti niso upali na hitro in dokončno ozdravitev. Začasno izboljšanje je bilo posledica nižjih cen plina, povečanja cen za ploščice. Seveda pa je tudi to izboljšanje zgolj relativno. Kajti že v prvem polletju so v IGK pridelali za domala 63 milijonov dinarjev izgub.

Kot je pokazala devetmesečna bilanca, izgube potem niso več naraščale.

V četrtem četrtletju pa se bo izguba povečala za nadaljnjih pet milijonov dinarjev. Škarje cen se namreč za IGK spet zapirajo. Stroški ponovno naraščajo, zlasti cena domačega plina ni več tako ugodna. In pri takih gibanjih ne pomaga niti povečana produktivnost niti povečana kakovost.

● Spet pa se kaže, da je jugoslovanski trg zasičen s keramičnimi ploščicami. Že v času največjega povpraševanja je bilo keramike na trgu preveč. Zdaj je ponudba glede

na potrebe in porabo pa sploh prevelika. Zato se zaradi precej manjše gradnje povečuje tudi gora izgotovljenih ploščic na dvorišču IGK na Račjem selu.

Nekaj časa je bilo slišati tudi o izvornih načrtih, vendar se izvažanje še nekaj časa ne bo izplačalo. IGK dosega na zunanjih trgih veliko nižje cene kot doma. Poleg tega je tudi v evropskih razmerah keramičnih ploščic preveč, tako da je vprašanje dolgoročnega plasmaja več kot sporno.

Preuranjenih sklepov ne kaže delati, zdaj pa se, da se za IGK pripravljata enaka rešitev, kakršna je že bila sprejeta, pa potem tudi odložena. In v resnici kaže, da bo najbolje, če IGK zapre vrata (lahko tudi samo začasno). Delavcem pa bo v okviru Novolesa tako in tako zagotovljena socialna varnost.

J. SIMČIČ

Bodo našli stične točke?

Posavci o samoupravni organiziranosti zdravstva

BREŽICE — Dokončno besedo o samoupravni organiziranosti zdravstva bodo rekli uporabniki. Predsedstva občinskih svetov Zveze sindikatov bodo budno spremljala aktivnost v zdravstvenih organizacijah. Skozi planske listine kaže najti stične točke.

Tako so v ponedeljek na razširjeni seji medobčinskega sveta ZSS Posavja v Brežicah strnili razpravo o samoupravni organiziranosti zdravstva v Posavju v luči poročila o delu delovne skupine, ki so jo pri MS ZSS zadolžili za to nalogo. »Nameravamo Krčani še vztrajati na svojih okopihi?« To retorično vprašanje si je zastavil predsednik MS Drago Šterban, ko je povedal, da so se opravičili, ker imajo menda zbere delavcev. Toda že poprej so

bore malo prispevali za uspešno delo delovne skupine, saj je ponavadi iz krškega zdravstvenega doma prišel zmeraj drug predstavnik. Zato so vedno imeli pri roki izgovor, da ne poznajo najnovejših dogovorov in usklajevanje se vleče, kot jara kača.

Sevničani se odkrito bolj ogrevajo za povezanost s celjsko regijo, čeprav nimajo pomislekov zoper strokovno sodelovanje z brežiškimi zdravstvenim centrom oz. bolnišnico. Ta se je po mnenju vseh še bolj odprla Posavcem, zato niso iskrene kritike in pripombe, da je to bolj občinska ustanova. Z odkritimi kartami bi treba takoj priti na dan, čeprav bo resnica še tako boleča.

P. PERC

kmetijstvo

S POGODBO
UGODNEJE

RIBNICA — Kmetijska zadruga Ribnica je začela sklopiti pogodbe s kmeti za družbeno organizirano proizvodnjo in odkup tržnih presežkov. Sklepali jih bodo še vse do 10. decembra. Direktor KZ inž. Mirko Pirc je ob tem poudaril, da so te pogodbe za kmete zelo pomembne, saj so na njihovi osnovi kmetje upravičeni do premij in drugih denarnih spodbud, ki niso majhne in znižujejo razkorak med proizvodnimi stroški in odkupno ceno. Te pogodbe so tudi osnova za zagotovitev reprodukcijskega materiala kmetom, pomembna pa so tudi za davčne olajšave.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Celoten prostor novomeške tržnice je bil v ponedeljek zaseden predvsem s cvetjem. Največje enocvetne krizanteme so veljale 90 din, sicer pa je bilo dobiti razne ikebane že od 400 din dalje. Banane so naprodaj, stanejo po 360 din kilogram, domače grozdje pa so prodajali po 100 dinarjev. Zelo dobro je bila založena tržnica tudi z obrtniškimi izdelki, tokrat pa so zaradi bližajočih se praznikov in hladnejših dni dokaj dobro prodajali pletinarji.

Sejmišča

NOVO MESTO — Ponedeljok sejem je bil nekoliko bolj živahen kot nekaj prejšnjih, cene pujskov pa so bile enake. Naprodaj je bilo 255 živali, od tega 80, starih od 7 do 10 tednov, in 175, starih od 10 do 12 tednov. Lastnika je menjalo 160 živali. Za mlajše je bilo treba odšteti 3.500 do 6.000 din, za starejše pa 6.000 do 7.500 din.

BREŽICE — Na sobotni sejem so rejci pripeljali 294 prašičev, starih od 3 mesece, in 10 prašičev, starih nad 3 mesece. Prodali so 178 mlajših živali po 260 din kilogram žive teže ter 7 starejših po 170 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Obresti krojijo naložbe

Roko na srec: od mednarodnega denarnega sklada zahtevana podrazitev posojilnega dinarja je prizadela predvsem slabe gospodarje in slabe delovne organizacije, ki poslujejo z izposojenim denarjem. Toda hujše je udarila tudi tiste, ki zaradi narave svojega dela le počasi obračajo denar. To je predvsem kmetijstvo, ki je sicer deležno ugodnejših obrestnih mer, vendar pa ga prav obrestni močno pritiskajo ob zid.

Na septembrskem medregijskem posvetu v Novem mestu je bilo moč slišati prav kričeče primere. Tako je predstavnik ZKGP Kočevje navajal, da so pred povečanjem obrestnih mer obrestni bremenile liter mleka z 1,95 din, zdaj pa že z več kot 9 din. Obresti so snedle vsi junjski podražitev mleka, kar pomeni, da se je potrešnikov denar prelil drugam kot smo hoteli.

V kmetijstvu se, navzlic temu da šteje med prednostne dejavnosti, zdaj manj gradi in vlaga, zlasti s spojnitim denarjem. To velja predvsem za zasebne kmete, ki so bili že od nekdaj nezaupljivi celo do neprimerne ugodnejših kreditov. Zato bo za mnoge gotovo zanimivo, kaj pravi stroka o sodobnem urejanju hlevov, ki bolj upoštevajo stroške in našemu gospodarstvu tako nevarno stroškovno inflacijo. Upoštevajoč natančne meritve porabe delovnega časa, energije, in možnosti kmetije, priporočajo strokovnjaki naslednjo najbolj smotrno ureditev hleva:

Če je na voljo stelja in če se kmetija ukvarja s poljedelstvom, so najboljši načini vzreje: prosta reja, ležalni boksi s minimalnim nastiljanjem in odstranjevanjem gnoja s traktorsko desko ali strgalom. Če pa (cenene) stelje ni, priporoča stroka prosto rejo z ležalnimi boksi, gnojne hodnike z rešetkami nad kanali, po katerih se v jamo steka gnojevka. Pri tem je treba računati na nekatere nevedčnosti pri praznjenju jam, predvsem pa pri gnojenju z gnojevko, s katero se ne sme pretirati iz več razlogov, nenazadnje tudi iz skrbi za snažnejše okolje.

To sta dve osnovni vodili pri načrtovanju sodobnejših hlevov v naših razmerah, ki morajo izdatno zmanjšati obseg mukotrpne telesnega dela, hkrati pa biti, kolikor je le mogoče, gospodarno zgrajeni.

Inž. M. L.

Vinska trta jutrišnjega dne

S selekcijo do slajše žametovke in plavca — Okrepljeno pospeševalno delo

BIZELJSKO — Stari ljudski rek, da nobeno prestopno leto ni nič prida, je obveljal tudi za letos in kmetje se radi sklicujejo nanj. Najbolj so prizadeti vinogradniki, ker se grozdje ni napilo dovolj sonca.

Tisti kooperanti, ki so upoštevali navodila strokovnjakov za rez in za škropljenje, pri trgatvi niso bili razočarani in niso imeli težav s prodajo grozdja tretje kategorije. Prodvo TOK Vinogradništvo Bizeljsko je že konec januarja letos poklicalo vrhunske strokovnjake za posavski rajon, da so vinogradnike seznanili z rezjo žametne črnine. Iz pojasnila inž. Toneta Cerjaka povzemamo, da žametovka ne prenese špariranja in da je to do zdaj pospeševalno njeno izmenično rodost. Odpisati je ne bodo mogli, ampak jo bodo selekcionirali. S tem bodo poskušali uoseči višjo sladkorno stopnjo in odpraviti izmenično rodost.

Tone Cerjak: »Selekcija žametne črnine in rumenega plavca obeta vinogradnikom slajše vino tudi v letih z manj sonca.«

Do zdaj so od 5000 trt za reprodukcijo odbrali sedem trsov. Med temi sedmimi je najboljši klon št. 3. Lani je dal 9 kg grozdja s 16 odst. sladkorja. Letos je bilo pridelka okoli 5 kg, grozdje pa je vsebovalo 14,5 odst. sladkorja. Rodnost je torej zanihala le za 40 odst., običajno pa se zmanjša za 70 odst.

Selekcijo za večjo sladkorno stopnjo in obdržanje količine pridelka delajo tudi pri rumenem plavcu. Odbrani imajo enajst klonov in izmed njih bodo izbrali elite trte. S tem že urednjujejo del dolgoročnega programa. Po besedah inž. Cerjaka je to prvi program razvoja kmetijstva, ki bo šel v javno obravnavo.

ZABJA VAS: NI VEČ ZADRŽKOV

NOVO MESTO — Na septembrski seji občinske skupščine je zbor krajevnih skupnosti zavrnil sprejem odloka o določitvi zemljišč, namenjenih za gradnjo na območju zazidalnega načrta Zabja vas, v usklajevalnem postopku pa so dosegli soglasje s prizadeti kraji in krajevno skupnostjo. Odlok je bil s popravki prvotnega besedila 23. oktobra v skupščini sprejet brez pripomb in soglasno.

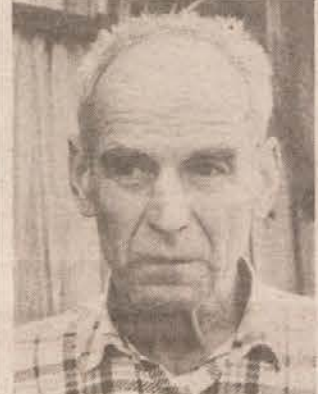
Zaupajo mu

»Ljudem še nisem zavozil živali,« pravi Martin Kofalt

OSKORŠNICA — Martina Kofalta iz Oskoršnice pri Semicu kmetije v tistem koncu dobro poznajo, saj skorajda nimajo živinčeta, ki mu ne bi pomagala na svet. Pa vendar Martin po poklicu ni živinodar, ampak mesar, ki se je svojega dela izučil že pred dobri petdesetimi leti.

»Za mesarjem sem se učil pri Štriclju v Semicu, kjer sem delal 6 let, dokler me niso leta 1931 vpoklicali k vojakom. Imel sem srečo, kajti ker sem bil mesar, sem pristal v veterinarski bolnici v Bitoli, tam pa sem se naučil tudi veterinarstva. Nobenih knjig o živinodarstvu nisem bral, delam pač po lastni pameti, presoji in nikoli se še ni nihče pritožil, da sem mu zavozil živali,« trdi Martin.

Kofalt si je po odsluženem vojaškem roku nekaj časa služil kruh v Koprivniku, a ker je imela ostala sama na kmetiji, se je vrnil domov. »Sicer merj kmetija 6 hektarov, je pa zemlja okrog Semicke skopa, tako da smo obdelovali le 2 hektara, to pa je malo za petčlansko družino. Zato mi je prišel prav vsak dinar, ki sem ga zaslužil kot mesar na kolonah ali pri porodu krav,« pove. Spominja se, kako so med vojno, ko Italijani niso pustili klati živine, skrivoma prignali vole s Hrvaškega, Martin jih je klal in ljudje so kar v vrsti stali za meso. Zgodilo se je celo, da so po štirje kupili celega vola.

Martin Kofalt

Kljub štiriinšedemdeset letom Martin še vedno vsako leto zakolje po 80 prašičev. »Včasih sem jih tudi odiral, saj so bile kože drage. Za eno kožo je kmet dobil 20 kilogramov masti, danes pa z izkupičkom ene kože ne bi mogel plačati niti tistega, ki bi mu žival odrl.« Kot domači živinodar kmet je imel največ dela po drugi svetovni vojni. V Črnolju je sicer bil živinodar, a je bil predač. »Nekoč sem v njegovi prisotnosti rešil pogina kravo pri porodu. Takrat mi je živinodar obljubil, da mi bo dal potrdilo, da bom lahko z njegovo vednostjo hodil h kravjim porodom, pa sem rekel, nak, jaz bom delal, veterinar bo pa potegnil denar.«

In tako je Martin ostal »živinodar,« ki verjame v svoj način dela, in kar je še pomembnejše, ki mu ljudje zaupajo.

M. BEZEK

Smer ribniškega kmetijstva

Tudi do leta 2.000 poudarek na živinoreji —

RIBNICA — »Tudi pri planiranju v zasebnem kmetijstvu je treba

Mirko Pirc, direktor KZ Ribnica: »Na našem območju so tudi kmetije, ki jih ostareli kmetje ne morejo obdelovati, vendar ne dovolijo, da bi jih obdelovali drugi. Upamo, da bo novi odlok o davčnih olajšavah spodbudil obdelovanje vse zemlje. (Foto: Primc)

zasebno obnovo več kot 100 milijonov dinarjev, kar predstavlja v današnji vrednosti 920 milijonov. Rešitev obetata selekcija in drugačna vzgoja.

Oboje je zastavljeno, in če bo 700-članski kolektiv TOK Vinogradništvo Bizeljsko poslušal pravočasne nasvete za rez, potem tudi prestopna leta ne bodo nikogar razočarala.

V času vegetacije so prešli kooperanti tudi pet števil glasila Slovinove pospeševalne službe, tako da za nasvete niso bili v zadregi. Pospeševalci so med letom pripravili še 12 obširnejših radijskih napotkov, ker so se bali jeseni. V zadočenje jim je, da je vsebovalo grozdje na vseh tistih žametovkah, na katerih so spomladi opravili poskusno rez, več kot 12 odst. sladkorja. Za neverne Tomaže med vinogradniki je to dodaten dokaz, da morajo spremeniti vzgojo.

J. TEPPEY

POGOZDOVANJE

Vsako jesen učenci z naše šole pogozdujejo. Prejšnji teden so pogozduvali učenci osmih razredov. Čeprav jim je nagajalo vreme, so delo dobro opravili. Vsak razred je posadil nad 2.000 smrekic, najbolj pa se je odrezal 8.b, ki je posadil 2.300 drevesc. Zadolgovni smo, saj bo tam čez leta lep in velik gozd.

IVANKA VEŠELIČ, 8.b
OŠ Črnolje

SPOSJOJENO TRNJE

Vlada nikoli ne razočara. Vse podraži pravočasno.

(Iz Pavlihe)

Zalostno je, če tudi stabilizacija postane nestabilna.

(Iz Pavlihe)

Pred sodiščem smo vsi enaki in to zaradi tega, ker tisti, ki so bolj enaki, do sodišča sploh ne pridejo.

(Iz Pavlihe)

Tuji novinarji naredijo iz muhe slona, naši pa so mojstri za obrnjen vrstni red.

(Iz Pavlihe)

Korist za kmeta in za družbo

Na zamočvirjenih zemljiščih Mokrega polja bi že lahko imeli vsaj tri žetve, če ne bi ovirali melioracije — Zlepa ni šlo, zdaj predlagajo odlok

NOVO MESTO — Na Mokrem polju nameravajo 113 hektarov zamočvirjenih zemljišč z regulacijo potokov Pendirjevka, Kamenšček in Črničev, z dodatnim odvodnjavanjem in založnim gnojenjem spremeniti v rodovitna polja. Hkrati je predvidena zložba parcel, ki pomeni prvi primer komasacije v novomeški občini. Vse to je predvideno v osnutku občinskega odloka, ki bo v javni razpravi do 25. novembra.

Več let so delavci KZ Krka Novo mesto in strokovnjaki zama nagovarjali lastnike 146 majhnih parcel, naj se odločijo za melioracijo, četudi večji kmetje temu niso nasprotovali. Največ odpora so kazali lastniki zemlje, ki se s kmetijstvom ne bavijo, kljub temu pa je bilo doseženo soglasje s 45 lastniki zemljišč, vstevši družbene površine, pa je zdaj soglasje za 72,5 odst. zemljišč, predvidenih za melioracijska dela. S tem je dana tudi osnova za sprejetje odloka.

Investitor osnovnih del odvodnjavanja bo Območna vodna skupnost Dolenjske, ostalih del pa KZ Krka Novo mesto — TZO Šentjernej. Denar za predvidena dela zagotavlja republika iz sklada za investicije v kme-

dvokisa (glej knjigo Klasično in sodobno vinarstvo, str. 190, 261, 262). Letošnji vinski letnik je podoben letniku 1951, ki je poznal samo 0,4 odst. napak duha po masleni kislini in miševini (za primerjavo: letnik 1947 kar 31 odst.). Letošnji vinski letnik torej v nobenem primeru ne bi smel imeti takih napak vina kot lanski letnik. Primerjave v posameznih letih nas navajajo k trditvi, da ni pravega napredka v enologiji in da tehnologija pridobivanja vina ni napredovala, kot bi si želeli.

Kaj se bo zgodilo, če bomo letos selekcionirane vinske kvasnice, vzgojene pri 25°, vcepili v hladnejše mošte? Vsekakor bo potrebno precej časa, da bodo kvasnice začele delovati. Ne smemo pozabiti, da so avtohtone, v vinogradu živeče, že toplotno in klimatsko pripravljene vinske kvasnice biološko zelo sposobne in zelo uspešne v boju z dodatnimi, odbranimi kvasnicami.

V slabi vinski letini lahko zavlada divja vinska kvasnica po imenu apiculatus — limonasta kvasnica, ki prevle malo alkohola, včasih le do 4 odst. Ta kvasnica ima silno moč razmnoževanja, za žveplol dvokis je občutljiva in na srečo v pravilno žveplanih moštih ni preveč nevarna.

Vse to nam potrjuje, da moramo biologijo spoštovati, še bolj kot v laboratoriju — v naravi.

MIŠKO JUDEŽ, dipl. inž.

kjer lahko zdaj v najboljšem primeru pridobivajo le nekaj kisle krme, bo v naslednjih letih rasla pšenica, koruza, krompir in travne mešanice.

Na melioracijskem območju je značilna velika razdrobljenost parcel, zato je predvidena tudi komasacija zemljišč, kar bo pripomoglo k zmanjšanju stroškov pri obdelavi. Ker pa gre za prvi tak primer v novomeški občini in na območju, kjer so imeli ljudje v preteklosti z arondacijo slabe izkušnje, je potrebno pri komasaciji ravnati s posebnim posluhom in pravičnostjo. Najbolje bi bilo, če bi se lastniki parcel sporazumeli sami med seboj o zamenjavi zemljišč, v primerih, kjer to ne bo mogoče, bodo potrebne odločbe.

R. BAČER

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Dobersek

Ob TV »Zrnu«

19. oktobra je po RTV Ljubljana v oddaji »Zrno do zrna« dr. Slavica Šikovec me drugim povedala: »Vinski mošt segrejemo do 80° Celzija, nato ohladimo na 25° in vcepimo selekcionirane kvasnice.« Moji prijatelji vinogradniki, ki so to slišali, so me spraševali: »Moj mošt ima vsega 15°. Ali naj segrejem ves mošt na 25° in kurim v kleti kot v starih časih?« Moram reči, da so me vprašanja zelo presenetila.

V naprednih vinogradniških deželah pri slabi vinski letini s hladno temperaturo in z bolj ali manj gnilih grozdjem za pravilno prevretje vinskih moštov uporabljajo hladne kvasnice (kvasnice za hladne mošte od približno 5 do 15°, za močno nagnito grozdcje pa sulfite kvasnice, take, ki prenesejo več žveplovega dvokisa, ki ga moramo nujno dodati, da bi tako čimbolj uničili ali vsaj onespobili škodljive drobnocivke. Mošte, ki so pridobljeni iz nagnitega grozdja, moramo vsekakor močneje žveplati (razsluziti), za kar uporabimo 15 do 25 g vinobrana na 100 litrov mošta ali 7,5 do 12,5 100% SO₂ gr/100 lit.

Lanski vinski letnik je bil po svoji izredni kakovosti podoben letniku iz leta 1947. Zanimivo, da je bilo v obeh teh dveh letih največ napak vina — duha po masleni kislini in miševini. Ta dva letnika sta izrazita »požiralca« žveplovega

PREVEČ DEŽJA ŠKODILO SADOVNJAKOM — Krški sadjarji so že nekaj časa med boljimi pri nas. Tehnologijo so prinesli od drugod, predvsem iz zahodne Evrope, zato je rodost v sadovnjakih M—Agrokombinata in njegovih kooperantov na evropski ravni. Letošnje obilno deževje in veter pa sta naredila precej škode pri treh kooperantih. Na hektaru sadovnjaka Jožka Radeja z Dovskega pri Senovem je od 2200 jablan najboljše sortimenta idared, jonagold in goster obležalo ali obviselo razpetih med žicami in polomljenimi betonskimi stebri desetina jablan, predvsem glostra (na sliki) (Foto: P. Perc)

Orožje za popravilo

(Večerji list)

Prostor za vse

Stopiče: Otvoritev doma po letu dni in pol — 15 000 prostovoljnih ur

STOPIČE — Z velikim zanosom in požrtvovalnostjo so se svojega gasilskega in družbenega doma lotili prebivalci te podgorske krajevne skupnosti. Temeljni kamen so vzdali lani, 25. maja, ko praznuje krajevna skupnost. Po letu dni je bil dom že pod streho, minulo nedeljo pa je v počastitev praznika občine Novo mesto, že doživel otvoritev. Mogočna stavba sredi kraja je dala prostor gasilcem, krajevni uradu, pošti, krajevni skupnosti, tu bodo našli svoj prostor tudi člani raznih organizacij in društev.

Krajanj Stopič so v zadnjih letih že nekajkrat trdno potrdili svojo slovnost. S prostovoljnimi deli so si napeljali telefon, modernizirali ceste in drugo. Zadnja njihova zmaga je zagotovilo največja in brez primere. Sredstva, ki so jih pridobili iz krajevnega samoprispevka, prispevka vseh uporabnikov ter Gozdnega gospodarstva Novo mesto, Občinske požarne skupnosti, Zavarovalne skupnosti Triglav, Kulturne skupnosti in drugih, so oplemenili s skoraj 15.000 urami prostovoljnega dela. Mogočna in prostorna zgradba, za katero je zasnovano in glavni projekt izdelal domačin Jože Kavelc, ima kar 530 m² uporabne površine in je ocenjena 35 milijonov dinarjev.

Nedeljske slovesnosti so se udeležili številni družbenopolitični delavci novomeške občine, gasilci, predstavniki delovnih organizacij in številni krajanj. Zbrani je v imenu skupščine občine Novo mesto poudaril slovnostni govornik Dušan Jarc, o zgodovini gasilcev teh vasi pod Gorjanci pa je spregovoril sedanj predstnik društva Franc Turk. Zatem so prijatelj in kulturni program pripravili prionirji osnovne šole, mladina Stopič in moški pevski zbor Stopiče. Ob tej priložnosti v domu odprli tudi začasno razstavo Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta, ki je v vitrinah razstavil najdbe iz rimskega grobišča na Verdunu, kjer so lani in letos odkrili 15 grobov.

J. PAVLIN

DOM BO PONOS VSEH — Potem, ko je dipl. inž. Lado Pavec v imenu pokrovitelja Gozdnega gospodarstva Novo mesto slovesno izročil dom v uporabo, si je množica domačinov in gostov ogledala njegove notranje prostore. (Foto: J. Pavlin)

Še o lastnih slabostih

Plodne razprave o sklepkih 13. seje CK ZKJ v metlički občini — Odločilno je delo oz. nedelo posameznikov

METLIKA — V občinski organizaciji Zveze komunistov v metlički občini so široko zastavili aktivnosti po 13. seji CK ZKJ; predsedstvo občinskega komiteja je sprejelo operativni načrt svoje dejavnosti in tako je doslej v veliki večini od 39 osnovnih organizacij, ki združujejo kakih 550 članov, potekala razprava o sklepkih te seje. V nekaterih osnovnih organizacijah so se po 13. seji sestali že dvakrat, v eni pa celo trikrat.

Razprave v osnovnih organizacijah ZK, tako v združenem delu kot v krajevnih skupnostih, so dale pobudo tudi za razprave v družbenopolitičnih organizacijah. V osnovnih organizacijah so v teh razpravah precej pozornosti posvetili razmeram v svojem okolju, kar je, kot sodijo, korak naprej, saj so prej ob takih priložnostih govorili predvsem o slabostih drugih, na svoje pa pozabljali. Tako se je sedaj izkazalo, da so pri ocenjevanju (ne)učinkovitosti osnovne organizacije sposobne oceniti dejansko stanje in razmere v svojem okolju, zataknje pa se, ko bi morali sklepe za boljše delovanje in odpravljanje slabosti posredovati organom, ki so odgovorni za njihovo izvajanje: delavskimi svetovi, družbeni kontroli, planski službi itd.

Zavedajo se, da od nekoga, če ga konkretno ne zadolžiš, ne moreš zahtevati odgovornosti. Precej je bilo govora tudi o liku komunistu, opozarjali so na slabosti in napake članov ZK ter poudarili da se ugled ZK pridobiva in izgublja z delom posameznega člana ZK. Beseda je tekla tudi o pridobivanju novih članov in v zvezi s tem je prevladalo mišljenje, da bo več ljudi zainteresiranih za vstop v ZK, če bodo v njenih vrstah dosledneje izvajali

Oskrba boljša

Nadzidana trgovina v Bršljinu in nova v Mačkvcu

NOVO MESTO — Na sam praznični dan, 29. oktobra, je Emona Dolenjka na dveh koncih mesta odprla trgovini, ki pomenita krajonom izpolnitev dolgotrajnih želja po boljši oskrbi. Dopoldne so predali namenu dozidani objekt Marketa v Bršljinu, ki je veljal 50 milijonov dinarjev. V novem delu stavbe pa ima svoj prostor tudi podružnica Ljubljanske banke, ki se bo v kratkem preselila iz neprimerne stavbe poleg Novoteksove trgovine.

Bršljinjski Market je pridobil velik del prostora za gostinstvo, večja pa je tudi samopostrežna trgovina s skladišči. Popoldne so v krajevni skupnosti Ločna — Mačkovec počastili svoj in občinski praznik s shodom krajanov pred novo trgovino. Najprej so imeli slovesnost ob razvitu prapora krajevne organizacije ZZB NOV, ki je med najbolj delovnimi v soseski. Pokroviteljstvo nad praporom je prevzela tovarna Labod, slavnostni govor pa je imel krajan Ivo Hostnik.

Krajanj in gostje so zatem prvič prestopili prag trgovine — gre za samopostrežno tipa Marles, ki je Dolenjko veljala 11 milijonov dinarjev.

R. B.

V Češči vasi industrija

Pionir naj razvojnije načrte za žago uskladi z Novolesom in GG, so menili delegati dveh zborov

NOVO MESTO — Delegati zborna združenega dela in zbora krajevnih skupnosti so 23. oktobra največ razpravljali o sprejemu zaidalnega načrta za Češče vas, kjer bo v naslednjih letih nastal nov industrijski predel mesta.

Zaidalni načrt za Češče vas obsega okrog 30 hektarov površin, v pretežni

Mladi kritični do sebe in drugih

Mladina je kritična do svojih napak in nepravilnosti v družbi — Obsojajo pridobivanje dela po zvezah in izražajo skrb nad položajem mladih v IMV

NOVO MESTO — Mladi priznavajo, da se marsikdaj zaletijo v reševanje vrste težav in nepravilnosti, a jim tudi zaradi neizkušenosti niso kos. Večkrat pa je med mladimi v posameznih okoljih tudi le peščica zagnanih, ostali pa s strani kritizirajo. O tem so med drugim spregovorili na volilno-programski konferenci mladine novomeške oocine 23. oktobra, ko so za predsednika občinske organizacije ZSMS ponovno izvolili Jožeta Derganca. Uredili so tudi formalnosti v zvezi z izdajanjem njihovega glasila Valj.

Medtem ko so bili na konferenci mladi precej kritični do lastnih slabosti, kot so pasivnost prejšnjega dela mladine, neaktivnost v delegatskem sistemu in v samoupravni organih in tudi premajhna zagnanost in kritičnost do spreminjanja razmer, so spregovorili tudi o napakah navzen. Mlade zadene v živo način pridobivanja dela in izplačevanje nagrad za tako delo. Mnogi študentje in dijaki pridejo v študentski servis le po nakaznici, občasno delo pa jim priskrbijo znanci ali sorodniki, skratka zveze.

Tako pridejo do zaposlitve za določen čas študentje in dijaki, ki zasluzka sploh niso potrebni, dogaja pa se celo, da dobijo taki boljše plačilo. Vrsto navedenih nepravilnosti opažajo mladi posebno v tovarni Krka.

Navajali so nadalje mačkoveški odnos družbe do organizacij, ki delajo z mladimi, vključno pionirji, saj so te organizacije v najtežjem materialnem položaju. Kriminaliteta med mladoletniki pa prav v Novem mestu zadnje

čas naglo raste. Kam pa naj mladi gredo drugam kot v lokale, so se spraševali in ob tem znova načelnjali vprašanje uporabnosti nekdanjega Sokolskega doma.

Predstavnik mladih iz IMV je povedal, da je ob zadnjem izplačilu osebnih dohodkov večina mladih v IMV nesla domov le 15.000 din, kar ne zadošča niti za plačilo dragih najemniških sob in prehrane, zato so znova poudarili zahtevo, naj se negotovost glede bodočnosti IMV čimprej konča.

V nadaljevanju so se v razpravi precej zadržali še ob informaciji o odstopu Andreja Brvarja, predsedni-

ka slovenske mladine. Odločitve o podpori ali zavrnitvi sporne kandid

● Z ustreznimi akti so tokrat uredili razmerje do Valja, glasila občinske mladinske organizacije, ki je doslej izhajalo brez ustreznih aktov. Za glavna urednika Valja so imenovali študenta Stojana Pelka. Ker kadrovanje za odgovornega urednika še ni uspešno končano, so pooblastili predsedstvo, da zadevo izpelje. Volilni del konference je dal vso podporo predlaganemu novemu vodstvu in organom konference ZSMS.

datne liste za novo predsedstvo ZSMS niso sprejeli, ker zahtevajo najprej oceno dosedanjega dela posameznih kandidatov za predsedstvo. Čudno je le, da do konference ocene niso dobili, čeravno so jo večkrat zahtevali.

R. BAČER

Priznanje za humanost

Priznanja 50- in 25-kratnim darovalcem krvi

NOVO MESTO — Ena od množice prireditelj v počastitev praznika občine Novo mesto je bila tudi slovesna izročitev priznanj 25- in 50-kratnim darovalcem krvi iz novomeške občine. V hotelu Metropol se je zbralo kar 85 takih, ki so prejeli odličja za petindvajsetkratno darovanje krvi, deset pa za

EDINA MED PETDESETKRTNIMI — Med dobitniki desetih najvišjih odličij za 50-kratno darovanje krvi je bila tudi delavka Novoteksa Ana Župevec, ki je letos praznovala 52. rojstni dan, prav tolikokrat pa je tudi darovala svojo kri. Priznanje ji je izročil predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije Janko Goleš. (Foto: J. Pavlin)

PODPORA VSEM INTEGRACIJAM

NOVO MESTO — 25. oktobra je predsedstvo novomeške občinskega sindikalnega sveta obravnavalo integracijske namere združenega dela v občini in menilo, da so pobude za integracije dobre. Najdlje so doslej prišli pri pogovorih v dveh novomeških Iskrah, kjer je za združenje že razpisan referendum. Dokaj jasno zastavljena je tudi integracija dveh slovenskih sozgov KIT in Mercator, ki pa tudi na dolenjskem in novomeškem območju potegneta za seboj velike spremembe. Tu gre za združenje novomeške KZ Krka in Standarda. Zadnja pobuda, ki pa je šele v fazi prvih pogovorov, zadeva novomeško Novotekno in ljubljansko Metalko.

petdesetkratno darovanje te človeku najdragocenejše tekočine.

Letošnje srečanje krvodajalcev je potekalo pod pokroviteljstvom občinskega sindikalnega sveta. Prav osnovne organizacije Zveze sindikatov v delovnih organizacijah so bile tiste, ki so zahtevale, naj se dan darovanja krvi v samoupravnih aktih opredeli kot dela prost dan z nadomestilom osebnega dohodka. V 31. letu prostovoljnega krvodajalstva se je število članstva povečalo od 20.000 kar na 110.000. V letu dni pride danes na odzvem krvi v novomeški občini preko 5000 krvodajalcev, 600 med njimi je vsako leto takih, ki se za to dejanje odločijo prvič. Lani so tako zbrali 1700 litrov krvi, kar novomeško občino uvršča v jugoslovanski in svetovni vrh. Z 10,5% krvodajalcev glede na število prebivalcev pa se novomeška občina uvršča takoj za občino Ljubljana — Center. Vse to je plod dolgoletnega prizadevanja aktivistov Rdečega križa v OZD in krajevnih skupnosti.

Priznanja za petdesetkratno darovanje krvi so prejeli: Jože Bratkovič, Ivan Božič, Ciril Hudoklin, Alojz Juršič, Ciril Kukman, Janez Mislej, Mitja Počrvina, Ivan Radoš, Franc Somrak in Ana Župevec.

Brez izgube

Edini v regiji

METLIKA — Tako ob polletju kot po dveh mesecih je metlički zdravstveni dom edini v dolenjski regiji, ki je posloval pozitivno, in tudi vse sklade ima polne. Vendar tak rezultat ne gre na račun financiranja občinske zdravstvene skupnosti, marveč skoraj izključno na račun priliva.

Okoli 45 odst. sredstev dobi metlički zdravstveni dom mimo zdravstvene skupnosti, največ od priliva iz sosednje ozaljske občine, kar govori tudi o dobrem glasu te metličke zdravstvene ustanove. Sicer pa naj bi letos od metličke zdravstvene skupnosti dobili 22 milijonov dinarjev, vendar bodo skušali to vsoto revalorizirati, seveda če bodo v občinski skupnosti priznali revalorizacijo, za kar pa je osnova, saj se bo z novembrom prispevna stopnja povečala za 1,3 odst. Kakor koli že, udeležba zdravstvene skupnosti pri financiranju potreb zdravstvenega doma se zmanjšuje, in to v glavnem na račun priliva. Tako drugi zdravstveni domovi v regiji dobijo od svojih zdravstvenih skupnosti od 80 do 96 odst. potrebne denarja, v Metliki pa je pred leti ta odstotek znašal 75 in se v celotnem prihodku stalno zmanjšuje.

Sedaj je v zdravstvenem domu zaposlenih 40 ljudi, povprečni osebni dohodek pa znaša okoli 25 tisočakov; osnovna plača splošnega zdravnikova je okoli 40.000 dinarjev, srednje medicinske sestre pa 22 tisočakov. Medtem ko je bilo sedaj zdravnikov dovolj, se lahko zgodi, da bo poslej več gneče, kajti ena zdravnica je odšla, en zdravnik gre k vojakom, tako da bodo ostali le štirje splošni zdravniki. Pred leti so sicer imeli kar štiri štipendiste in so kar s strahom čakali, kdaj bodo prišli. Vendar se je, žal, izkazalo, da je bil strah odveč, kajti za sedaj ni prišel še nihče in le na eno štipendistko še računajo, če tudi te ne bo pregovoril kdo drug.

Od septembra prihaja enkrat na teden popoldne tudi pediater, poleg njega pa, prav tako po enkrat na teden, ordinirajo še rentgenolog, okulist in ginekolog.

A. B.

Vsejugoslovanski tozd Beti

Polovico izdelkov za domači trg sešijejo kooperanti Beti po vsej Jugoslaviji — Čakajo na skupno računalniško vodeno krojilnico — Računajo na zdomce

METLIKA — V petih konfekcijskih temeljnih organizacijah Beti dela okoli 1.000 šivilj, vendar jih v resnici dela za Beti kar 1.400, kajti po vsej Jugoslaviji ima Beti še kakih 400 šivilj pri svojih kooperantih. Za tako obliko sodelovanja so se v Beti odločili zato, ker njihova konfekcija zelo veliko dela za izvoz in tako za potrebe domačega trga nimajo ne zadosti ljudi ne strojnih zmogljivosti. Njihovi kooperanti pa delajo izključno za domači trg.

Vendar gre pri tem sodelovanju zgotj za usluge, in to le za šivanje, kajti kreacija, material, modeli, delovni normativi, skratka vse, razen šivanja, kjer bodo lahko skrojili toliko modelov in artiklov, da bo toliko šivilj polno zasedenih. »Sedaj ima vsak konfekcijski tozd svojo krojilnico in za kooperante krojijo tako rekoč vsi, načrtujejo pa skupno krojilnico v Metliki s procesnim računalnikom in takrat bodo možnosti za povečanje kapacitet tudi v okviru kooperacije,« pravi Gerškšič.

Tako sedaj kooperanti naredijo okoli polovico Betinih artiklov za domači trg. Vsi izdelki gredo preko Betine kontrole, in če kvaliteta ne odgovarja, blaga ne prevzamejo.

Seveda Beti preko svoje tehnološke službe nadzoruje delo pri kooperantih, še posebej taktakr, ko začno delati nov artikel ali je potreben nov tehnološki postopek šivanja. Sicer so pa tudi njihovi kooperanti, ki jih imajo od Makedonije preko Bosne in Dalmacije do Oslinice, že nekako specializirani in ne dela vsak vsega, ampak tiste artikle, za katere je najbolj usposobljen. Poleg kooperacije v družbenem sektorju si v Beti prizadevajo, da bi razširili tudi sodelovanje z zasebnimi obrtniki, zlasti z zdomci, ki lahko iz tujine uvoziijo potrebne stroje. Vendar so za Beti zanimivi predvsem taki obrtniki, ki imajo najmanj pet zaposlenih in torej lahko opravijo najmanj 50.000 konfekcijskih minut na mesec. Res dela zanje tudi nekaj žensk, ki imajo popoln dankski obrt, a to so skoraj izključno delavke Beti, ki pa šivajo v glavnem artikla majhnih serij, ki bi v redni proizvodnji vzeli preveč časa.

A. BARTELI

Ena gospa je rekla, da so nekateri mladi novomeški mlilničniki tako veščji, da bi jim uspešno narediti prometno gnečo tudi na križišču dveh gozdnih stezij.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 18. do 24. oktobra so v novomeški porodnišnici rodile: Milena Šmalo iz Češnjca — Gregorja, Ana Lindič iz Spodnjega Lakena — Simona, Stanislava Habinc z Mirm — Janeza, Neža Oberč iz Šmalčje vasi — Janjo, Slavka Jaklič iz Mirne peči — Blaža, Mira Klobčar iz Regerčje vasi — Lejo, Nevenka Spasojevič iz Črnomlja — Gregorja, Stanka Vizler iz Osrečja — Stanko, Irena Regina z Gornjega Karteljevega — Nadjo, Marija Smolič z Migolske gore — Biserko, Fanika Balkovec z Zilj — Roberta, Majda Slak iz Šentjerneja — Dejana, Majda Lesjak iz Zaloga — Tejo, Nevsada Ikanović iz Kanižarice — Elisa, Marija Bojanec iz Zdinje vasi — Dejana, Fanika Novak iz Krškega — Gorana, Katica Mahjan iz Kohanjca — Maria, Slava Bahorič iz Pribincev — Gregorja, Jožica Grivec iz Dobrnica — Tomaza, Marija Ruperčič iz Dolnjega Maharovca — Iva, Ana Ernst iz Krškega — Tanjo, Zdenka Škrbec z Rateža — Marjana, Stanka Lukšič iz Gotne vasi — Simona, Marija Udovč iz Trnja — Gregorja, Vida Papič iz Cerovca — Katjo, Mira Margole iz Konjskega — Igorja, Renata Budič iz Dolenje Priošice — Aleksandro, Nada Uman iz Šentjerneja — dečka, Ana Adlešič iz Jadrčev — dečka, Anica Colarič iz Podbočja — dečka in Nada Kerin iz Velikih Brusnic — dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Sonja Murn Nad mlini 44 — Tino. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

KADAR V METLIKI nekaj dni ni dežja, so ceste, ulice in trgi polni prahu, in ko zaveje veter, je težko dihati. Zadnjič so oprali metlički asfalt meseca maja, le nekaj dni pred Vrnsko vigradjo. Metličani s prevetrenimi mozgani pa pomnijo, da se je kaj podobnega dogajalo dolga leta nazaj vsako soboto. Seveda, takrat je bilo več denarja, če pa že to ne, je bil pa dinar bol trden. Sicer pa lahko zadevo omilimo: zapišimo, naj si prebivalstvo redneje čisti čevlje, pa ne bo prahu. Ta hip so si (ne)odgovorni oddahnili.

V METLIKI SREDNJI ŠOLI TEKSTILNE USMERITVE namerava večji odprti oddelke Višje tekstilne mariborske šole, toda le v primeru, če bo najmanj trideset kandidatov. Prijave že zbira tovarišica Marija Roglič, ki ima v šoli na skrbi izobraževanje ob delu. Doslej se je prijavilo blizu dvajset kandidatov, te vrstice pa smo zapisali zato, da bi se našlo še najmanj deset »junakov«, sicer iz vsega skupaj ne bo nič.

ZADNJE ČASE SE METLIČANI NE MOREJO pritoževati, da imajo v mestu preveč kulturnih prireditelj, prej bi lahko trdili, da je kultura v globokem jesenskem spanju. Nekaj migajo le mladinci, zbrani okrog Razmerij in svojega kluba v stari kinodvorani. Tako so povabili prejšnjo soboto v goste beogradske ansambel Katarina II, seveda pa tudi Novomeška Draga Vovka, ki se zadnje čase zelo rad slika po tem belokranjskem mestecu.

ČOLNI NAMESTO AVTOMOBILOV — Ob deževju postanejo tiste črnomaljske ceste, ki jim ni prizaneseno z jamami, »posute« z lužami, nekateri, kjer so za mašini odločni jaški, pa kar cela jezera. Tako bi bil preteklo soboto, za vožnjo po delu Belokranjske ceste primernejši čoln kot avtomobil. O tem, da ima Cestno podjetje Novo mesto oziroma njegov tozd Vzdrževanje cest sedež le borih 100 metrov od občasnega črnomaljskega jezera ter o bosu kovačevih kobilih je sedaj, ob lepem vremenu, odveč govoriti. Do naslednjega deževja...

POPOLNO VARČEVANJE — V stranišču restavracije v črnomaljskem gradu zares varčujejo z električno energijo. Dobro bi bilo, da bi v prvem prostoru gorila vsaj sveča, tako pa se — v temi ni moč najti niti stikala, kaj šele prostor za olajšanje.

Ribniški zobotrebc

ŠE DVA TEČAJA — Ribničanom se obetata dva tečaja: 60-urni tečaj šivanja in krojenja ter 140-urni stroje-pišni tečaj. Organizira ju Delavska univerza.

ZAKAJ ČRNE LISE? — Tudi v ribniških stanovanjih se pojavljajo na stropih črne lise. Nastajajo zaradi vlage, ki je posledica nizkih temperatur v stavbah. Ugotavljajo, da se zato kvarijo stavbe, pohištvo in napeljave. Vse to pa se dogaja zaradi nezadostne predpisa, ki zaradi varčevanja z energijo dovoljuje le ogrevanje do 18° do vlage pa ne bi prihajalo, če bi bila v stavbah temperatura najmanj 22°.

LES JE, DELAVCEV NI — Poročali smo, da po ribniški občini že od spomladi stoji ogródja z avtobusno postajališča. Pri predsednici KS Velike Poljane Alojziji Zakrajšek smo zvedeli, da je tudi les za stene teh postajališč že zdavnaj pripravljen. Zanka pa se pri obrtnikih, ki imajo veliko dela in še niso ulegli dokončati čakalnice. Potniki upajo, da bodo te dni vendar že našli čas tudi za čakalnice.

— Po čem sklepaš, da imajo najboljši ekonomiste prav pri Elektru?

— Ker vedno najdejo pravo utemeljitev za podražitev elektrike: pred letom dni je bila za podražitev kriva suša, letos pa je bilo dežja dovolj in smo vsi pričakovali pocenitev elektrike, ta pa se je spet podražila.

Drobne iz Kočevja

NI REDA V MESTU — Opozorila o neupoštevanju cestnih predpisov v mestu so bila že večkrat objavljena v tej rubriki našega časopisa. Zaleglo ni nič. Ali so uredbe in določila o mestnem prometu samo zato, da imajo tisti, ki jih sestavljajo in sprejemajo, kaj delati v pisarnah? Nadzor nad izvrševanjem predpisov je dokaj slab. O tem se prepričam, če se sprehodiš po mestu, a bodi previden! Pešci niso več varni niti na pločnikih.

TUDI V TELOVADNICE VEČ REDA — Telesnovzgojna društva naj bi čimprej sprejela in uskladičila svoje vadbene urnike za uporabo telovadnic, nato pa poskrbela, da jih bodo vsi tudi upoštevali. Brez vadiatelja ne bi smel v telovadnice noben oddelek, sicer pride lahko do splošnega nerada, pa tudi do nesreče.

DIVJAD DELA ŠKODO — Čelo na vrtovih v mestu povzroča divjad občutno škodo. Niti posebne ograje pri vrtovih v Podgorski ulici, na Tratu in drugod ne zadržijo več divjadi. Če ne bodo lovci poskrbeli za večji odstrel in red, si bodo morali ljudje sami pomagati.

Trebanjske iveri

OH, TO INFORMIRANJE! — Trebanjski izvršni svet je v oceni uresničevanja dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije ugotovil, da »kvaliteta informiranja pokrajinskega glasila še ni zadovoljiva«. To ugotovitev podaja brez razčlenbe in pojasnila. Mi bi k temu lahko dodali, da nismo zadovoljni s funkcionarji, ki dajejo izjave v stilu »jaz ti bom namerjal nekaj besed, ti pa oblikuj misli.« ali pa z direktorji, ki za vsak podatek iz bilance kličejo strokovne sodelavce, in z delegati, ki pravijo da bodo še sami dodali »dve besedi«, pa potem govore po pol ure skupaj. In Tre nezadostne smo nezadovoljni z bralci, kadar berejo samo tole rubriko. Pa kaj hočemo, kljub splošnemu nezadovoljstvu se svet lepo vrtil naprej.

»FOVŠIJA« JE TUDI OVIRA — Marsikje bi že zdavnaj izpeljali ngrajevanje po delu, tudi inovatorji bi dali več za njihove dosežke. Toda vse to so tiste notranje rezerve, ki jih še ne moremo izkoristiti zaradi prevelike »fovšije« med sodelavci. Tako pa zadeve tečejo po starem in marsikatera akcija zaradi tega ostaja le na papirju. pisma

Ne zatiskajo oči pred pomanjkljivostmi

Črnomaljski komunisti o družbenopolitičnem sistemu — Nov delovni program

ČRNomeLJ — V okviru uresničevanja 13. seje CK ZKS je bila pred kratkim v Črnomlju razprava s komunisti, ki delajo v občinski skupščini in silih. Kritično so ocenili delovanje nekaterih delegacij, usklajevanje dela med organi družbenopolitičnih organizacij, skupščine občine in samoupravnih skupnosti.

V razpravi niso ponavljali že znanih slabosti, ampak so se, kot terjajo 13. seja, zelo natančno dogovorili o novem delovnem programu. Naloga komunistov bo, da v posameznih delih političnega sistema zagotovijo uskladitev delovnih programov za prihodnje leto že do konca tega leta, vsakdo pa se bo lahko vključil v pripravo nalog v okviru dolgoročnega načrta, stabilizacije, razvoja manj razvityh področij.

V posameznih delegacijah bodo napravili pregled, kdo se je udeležuje. Komunisti namreč ugotavljajo, da nekateri delegati v zadnjih treh letih sploh še niso bili na seji delegacije, nekateri delegacije pa še niti enkrat niso poslale delegatov na sejo na primer skupščine sisov. Zato bodo zahtevali zamenjave vodij delegacij ali odpoklic celotnih delegacij. Zbori volitev in zbori občanov pa morajo postati ponovno pogostejša oblika dela družbenopolitičnih organizacij, saj sklicie in enkrat na leto ni dovolj za popolno informiranje ljudi in razpravo o njihovih problemih. Komunisti zahtevajo tudi, da se morajo bolj kot doslej v delegacije vključiti poslovodni organi in strokovne službe, saj marsikje štejeje delegacije le kot privesek tem službam.

B. M.

SPOSOJENO TRNJE

Ali se delavci izseljujejo iz Jugoslavije zaradi sovražnih pritiskov?

(Iz Pavlihe)

Štipendije, delo, stanovanja

To tare mlade, zato bodo temu tudi v bodoče posevali največ pozornosti — Več MDA v občini

RIBNICA — »Na nedavni programsko-volilni konferenci OK ZSM Ribnica smo bili vsi mnenja, da je bilo delo v preteklem mandatsnem obdobju dobro in uspešno.« pravi novi sekretar tega organa Ciril Andoljšek.

V občini je trenutno 26 osnovnih organizacij ZSM, ki delajo v delovnih organizacijah, šolah in krajevnih skupnostih. Daleč najboljša je organizacija v Riku, med najuspešnejše pa sodita še organizaciji v Dolnji in Gorici vasi. Pri drugih je opaziti pri delu veliko nihanje.

»Razen ostalega, že utečenega dela bomo posebno pozornost posvečali zaposlovanju, štipendiranju in reševanju stanovanjskih problemov mladih. Povsem nova naloga pa je okrepiti stik z OK ZSM Kočevje, in sicer predvsem na področju delovanja mladinskega servisa.

M. GLAVONJIČ

Javna razprava dosegla namen

Na seji občinskega komiteja ZK Trebnje kritično spregovorili o uresničevanju programa ekonomske stabilizacije — Dobra razprava o 13. seji

TREBNJE — Najslošnejše ocene o uresničevanju dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije v trebanjski občini govore o ugodnih gibanjih. Podobne sklepe bi lahko sprejeli tudi o odmevih na 13. seji CK ZKJ. Vendar brez slabosti v posameznih okoljih sedaj še ne gre, prav o tem pa so na seji občinskega komiteja ZK Trebnje največ govorili.

Nekaj teh problemov gre seveda na rovaš objektnih razmer, nekaj pa bi jih morali pripisati slabi kadrovski politiki v preteklosti. Ne nazadnje je treba ● Zelo dobro razpravo o sklepih 13. seje CK ZKJ so pripravili v naslednjih OO ZK: v krajevnih skupnostih Šentrupert, Mirna, Trebnje, v Ikskri, KPD Dob, DSSS Trimo, osnovni šoli Trebnje, OŠ Mirna, Centru za izobraževanje in kulturo, delovni skupnosti SIS in Elmi na Čatežu.

omeniti tudi to, da v trebanjski občini marsikaj šepa tudi na področju samoupravnih odnosov.

Marija Šentjura

Graditeljem ponujajo vse na enem mestu

IGM Kanižarica odprla trgovino gradbenega materiala

KANIŽARICA — V Črnomlju ni centralne trgovine, kjer bi bilo moč dobiti vse gradbeni material, zato so se v IGM v Kanižarici odločili, da odprejo pridajalno, v kateri bodo graditeljem poleg izdelkov, ki jih izdelujejo v tem tozdu črnomaljskega Goika, ponudili tudi gradbeni material drugih tozdev in delovnih organizacij. Res, da je bila IGM za prodajo registrirana že prej, vendar so prebricani, da bo razširjena ponudba precej pripomogla k uspešni sanaciji tozda.

»V prodajalni, ki smo jo odprli 1. septembra, imamo na zalogi lastne izdelke kot so betonski zidak, opazne betonske plošče, pesek, mivko, pa tudi opeko, cement, apno. Kupci lahko pri nas naročijo tudi gradbeni material drugih proizvajalcev, na zalogi pa tega blaga nimamo, ker bi potrebovali velika obratna sredstva, teh pa zaradi sanacije IGM ni.« pove namestnica poslovodje Marija Šentjura. Skladišnih prostorov imajo namreč v Kanižarici dovolj, tako da po tej plati ne bo težav, ko bodo začeli nabavljati tudi blago drugih izdelovalcev.

Sicer pa sedaj okrog 750 kv. metrov pokritih in 2.000 kv. metrov zunanjih skladišnih prostorov skorajda ne potrebujejo, saj gredo njihovi izdelki v promet še »topli«. Proizvodnja teče s polno zmogljivostjo.

M. GLAVONJIČ

Združitev prinaša tudi slabosti

Ne le na prednosti, v rudniku Kanižarica opozarjajo tudi na slabosti v novi organizaciji — Od novega leta 1985 nič več DO, ampak tozd

KANIŽARICA — Kanižarski rudnik, ki je bil do 1. julija samostojna delovna organizacija, je takrat formalno postal tozd delovne organizacije Rudniki rjavega premoga Slovenije, v katero je vključenih še 5 rudnikov. Še vedno pa so, tako kot prej, v sklopu tozda REK Edvard Kardelj Trbovlje. Čeprav bo novoustanovljena delovna organizacija začela delati šele januarja prihodnje leto, pa v Kanižarici že opozarjajo na slabosti kot tudi na pridobitve te nove organiziranosti.

Zagotovo je, da se bo povečala administracija, čeprav mali rudniki, kot je kanižarski, zahtevajo od tozda, naj čimbolj skrči skupne službe v novi delovni organizaciji. Vendar rudnik v Kanižarici, kljub temu da je postal tozd, ne bo zmanjšal števila delovnih mest v pisarnah, saj po njihovih zagotovilih potrebujejo vse tiste administrativne delavce, kot so jih doslej. Poleg tega bo sedež delovne organizacije v Trbovljah, kar bo velika obremenitev za tiste ljudi, ki morajo biti v nenehnih stikih z vodstvom DO, a s tem se bodo povečali tudi stroški. Kanižarici pa je močno od rok tudi interna banka, ki so jo ustanovili v Mariboru.

Seveda pomeni združitev v eno DO veliko večjo socialno varnost rudarjev, če pride do nesreče ali izgube. Možna je poenotena tehnologija oz. popolna izkoriščenost mehanizacije. Čeprav bodo na trgu nastopali z enotnimi cenami, bodo znopraj delovne organizacije veljale interne cene, ki bodo višje tam, kjer bodo večji stroški izkopavanja. Šest rudnikov bo združevalo sklad skupne porabe, del rezervnega sklada, amortizacije, z vključitvijo v trboveljski računski center bodo uredili informatiko.

Za belokranjski rudnik je gotovo ena najpomembnejših pridobitev vključitev v razvojno-investicijski oddelek. Jamske investicije namreč že več kot

PO KOSTELSKEM — ŠE ŠESTDESET PROSTIH — Kostelska pošta ima 200 telefonskih priključkov, od tega je prostih še okoli 60. Letos bodo skušali dokončati napeljavo telefonskega omrežja proti Žagi in Grivcu. Tako bo treba telefon napeljati le še do vasi oz. zaselek Kostel, Podena, Padovo, Planina, Vimolj, Rajše in Kuželj.

MOST V GRIVCU — Preko pritoka Kolpe v vasi Grivac gradijo 7 m dolg in 3 m širok most. Potreben je krajnom in tudi Združenemu KGP Kočevje, ki to gradnjo sofinancira.

VODOVOD ZA GOTENC — Vas Gotenc bo še letos dobila vodovod. Tu je le še 10 hiš.

ŠE KANALIZACIJO — V Fazi bodo te dni začeli graditi kanalizacijo za meteorno in fekalno vodo. Hkrati bodo urejali še kabelsko telefonsko napeljavo.

Razprav konec, zdaj na delo

S sobotno sejo OK ZK Kočevje so se v glavnem končale razprave o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ v Kočevski občini — Medobčinska pohvala

KOČEVJE — »Imam občutek, da ste dobro sprejeli razpravo o sklepih 13. seje CK ZKJ, zdaj pa je treba napraviti še velik korak naprej: sklepe uveljaviti v praksi.« To je ena izmed misli sekretarja medobčinskega sveta ZK Ljubljana—Okolica Ludvika Zajca na sobotni seji občinskega komiteja ZK Kočevje, ki je trajala skoraj pet ur, sekretar Zajc pa je to sejo ocenil kot eno najboljših v regiji.

Med razpravo v OO ZK so ocenjevali tudi delo posameznih članov in 15 neaktivnih tudi izključili. Za približno toliko pa je tekel postopek za izključitev. Kljub temu je bilo po mnenju sekretarja Ludvika Zajca še premalo storjenega na področju idejne diferenciacije med članstvom. Komunisti morajo biti vzor poštenosti, delavnosti, se boriti za pravo samoupravljanje, saj si bo ZK le tako pridobila ugled in veljavo, ki sta zdaj omajana.

V razpravi so opozorili na »kuhinje«, ki po gostilnah »kuhajo« politiko mimo ZK, na nesoglasja v posameznih okoljih, ki zavirajo razvoj posamezne delovne organizacije in vse občine, na še preveč zastopljeno inovatorstvo, na preveč načelno ugotavljanje zadev, kar ne pelje do (pravih) rešitev. Delegat GOIP (ITAS) je med drugim menil, da je delegatski sistem na zelo nizki stopnji, da celo

Do konca leta brez izgub?

Trebanjska zdravstvena skupnost sprejela rebalans plana — Povečana prispevna stopnja

TREBNJE — Trebanjska zdravstvena skupnost je lani zaključila z izgubo. Glede na silovito naraščanje stroškov, bi se kaj takega lahko primenilo tudi letos. Zato so delegati občinske zdravstvene skupnosti že dvakrat sprejeli povečanje prispevne stopnje, pretekli teden pa so sprejeli tudi rebalans letnega plana.

Povečevanje prispevnih stopenj je bilo nujno. Predvsem je bilo potrebno pokriti lanski primanjkljaj in letošnje naraščanje stroškov. Podatki namreč kažejo, da je zdravstvena skupnost v prvem polletju porabila za 27 milijonov dinarjev več, kot je prejela sredstev. Ker je lanski primanjkljaj znašal več kot 13 milijonov dinarjev, je bilo ob koncu polletja že za pre 40 milijonov nepokritih obveznosti.

Zaradi tolikšnega izpada sredstev je skupnost lahko poravnala svoje obveznosti do izvajalcev le deloma. Vse to pa se je seveda poznalo tudi izvajalcem, najbolj tozdu Zdravstveni dom Trebnje in Splošni bolnišnici Novo mesto.

Prvo povečanje prispevne stopnje so sprejeli že letos aprila, ko je znašala nekaj več kot 10 odst., drugo je bilo sprejeto julija, s 1. oktobrom pa je bilo sprejeto poslednje povišanje prispevne stopnje. Zdjaj znaša skupna prispevna stopnja že več kot 14 odst. S tako prispevno stopnjo, z uskladitvijo sredstev za skupno porabo na ravni občine, dodatnimi združenimi sredstvi na občinski ravni in z republiškimi solidarnostnimi sredstvi naj bi skupnost do konca leta poslovala pozitivno.

Vendar je tako delegatom kot strokovnim delavcem ter seveda delavcem v zdravstvu več kot jasno, da tudi posledje ne bo denarja toliko, kot ga je bilo nekoč. Še naprej bo potrebno skrajno smotrno ravnati.

Poleg rebalansa plana in povečane prispevne stopnje so delegati na skupščini pretekli teden obravnavali tudi poslovanje zdravstvenih organizacij in medobčinske zdravstvene skupnosti. Sprejeli so tudi predlog sprememb delovnega časa v trebanjskem zdravstvenem domu in v zdravstvenih postajah ter poročilo o izvajanju ukrepov začasnega poslovodnega organa v trebanjskem zdravstvenem domu.

J. SIMČIČ

pol leta stojijo, Ker so v južnem polju naletehi na vodonosno prelomnico.

Prav pri rizikavi tega polja pričakujejo največjo pomoč razvojno-investicijskega oddelka. Projekt bloka A v južnem polju je že narejen, zagotovil pa bo izkopavanje premoaga za 3 do 4 leta, sedaj pa potekajo raziskave v blokih B in C. Narejen je tudi podatek za rekonstrukcijo in razširitev transformatorske postaje in dieslel elektroogregata za glavni ventilator. Denar za vse te investicije je zagotovljen.

M. BEZEK

SAMOKRITIKA

KOČEVJE — Med razpravo o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ na zadnji seji občinskega komiteja ZK Kočevje, ki je bila 27. oktobra, so člani komiteja tudi samokritično ocenili svoje delo. Eden izmed njih, ki je na tej dolžnosti že osmo leto, je v navalu iskrenosti in samokritičnosti med drugim dejal:

»Če bi svoje delo ocenjeval po žolsko, si ne bi dal prehodne ocene, ampak bi moral ponavljati razred jaz in celotni občinski komitej...«

...nakar se je nekdo potihem vprašal: »Naj to pomeni, da bo občinski komitej deloval še naslednjih osem let v isti sestavi samokritičnih?«

P. c

nazaduje. Poudarek je bil dan tudi delegatskemu informiranju, ki še vedno šepa.

Izrečenih je bilo več kritičnih in samokritičnih misli o delu posameznikov in organov ZK. Statutarna komisija je podala nekaj predlogov za spremembo določil statutov ZKS in ZKJ.

J. PRIMC

Vse prostovoljno

Z dobro voljo v Kostelu veliko naredi

KOSTEL — Kljub slabemu vremenu bodo v Vasi skušali še letos spravitji pod streho večnamensko stavbo, v kateri bodo prostori za KS dvorana, gasilski prostori in dve stanovanji za Itas. Gradnja bo veljala okoli 10 milijonov dinarjev, investitorji pa so krajevna skupnost, gasilsko društvo in samoupravna stanovanjska skupnost.

Predsednik krajevne skupnosti Tine Južnič je povedal, da so krajanji opravili za to gradnjo že okoli 2.000 prostovoljnih delovnih ur, in sicer pri podiranju stare stavbe in gradnji temeljev za novo. V vrednosti nove stavbe pa bo predstavljala okoli 60 odst. vrednost stanovanj.

Ostala večja dela, ki jih opravljate tje dni na območju KS, pa so: napeljava telefonske mreže proti Žagi in Grivcu, gradnja mostu preko potoka v Grivcu, vodovod za Gotenc, vodovod za Ajbelj in Kaptol. V osnovni šoli so uredili prostore za kabinetni pouk, kar je veljalo približno 3,5 milijonov dinarjev. Še ta mesec bodo začeli urejati tudi kanalizacijo za območje Fare. Popravila pa je potreben tudi viseči most v Srobotniku, ki se je podrj že pozimi, a so ga vaščani sami zasilno usposobili. Na njem bo treba zamenjati jeklene vrvi in lesene dele.

J. P.

ZBIRALI SMO STARO ŽELEZO

Že ob začetku pouka smo se pri razredni uri dogovorili, da bomo zbirali staro železo, da bi zaslužili kaj denarja za zimsko šolo v naravi. Prvo akcijo smo imeli v torek, 16. oktobra. Po končanem pouku smo šli učenici kar sami v Zagorico, kjer je velika jama z odpadki železa. Predvsem pa so stari avtomobilov. Najprej smo navezali na vrvo star avto, vendar ga vsi skupej; nikakor nismo mogli izvleči. Nekdo je šel potem domov po kramp in problem smo le rešili. Deklice smo v tem času tudi nosile iz jame manjše stvari. Na takšno akcijo bomo še šli, da si prislužimo čimveč denarja.

ANDREJA ANŽLOVAR, 4.a
OŠ dr. Petra Držaja
Veliki Gaber

Sprašujemo, ali je res, da ni res?

Krško polje rezervat Slovenije

Zaspali »spanje pravičnega«?

PRI VRHU SE ZAČNE — Davkarji nimajo meril, da bi lahko odredili, kaj je počitniška hiša in kaj vinska klet...

Zakaj odlaganje s poskusno vrtno na Čatežu do 1000 metrov globoko?

Posavci želijo vsaj del neugodnih posledic savskih elektrarn spremeniti v prednosti — Na površinah, ki jih bo zalila voda, bodo prej izkopali ves gramoz

Počasne priprave za gradnjo elektrarn

BREŽICE — Razvoj turizma v občini je neločljivo povezan s termalno vodo, ki pa je ni na pretek. Zdravilnišče Čateške Toplice in Agraria si jo delita...

BREŽICE — Vodne elektrarne na Savi bodo v Posavju marsikaj spremenile. Zaradi energije, ki jo potrebujejo za razvoj tega območja, v regiji sicer spodbujajo njihovo gradnjo...

Investitor že pripravljajo študijo o vplivih gradnje hidroelektrarne na okolje. Posledice bodo občutili vsi občinski in spopasti se bomo morali z velikimi komunalnimi problemi...

KRŠKO — Programi projektnih skupin za kmetijstvo, kmetijsko-ovčarstvo in varstvo okolja zanimajo, to so lahko znova ugotovili na seji Programskega sveta za Krško polje...

Ponavljati se podobno s prejšnjih sej, le da postaja zamuda vse večja po krivi Posavec in Dolenjcev samih, kajti ti naj bi pripravili vsaj nekakšne naznave, ki jih bodo pozneje strokovno obdelali in dopolnili se ustrezne institucije in izvedenci...

»Nekakšna nemoč sindikatov«

OBSS Krško zahteva analizo razvojnih možnosti

KRŠKO — »V sindikatih čutimo nekakšno nemoč. Upravilovka spodriva nagrajevanje po rezultatih dela. Za krško občino drži ugotovitev, da je važno, kje delaš in ne, kaj delaš...»

Krškega polja reči kaj določnejšega, ni odigral svoje vloge. Posavska zbornica je zato na lastno pobudo posredovala študijsko informacijo o tem na seji 26. septembra.

Ko so razpravljali o analizi uredništva srednjeročnih razvojnih usmeritev 1981 do 1985 in razvoja v letih 1981 do 1984, je predvsem Tone Vodišek spodbudil nekaj polemičnih področij za plan, ki bi moral o usodi naj bi zbrali denar v občini.

Analiza premalo prikazuje, kakšno je razmerje med planom in realizacijo. Občinski svet ZSS je menil, da kaže posebej proučiti organizacije združenega dela, kjer so realni osebni dohodki padli za več kot 5 odstotkov.

Doslej se je na zbirnem računu za izgradnjo kuhinje v počitniškem Pionirskem naselju Nerezine nabralo že blizu 3 milijone dinarjev.

Občinski svet ZSS je pozval vse osnovne organizacije sindikata, ki še niso prispevale za kuhinjo, da to čimprej storijo.

podtonov. Menil je, da produktivnost in zaposlenost ne gresta vstrie, kajti višja storilnost zahteva tehnološke presežke. »Obsega proizvodnje ni moč povsod večati. Dajmo na dan pregled osebnih dohodkov! Iz izkušnji to-

Agrokombinata, pa se bodo pričela takoj po zimi, upam, da bo to že sredi februarja. Tako bo sredi sezone lokal že sprejel prve goste. Odprt bo samo

sali v knjigi, ki so jo podarili gostiteljem. Ravnatelj Ciril Plut je poklonil sliko osnovne šole Milke Kerin krajevni skupnosti Lovas in ZKB NOV občine Vukovar.

Slovenski bataljon je v Krškem vedno dobrodošel in Stane Nunčič mu je v pozdravnem nagovoru hkrati z drugimi predstavniki družbenopolitične skupnosti zaželelo prijetno počutje v občini s stalno domovinsko pravico. Izmenjavajo pomozavov, daril in priznanj je obogatil kulturni program, ki so ga pripravili učenci osnovne šole Milke Kerin.

Zboru so prisostvovali predstavniki KS Lovas, kjer so borci 1. krajiške brigade bili najhujše boje in kjer jih je januarja 1945 tudi največ padlo. Poti in boje so borci opisali v knjigi, ki so jo podarili gostiteljem.

Tržiški potrošniški svet potemtakem ni slab, saj opozarja na tisto, kar želi krajanje, vendar kot pravi predsednik Plantarič, jih nihče ne upošteva. »Ko je bilo popoldan, in sicer do poznih večernih ur, gostje pa bodo dobili v primernem okolju pravo domačo jedočo. Ta nalozba je bila že v našem prejšnjem srednjeročnem načrtu, zdaj pa tako rekoč vsak dan bolj čutimo potrebo po specializiranih lokalih,« pripoveduje direktor Hotela Sremič Peter Markovič

J. TEPPEY

M—Hotel Sremič Krško bo z lokalom na Sremiču popestril ponudbo

KRŠKO — M—Hotel Sremič v Krškem naj bi letos imel že 35 tisoč nočitev, kar je za 5 tisoč več kot lani. Tricetrletni poslovni rezultati so ugodni, saj je bilo več domačih in tujih gostov, slednjih kar za 13 odst. več kot lani v tem času.

LESKOVEC PRI KRŠKEM — V prostorih osnovne šole Milke Kerin je bil v soboto, 27. oktobra, prvi zbor skupnosti borcev Slovenskega bataljona 1. krajiške brigade, kateremu je krška občina podelila domicilno listino. Na zboru se je tokrat zbralo 61 borcev, med njimi: nekdanji komisar bataljona Dušan Kecum, komandant 1. krajiške brigade Šaban Kisilic in namestnik komandanta Obrad Trničič. Za predsednika skupnosti so udeleženci izvolili Milana Perocija.

Zbrali so se na prvem zboru skupnosti

Dobrodošlica borcem Slovenskega bataljona

Trgovina šepa

V Tržišču slabša preskrba kot kdajkoli

TRŽIŠČE — Predsednik tukajšnjega potrošniškega sveta Mirko Plantarič je na posavskem posvetu aktivistov SZDL postavil vprašanje, kaj je boljše, konkurenca ali potrošniški svet.

V kriznih časih zašepa tudi trgovina. V tržiškem primeru pa še prav posebno. In kaj ima pri tem konkurenca? Še nedolgo tega sta bili v kraju dve trgovini, ena od temeljne organizacije kooperantov in druga od Trgovskega podjetja.

Tržiški potrošniški svet potemtakem ni slab, saj opozarja na tisto, kar želi krajanje, vendar kot pravi predsednik Plantarič, jih nihče ne upošteva. »Ko je bilo popoldan, in sicer do poznih večernih ur, gostje pa bodo dobili v primernem okolju pravo domačo jedočo. Ta nalozba je bila že v našem prejšnjem srednjeročnem načrtu, zdaj pa tako rekoč vsak dan bolj čutimo potrebo po specializiranih lokalih,« pripoveduje direktor Hotela Sremič Peter Markovič

J. TEPPEY

Stavbišča za vrstne hiše

SEVNICA — Samoupravna komunalna skupnost zbira kupce stavbišč za vrstne hiše pod Vrtačo ob cesti Sevnica — Vranje.

Predvidevajo, da bodo stroški urejanja stavbnega zemljišča nižji za 25 odstotkov v primerjavi z gradnjo običajnih hiš. Posamezno stavbišče bo merilo okrog 400 kvadratnih metrov razen krajnih dveh, ki bosta nekoliko večji. Cena kvadratnega metra tega stavbišča bo 150 dinarjev. Tip projektov samih hiš še ni znan, določili ga bodo sporazumno z bodočimi graditelji.

P. P.

Priprave za pravičnega

SEVNICA — Samoupravna komunalna skupnost zbira kupce stavbišč za vrstne hiše pod Vrtačo ob cesti Sevnica — Vranje.

Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega.

P. P.

Spomin na heroja

MURNICE — Krajevna skupnost Šentjanž je v nedeljo počastila svoj krajevni praznik.

Spomin na heroja. Spomin na heroja. Spomin na heroja.

P. P.

Stavbišča za vrstne hiše

SEVNICA — Samoupravna komunalna skupnost zbira kupce stavbišč za vrstne hiše pod Vrtačo ob cesti Sevnica — Vranje.

Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega.

P. P.

Priprave za pravičnega

SEVNICA — Samoupravna komunalna skupnost zbira kupce stavbišč za vrstne hiše pod Vrtačo ob cesti Sevnica — Vranje.

Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega.

P. P.

Priprave za pravičnega

SEVNICA — Samoupravna komunalna skupnost zbira kupce stavbišč za vrstne hiše pod Vrtačo ob cesti Sevnica — Vranje.

Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega.

P. P.

Sklepi ne bodo »zarjavili«

Večina OO ZK sredi akcije — Predvsem odkrito o lastnih pomanjkljivostih

SEVNICA — Minuli četrtek so na seji občinskega komiteja ZK povzeli dosežanje, razpravo o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ. To »seveda ne pomeni zaključka aktivnosti. Redke so osnovne organizacije, kjer se še niso sestali. In vendar so tudi take: komunisti v STT, tozdu Tovarni konstrukcij, Gostinskem podjetju, obrtniki, tozdu Stilsnega pohištva v Stillesu in Sevnici I. Na seji komiteja so napovedali ostre ukrepe. Članom teh organizacij naj bi izrekli kritiko, sekretarja pa za menjali. Naš prostor je preskromen, da bi lahko samo povzeli 14 strani dolg povzetek dosedanjih razprav v 49 osnovnih organizacijah in 3 stalnih akcijskih konferencah. Osredotočimo se na razpravo na seji komiteja. Mnogo pozornosti je bilo posvečeno delegatskemu sistemu. Zavzeli so se za to, da pomanjkljivosti ne bi samo ugotavljali, kar je bilo do zdaj v navadi, ampak jih tudi odpravljali oziroma po-

Res ga je pri občinski konferenci SZDL, le poltretji stari milijon, medtem ko po drugi strani izvršni svet zanje letno namenja 1,75 milijona dinarjev, (novega, kajpak). Samokritično so govorili tudi o občinskem vrhu. Da je »razglašena«, je bilo rečeno v nekaterih razpravah. Predsednik občinske skupščine Jože Bavec je o tem odkrito govoril. Zavzel se je za sodelovanje vseh sil, ki sta jim pri sreju napredki in razvoju občine.

V povzetku razprav je izraženo presenečenje, ker stalna akcijska konferenca komunistov v Jutranjki ni želela spregovoriti o vseh dogajanjih, ki se v tem kolektivu vlečejo že nekaj let. Kaže, da bodo v tej tovarni sklicali zbor komunistov, a bi lahko te reči po mnenju sekretarja Braneta Busarja obravnavali že prej.

A. ŽELEZNIK

Trgovina šepa

V Tržišču slabša preskrba kot kdajkoli

TRŽIŠČE — Predsednik tukajšnjega potrošniškega sveta Mirko Plantarič je na posavskem posvetu aktivistov SZDL postavil vprašanje, kaj je boljše, konkurenca ali potrošniški svet.

P. P.

Spomin na heroja

MURNICE — Krajevna skupnost Šentjanž je v nedeljo počastila svoj krajevni praznik.

Spomin na heroja. Spomin na heroja. Spomin na heroja.

P. P.

Stavbišča za vrstne hiše

SEVNICA — Samoupravna komunalna skupnost zbira kupce stavbišč za vrstne hiše pod Vrtačo ob cesti Sevnica — Vranje.

Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega.

P. P.

Priprave za pravičnega

SEVNICA — Samoupravna komunalna skupnost zbira kupce stavbišč za vrstne hiše pod Vrtačo ob cesti Sevnica — Vranje.

Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega.

P. P.

Priprave za pravičnega

SEVNICA — Samoupravna komunalna skupnost zbira kupce stavbišč za vrstne hiše pod Vrtačo ob cesti Sevnica — Vranje.

Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega.

P. P.

Priprave za pravičnega

SEVNICA — Samoupravna komunalna skupnost zbira kupce stavbišč za vrstne hiše pod Vrtačo ob cesti Sevnica — Vranje.

Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega. Priprave za pravičnega.

P. P.

Stavbišča za vrstne hiše

SEVNICA — Samoupravna komunalna skupnost zbira kupce stavbišč za vrstne hiše pod Vrtačo ob cesti Sevnica — Vranje.

Krške novice

NE V ISTI KOŠI — Člani občinskega sindikalnega sveta menijo, da seznanim izplačanih čistih osebnih dohodkov zaposlenih v krškem (ne)gospodarstvu v letošnjem polletju po nepotrebnem razburja ljudi, kajti ne gre metati v isti koš tistih, ki delajo v treh izmenah in na terezu, ter onih, ki so v eni izmeni v pisarnah. Kot razni obrazi, ki jih morajo izpolnjevati v združenem delu, potemtakem tudi tako nepopoln seznam ne more biti koristen...

HITER KONEC TELOVADBE — V Ljubodu so že približno po enem mesecu prenehali z razgibalnimi vajami ob delu, s čimer naj bi izboljšali počutje zaposlenih in preprečili razne poklicne bolezni, kot so okvare hrbenice in vida. Je zmanjkalo volje in sapa vodilnih, kiso se sprva naglo ogreli za spodbudno in koristno novost, ali ni dovolj pomoči iz krškega zdravstvenega doma?

DELO NEKATERIM ŠE SMRDI — V krškem Agrokombinatu nikakor ne morejo brez seznamskih delavcev iz drugih republik. Letos so jih zaposlili preko 400. Lj med iskaleci zaposlitve v Posavju nikakor ni odmeva za obriranje sadja in podobna sezonska dela. Trenutno je v krški občini 261 nezaposlenih, a tudi Celuloza nikakor ne more dobiti 10 delavcev za temeljno organizacijo Les. Doglej bo še bolje doma na zapečku kot v tovarni?

ČREPAN 6. BRELIHOV MEMORIAL — SEVNICA — Šahovski klub Milen Majcen v Sevnici je organiziral šesti memorial Dušana Breljaha. Prvo mesto je zmagal 38 letov in 14 pionirjev že drugič osvojil mojstrski kandidat Marjan Črepan iz Celja. Rezultati prve finalne skupine: Marjan Črepan (Celje) 11 točk, 2. Božo Štuc (Celje) 8 točk, 3. Ivan Levičar (Sevnica) 7,5 točk, itd.

V drugi finalni skupini je prvo mesto osvojil Franc Kotnik (Trbovlje) 9,5 točk, 2. Ivica Milič (Novo mesto) 8,5 točk, 3. mesto Rudi Blas (Sevnica) 8,5 točk itd.

V tretji finalni skupini (13 igralcev) je 1. mesto osvojil Janko Blas (Sevnica) 8,5 točk, 2. Janko Volovec (Brežice) 7,5 točk, 3. Zdenko Grahek (Sevnica) 7 točk itd.

V posebni skupini so tekmovali pionirji. 1. mesto je osvojil Cveto Vrščak (Trbovlje) 10,5 točk, 2. Danijel Trtnjak (Sevnica) 10 točk, 3. Blas Engels (Sevnica) 10 točk, itd.

Najboljši so prejeli razne praktične nagrade, ki so jih prispevali: Lisca, M. Kopitarica, Jutranka, Bohor, Belinka, Stilles, M-Kmetijski kombinat, Slavko Vilčnik in Jože Prah.

JANKO BLAS

Domače trnje

Zmotno je misliti, da si že sposoben za politika — če si sin prodajalke bučnih semen in obrtnika, ki izdeluje »klamfe«.

Tudi davkarja bi lahko ime-la svoj zaščitni znak — pijavko.

Sevniški paberki

ODKUP KEGLJAŠKIH AVTOMATOV — Člani kegljaškega kluba se dogovarjajo z Gostinskim podjetjem o odkupu avtomatov z kegljišča. Po znanem zapletu tako vendarle utegneto biti volk sit in koza cela. Omenjeno kegljišče namreč upravljaljalcu ni bilo v čast, saj kegljači v njem že lep čas sploh niso mogli več podirati kegljev. Kar ni zmoglo podjetje, bo, upajamo, zmoglo društvo.

ŠE ENA DEJAVNOST? — Pravi-jo, da so se nekateri Sevnčanini takoj po vojni ubadali celo z vzrejo žab in polžev ter jih prodajali gurmanskim Francozom. Očitno je dandanes ostalo še dosti potomcev iz te reje, če lahko sklepamo po žabah, ki so se zaredile v novem sevniškem olimpijskem bazenu. Menda ne mislijo Sevnčanini priležiti — žabarske olimpiade?

PRIŠLI DO PROSTOROV — Res je bil skrajni čas, da so nadsevni uspešni sevniški raketaři prišli do svojih prostorov. Vanje se bodo lahko vselili za letošnji občinski praznik.

Učne ure za
zborovodje

Prvi zborovodski seminar v novomeški občini končan

NOVO MESTO — Minuli petek in sobota je bil tu prvi seminar za zborovodje iz novomeške občine. Udeležilo se ga je osemnajst zborovodij, med njimi več tistih, ki šele poskušajo dirigirati. Seminaristom je o vokalni tehniki, dirigiranju in drugih rečeh, ki jih morajo obvladati zborovodje, govoril Mirko Slosar iz Kopa, znan tudi kot vodja mešanega pevskega zbora »Obala«. Predavatelj je vse, o čemer je govoril, prikazal z mladinskim zborom iz Centra usmerjenega izobraževanja »Boris Kidrič« v Šmihelu. 23. novembra se bodo zborovodje ponovno zbrali na seminar, na katerem bodo pod vodstvom istega predavatelja pridobile znanje še razširili in poglabili.

I. Z.

SLEMENSKI PEVCI — Na fotografiji je mešani pevski zbor »Slemenci«, ko je nastopil ob nedavnem odkritju spominske plošče dr. Janezu Ev. Kruku. (Foto: Primc)

Slemenci pojo
Imajo kar dva zbora

SV. GREGOR — Moški pevski zbor »Slemenci« šteje 12 pevcev, mešani pa 20 pevcev in pevka. Obstajata že četrta stoteletja, vodi pa ju Alojz Osvald iz Ribnice. Največ nastopata v domačem kraju in na občinskih revijah pevskih zborov. Večina članov in članic so kmetje, gospodinjice in delavci. V svoje vrste si pevci žele pritegniti tudi mlajše, posebno dekleta in žene.

Pejska kultura ima na Slemenih in v vsej občini Ribnica tradicijo. Žal pred vojno so imeli Slemenci kar tri zbore: moškega fantovskega in mešanega Čeprev je po vojni število prebivalcev na tem območju upadlo in čeprav so mnogi zaposleni ali na šolanju izven domače krajevnosti, še vedno premorejo dva zbora.

KRKIN ZBOR
V KARLOVCU

KARLOVAC — Tu se je minuli teden začelo tradicionalno kulturno srečanje »Abrašević«, ki ga nekateri imenujejo največja manifestacija jugoslovanske kulturnega amaterizma. Slovenijo je zastopal mešani pevski zbor novomeške Krke, ki se je predstavil s spletom ljudskih pesmi. Osrednje prireditve tega srečanja bodo ta mesec v Valjevu.

PETER ČERNE
V PETKOVI GALERIJ

RIBNICA — Dogovorjeno je, da bo Peter Černe, kipar iz Ljubljane, razstavljal v Petkovi galeriji v Ribnici. Razstava bo odprta v okviru prireditev ob letošnjem dnevu republike.

Sejemski blišč
(z grenkobo)

29. mednarodni knjižni sejem v Beogradu potekal v znamenju stiska naše knjižne produkcije

BEograd — Tu je bil od 25. do 31. oktobra 29. mednarodni sejem knjig. Tradicionalno prireditev, na kateri so poleg domačih založniških hiš iz vseh republik in pokrajin sodelovali številni znani založniki iz tujine, je odprl dr. Marjan Rožič, predsednik predsedstva zveze konference SZDL.

O založniški dejavnosti pri nas je govoril dr. Martin Žnidaršič, predsednik skupščine založnikov in knjigotržcev. Dejal je, da jugoslovanska knjiga ni v zavirljivem položaju, saj nanjo pritiskajo najrazličnejše posledice uredničevanja gospodarske stabilizacije. Pomeni, da je knjiga draga in vse manj dostopna bralcem, to pa je vse prej kot spodbudno tudi za pisanje in izdajanje novih knjižnih del. »Osnovne probleme jugoslovanske knjige, od katere so v veliki meri odvisni tudi razvoj domače književnosti in znanosti, promoviranje domače pameti in slednjič splošna kulturna ravnanja delovnega človeka, bo naša družba morala urediti,« je poudaril dr. Žnidaršič.

Na sejmso so podelili številne nagrade. Nagrado »Beograd« za najuspešnejši založniški podvig je žirija podelila Jugoslovanski reviji za knjigo »Enciklopedija naivne umetnosti sveta«, ki sta jo pripravila poznavalca Oto Bihajli — Merin in Nebojša B. Tomašević. Nagrade za najlepše tehnično in umetniško opremljene knjige so dobili tudi slovenski založniki — Mladinska knjiga, Partizanska knjiga, Cankarjeva založba in Državna založba Slovenije — oziroma opremljevalci in oblikovalci knjig, ki so jih te založbe izdale. Ker je znano, da pestijo slovenske knjige še večje težave kot jugoslovanske knjige, so te nagrade vsaj blažilni oblž za slovensko založništvo in knjigotrštvo. Drugače povedano, vsaj nekaj, kar je spodbudno za našo knjigo v — mesecu knjige, sredi katerega smo.

I. Z.

Nova hiša umetnosti v Novem mestu

Množica Novomeščanov se je minulo soboto udeležila otvoritve Jakčevega doma — Franc Šali izročil Božidarju Jakcu ključ hiše, ki je bila nekdanj last umetnikovega očeta — Jakčevo darilo Novemu mestu poslej na ogled na stalni razstavi

NOVO MESTO — S solzami v očeh je Božidar Jakac minulo soboto nagovoril množico Novomeščanov in drugih obiskovalcev, ki so prišli na otvoritev po njem imenovanega doma. Dejal je, da si niti njegovi starši, ki so zgradili to hišo, niso upali niti pomisliti, da bo kdaj v njej spominska galerija, pa tudi sam ni upal, da bo kot umetnik dočakal tako velik in pomemben dogodek.

Preden je Jakac zbrance povabil na ogled stalne razstave svojih del, je spregovoril Franc Šali, novi ravnatelj Dolenjskega muzeja, katerega sestavni del bo poslej Jakčev dom. Poudaril je, da je Jakčevo otroštvo zorelo v tem mestu in tudi v tej hiši, ki jo je Jakčev oče kasneje nesrečno izgubil v goljufivi igri meščanskih silnic.

V svoj in doslej tudi skupni dom je umetnik naselil podobe svojih stisk in sanj, vanj napeljal

mogočno energijo hrepenenja, kajpak v velikem boju s snovjo, in to hrepenenje zdaj lahko le slutimo, ko ga vidimo v okvirih in vitrinah. Nekako tako je še dejal Franc Šali, preden je mojstru Jakcu v imenu ureditvenega odbora izročil ključ Jakčevega doma. Z izročitvijo ključa umetniku je Novo mesto simbolično popravilo krivico tudi njegovemu očetu, hkrati pa je bil dom dan v družbeno upravljanje.

Pogled na stalno razstavo obiskovalca fascinira. Prav tako fascinanta so nova odkritja v Jakčevem že znanem opusu. Umetnik je sam, v nagovoru množici ob otvoritvi, dejal, da je s presenečenjem odkril starejša dela, ki se jih ni niti spominjal niti mislil, da jih je kdaj ustvaril.

Jakčev dom bo poslej odprt vsak dan dopoldne in popoldne, razen ob ponedeljkih.

Tudi znamka je slika

Novomeški filatelisti pripravili razstavo znamk, ovojnic in žigov po Jakčevi zamisli in izvedbi

NOVO MESTO — Luc Menaše je pred petimi leti o Božidarju Jakcu zapisal, da ni »nihče izmed naših likovnih umetnikov tako vstrnansko dokazal svoje prisotnosti v našem kulturnem in zgodovinskem prostoru« kot on. Seveda vključuje ta prisotnost tudi področje poštinih znamk, teh malih grafičnih stvaritev, ki jih brezrižno lepimo na pisemske ovojnice in nas na njih dejansko, še posebej pa umetniško vrednost opozarjajo šele filatelistične razstave.

Nekaj tega, kar so si obiskovalci lahko ogledali v Škofji Loki, so te dni razstavili tudi novomeški filatelisti. Na razstavi, ki je bila od 25. do 29. oktobra v mali dvorani Doma kulture, do 10. novembra, pa bo na ogled v avli Doma JLA, je okoli 100 različnih znamk, za katere je likovne predloge izdelal in znamke oblikoval Božidar Jakac. Poleg tega je razstavljenih še 30 spominskih ovojnic in 15 žigov, ki jih je tudi oblikoval umetnik Jakac.

Razstavljene znamke obsegajo 35-letno obdobje tovrstnega Jakčevega ustvarjanja — od prve s Prešerno podoba, ki jo je Jakac izdelal ob 100-letnici Prešernove smrti, do zadnje, izdane ob 400-letnici kobilarne v Lipici.

»Znamke za to razstavo so zbrali oziroma dali na voljo iz svojih zbirk člani novomeškega filatelističnega društva. Največ jih je prispevala Nika Klemenčič, ki se je sicer najbolj trudila pri organizaciji in postavitvi razstave,« je povedal predsednik tega društva Andrej Žnidaršič. Navedel je tudi, da šteje novomeško društvo okoli 50 članov in kakih 10 mladincev, poleg tega pa uspešno deluje filatelistični krožek tudi na grmški Soli, medtem ko je krožek na Soli »Katja Rupena« prenehal delovati.

»Naše društvo je letos slavilo 35-letnico ustanovitve. Jubilej je šel bolj skromno mimo. Žal moram povedati, da aktivnost članov ni prav zgledna, tako da vleče društveno dejavnost le peščica.

Sicer pa ni samo pri nas tako, tudi v nekaterih drugih, in ne samo filatelističnih, društvih tožijo, da so zaradi pasivnosti pretežnega dela članstva marsikaj zamudili.«

Andrej Žnidaršič je pristavil, da sedanja razstava nikakor ne pomeni prvega slika novomeških filatelilstov z Božidarjem Jakcem. Pred leti, ko so v Novem mestu gostili razstavo znamk »Verigarji«, je Jakac za novomeško filatelistično društvo oblikoval ovojnico s spominskim žigom na ta dogodek.

I. Z.

Andrej Žnidaršič: »Često prezremo, da so znamke umetniške stvaritve.«

ja Pavlova, težko ugotoviti, koliko od svojih plodnih let je risal, stal za slikarskim stojalom in se sklanjal nad grafične plošče. O tem najzgovorneje pripovedujejo vrste osnutkov in predlog ter same znamke, izdelane na podlagi slednjih. Kot je pokazala razstava, ki so jo pripravili septembra v Škofji Loki in z njo počastili Jakčevo 85-letnico, 35-letnico slovenske filatelistične zveze in druge filatelistične jubileje, je tudi tovrstnen Jakčev opus izredno velik in neprecenljive vrednosti.

SKUPNI KONCERTI — Ob 3-letnem delovanju mešanega pevskega zbora SGP Pionir so v petek zvečer v novomeškem Domu JLA pripravili koncert, na katerega so povabili tudi mešani pevski zbor »Primorje« iz Ajdovščine. Prijeten večer narodne in umetne pesmi jugoslovanskih in drugih narodov so popestrili še Pionirjevi literati. Na koncu sta z zbora zapela skupaj (na sliki). (Foto: J. Pavlin)

Pesniška podoba Dolenjske

Predstavitve antologije »Pesmi dolenjske dežele« in literarni večer — Zanimiva pesniška izdaja

NOVO MESTO — »Nobena zgodovinska knjiga ne bi podala tako verne podobe o dolenjski deželi, kot jo podajajo te pesmi. Iz mozaike v antologiji zbranih pesmi je nastala jasna slika, Dolenjska je v nji zaživel,« je povedal pesnik Janez Menart na tiskovni konferenci, ki je bila v petek, 26. oktobra, v Novem mestu, ko je predstavil javnosti pravkar izdano antologijo »Pesmi dolenjske dežele«.

Knjigo je izdal Dolenjski list v knjižni zbirki Dolenjska knjiga

(urednik Ivan Zoran), oblikoval jo je Peter Simič, izbor ilustrativnih slik je pripravil dr. Mikček Komeclj, poglavito delo pa je nosil na svojih ramenih Janez Menart, ki je antologijo v takšnem pomenu, kot se zdaj predstavlja, zasnoval, opravil dokončni izbor pesmi in avtorjev, skratka, sestavil ta dolenjski pesniški mozaik, kakršnega nima nobena druga slovenska pokrajina.

V antologijo je vvrstil 320 pesmi 78 pesnikov, ki so ustvarjali v obdobju 1830 — 1982. Pri izboru se ni naslonil le na izdane pesniške zbirke ali na poreklo posameznih pesnikov, temveč je zasnoval poleg estetskih meril kot vodilo merilo, da pesmi na ta ali oni način govore o Dolenjski, da jih je pokrajina spodbudila, navdihnila, se v njih odrazila. Menart je pobrskal po revijah in časopisnih objavah in to se je pokazalo kot dobro, saj mu je uspelo odkriti nekaj po krivici povsem pozabljenih pesnikov, ki so imeli pač to smolo, da za življenja niso izdali nobene samostojne pesniške zbirke, so pa ustvarili nekaj pesmi, vrednih, da jih beremo tudi dandanašnji.

Omenimo še, da bo antologija v redni prodaji šele v drugi polovici novembra in da je ni mogoče vzeti kot dokaz o nadaljnjem življenju založništva na Dolenjskem, saj so jo pri Dolenjskem listu kljub pomoči novomeške kulturne skupnosti spravili skupaj s precejšnjimi težavami, ki se po svoje odražajo tudi v dokaj visoki prodajni ceni (2.300 din).

Istega dne zvečer je bil v Kozinovi dvorani novomeške glasbene šole literarni večer, na katerem se je predstavilo devet pesnikov, ki so prebrali nekaj svojih pesmi iz antologije. Za popestritev večera so poskrbele učenke glasbene šole Andreja Ivanetič, Natalija Mikec in Mojca Osolnik, ki so zaigrale na klavirju nekaj skladb.

A. Ž.

Reorganizacija razvnela strasti

Predlog za reorganizacijo šolstva v sevniški občini različno sprejet — Šolniki pričakujejo predvsem boljši gnotni položaj, boljše osebne dohodke

SEVNICA — Šolniki v tej občini že leta dolgo tožijo nad zaostajanjem z osebnimi dohodki za domačim gospodarstvom, da o zaostajanju za bogatejšimi občinami niti ne govorimo. Razlike v prejemkih, ki se še povečujejo, boleče bodejo v oči. Kako huda je ta reč z denarjem, ve povedati šolski center, saj je moral njegov svet na nedavni seji ugotoviti precejšnjo nelikvidnost. Vse to opozarja, da se zapletli začenjajo že na »normalni« poti, ko priteka denar po predpisanih prispevnih stopnjah za šolstvo. Podrobnejši vpogled v stanje bi pokazal, da na nakazila ne teko prav spešno.

Nekateri pričakujejo, da bo nekaj prihrankov, ki bi se lahko poznali tudi pri učiteljskih osebnih dohodkih, prinesla načrtovana reorganizacija šolstva v sevniški občini. Vendar pa tovrstni upi, ki

so poleg vsega še zelo odmaknjeni, niso kaj dosti trdni. Prej ko slej tudi zato ne, ker se še ne ve, kakšno usodo bo doživel predlog o reorganizaciji, kakor ga je pripravila od izvršnega sveta imenovana komisija.

Daljši časa razmišljajo o pevskega zboru, za kar pa so zagrete le ženske. Ker nič ne kaže, da bi lahko ustanovili lastno pevsko skupino, bodo poskušali zbor organizirati s kakšnim »moškimi« kolektivom. Tisti, ki se poskušajo kot likovniki in pesniki, bi se tudi radi predstavili občinstvu. Zato ne bo presenetilo, če bodo nekoga dne melaminovci povabili na otvoritev likovne razstave ali na literarni večer. Pišočin se bo uresničila še ena želja: najbrž bodo svoje spise že kmalu lahko objavili v literarni prilogi tovarniškega glasila, ki ga ureja Slavka Janša. Priloga naj bi izhajala enkrat letno.

V Melaminu ni skrivnost, da je kulturno delo oživelo, ko se je za to zavzela Marija Šulman. Decembra lam je končala poseben seminar za animatorje kulture v delovnih organizacijah. Seveda pa sama ne more uresničiti vsega, za kar je slišala na seminarju in je potrebno storiti tudi v tovarni. Brez somišljenikov ne gre, zlasti še, če je potrebno začeti vse znova. Vendar jih je Marija znala pridobiti, kar je potrdila že omenjena razstava. Pravi, da je najprej potrebno doseči množičnost pri kulturnem delu, ker brez te in brez trdega dela tudi kakovosti ni.

J. P.

Konec mrtvila?

V Melaminu spet oživelo kulturno delo

KOČEJE — V tukajšnji kemični tovarni Melamin kultura ni tukja, čeprav je res, da je bilo pred dvema desetletjema tovrstno delovanje boljše. Po daljšem mrtvilu se je prebujenje začelo pred kakim letom, prvi uspeh pa je okronala marca pripravljena razstava ročnih del. Svoje izdelke ročne spretnosti je na razstavi pokazalo kar 40 članov Melaminovega kolektiva.

Marija Šulman: »V vlogi Melaminovega kulturnega animatorja ni lahko, vendar začetni uspehi opogumljajo.«

PESNIŠKI DOGODEK — Predstavitve nove antologije in pesniški večer sta v Novem mestu združila več ustvarjalcev. Na sliki: I. Zoran, I. Perhaj, M. Kočevar, T. Pavček, J. Dular, J. Menart, R. Robič (sedijo), J. Škufca, M. Markelj in S. Šali (stojijo).

KNJIGA — MOJA LJUBEZEN

Knjiga je moja velika ljubezen in ne morem si predstavljati, kako bi živela brez nje. V knjigah najdem vse, kar me zanima, odgovore na vse vprašanja. Moja ljubezen me vodi v neizmerno radost. S knjigo se potepam po savanah, pragozdovih, polarnih področjih, z njo doživljam vse lepote narave. Z znanstveniki se spušчам v zapletene poskuse, ki so mi pri pouku zoprni, v knjigi pa zelo zanimivi. S pisatelji se spušчам v zaostrena vprašanja življenja, človeštva. Najraje pa segam po knjigah, ki obravnavajo probleme črnega človeka. Koliko lepši bi bil svet, če bi mladi, namesto da se vdatjajo alkoholu, kajenju, mamiliom in kriminalu,raje segali po dobri knjigi.

HELENA SAJOVEC, 8.a
COŠ Adam Bohorič
Brestanica

TEKMOVANJE V ORIENTACIJI

V počastitev občinskega praznika občine Brežice je bilo v Sromljah nad Pišecami občinsko orientacijsko tekmovalstvo Udeležili so se ga tudi tekmovalci iz Ptuj, Zagreba in Zapršiča. Tekmovanje je bilo zelo zanimivo in zabavno. Kontrolne točke so tekmovalcem povzročale težave, kar pa je bilo na cilju poabljeni od prijatelji glasbi in partizanskem golažu. Tekmovale so članske, mladinske in pionirske ekipe ter posamezniki. Učenci smo lahko ponovno preverili svoje znanje v orientaciji.

MOJCA FLORJANČIČ, 8.a
OŠ Brežice

Zakaj vstopnina za razstavo?

Ob rob gobarski razstavi

Letošnja razstava gob v Novem mestu je kljub neugodnemu vremenu za nabiranje gob in za obisk po oeni Gobarske družine strokovno uspela, saj si jo je ogledalo preko 2400 obiskovalcev, od tega preko 1700 solarjev, s čimer se uresničujejo vsi nameni takšne razstave: prikaz gobjega bogastva naših krajev, opazovanje na strupene in smrtne nevarne gobe ter oblikovanje pravega odnosa do vrstne narave. Zanimivo je, da na našem območju zadnja leta praktično ni zastrupitev z gobami, kar kaže na porast splošnega poznavanja gob.

Ker je bila letošnja razstava prvič časovno in prostorsko ločena od razstave cvetja, je imel organizator značne dodatne stroške, kljub temu da je bilo opravljenega veliko prostovoljnega dela in je maksimeri strošek šel iz žepov zagnanih organizatorjev. Gobarska družina zatojare ni mogla omogočiti zastojnskega ogleda razstave gob in tako prispevati k osveščanju ljudi. Z leto članarino 100 din pri 130 članih pač ni mogoče zbrati dovolj sredstev za zastojnsko razstavo, saj so široki letošnje znašali preko 80.000 din, z vstopnino pa je bilo zbranih 62.000 din. V tej luči je treba premisliti tudi nekaj pikrih pripomb na račun pobiranja vstopnine, zapisanih v Dolenjskem listu.

Končno menimo, da je treba v organizacijo in financiranje javnih prireditelj v okviru dnevoj turizma na Dolenjskem vnesti več usklajenosti. Gobarska družina se bo v te prireditve vključevala, a treba je upoštevati, da je lahko gobarska razstava le taktir. ko je mogoče nabrati kaj gob. Potem bo mogoče organizirati tudi »zastojnske« razstave, prilagojene programom šol ipd., če se bomo tako dogovorili.

Gobarska družina
Novo mesto

Prijatelju v slovo

Teško je komu izmed nas, njegovih prijateljev, pisati zadnje slovo. Teško, ker nobena izmed teh besed ne bo povedala, kaj nam je pomenilo, da smo skupaj z njim, Nedeljkom Jevškom hodili v gore, plezali, živeli za alpinizem. Od trenutka, ko smo se navezali na vrh, smo bili odvisni drug od drugega in čeprav smo se na svojih poteh dostikrat srečali s smrtjo, smo vedeli, da ti bodo prijatelji pomagali če se bo kaj zgodilo.

Teško je to, da mu v boju z »belo prijateljico« nismo mogli pomagati, da smo lahko le čakali, da je bilo upanja z vsakim dnem manj, da je na koncu zmigala smrt.

Vemo, čeprav ne moremo še dojeti, da ga med nami ne bo več takšnega, kot je bil, da bodo med nami ostali spomini, da čas celi rane in življenje teče dalje.

Njegova smrt je za nas še toliko bolj boleča, ker je bil med najkvalitetnejšimi člani odseka.

Njegova življenjska pot se je končala, pot, po kateri smo hodili skupaj, pa se nadaljuje z delom, ki smo ga skupaj začeli in za katerega je Nedeljko žrtvoval mnogo svojega časa.

Člani alipinističnega odseka
Novo mesto

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 2. XI.

1

8.50 TV V ŠOLI: TV koledar. Kako deluje, Zmaj v barvah, Nemščina, Marko Marulič, Poročila
10.35 TV V ŠOLI: Zgodovina, Risanka: Planet Zemlja, Mali program, Risanka, Teorija književnosti, Zadnje minute
17.05 — 23.25 TELETEKST
17.20 POROČILA
17.25 JAZZ NA EKRANU: Loved by millions
17.55 JACK HOLBORN, nemška mladinska nadaljevalka
18.25 OBZORNIK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA
18.40 MISLITI USTVARJALNO: Kaj je ustvarjalnost?
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.00 MANJŠINE — BOGASTVO EVROPE: Pokrajina 24 narodnosti, dokumentarna oddaja o narodnostih v Vojvodini
20.35 NE PREZRITE
20.50 B. Brns: PROTI VETRU — Roka z bičem, avstralska nadaljevalka
21.40 DNEVNIK
21.55 UMETNIKOV MLADOSTNI PORTRET, angleški film
Literatura Jamesa Joycea je za ekranizacijo sila zahtevna, zato so take adaptacije zelo redke. Nocojšnji film je zvesta priredba slovitega istoimenskega romana, ki z vsjo natančnostjo popisuje umetnikova mlada leta, da bi pokazal, kako se iz nejasnega duševnega stanja, v kakršnem je človek od najzgodnejše otroške dobe, po skritih zakonih duševnega ustroja polagoma rodi volja biti umetnik. Glavni junak ni posameznik z zunanjimi značilnostmi in nakladi svojega življenja, am-

pak njegova duševnost in njene izsebe se razvijajo lastnosti.

DRUGI PROGRAM

17.10 Test — 17.25 Dnevnik — 17.45 Otroška televizija — 18.15 Družinski magazin — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Glasbena delavnica — 20.45 Zagrebška panorama — 21.00 Poročila — 22.05 Nekaj demonskega (ameriški film)

TV ZAGREB

16.30 Videostrani — 16.40 TV v šoli — 17.40 Poročila — 17.45 Otroška televizija — 18.15 TV koledar — 18.25 Kronika občine Reka — 18.45 Aktualno — 19.30 Dnevnik — 20.00 Šogun — 21.00 Dober večer — 21.50 Dnevnik — 22.05 V petek ob 22 uri (kulturni mozaik)

SOBOTA, 3. XI.

1

8.00 POROČILA
8.05 CICIPAN, DOBER DAN: Mavec
8.20 ZBIS: PUNČKA
8.35 SMOGOVCI, otroška oddaja
9.05 T. Selškar: BRATOVSČINA SINJEGA GALEBA, ponovitev mladinske nadaljevalke
9.35 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBILA IN GODCI: Beltinška banda
10.05 PRED IZBIRO POKLICA: Poklici v PTT prometu
10.35 SKRIVNOSTNI SVET A. CLARKA: Clarkov kabinet čudes, angleška dokumentarna serija
11.00 MANJŠINE — BOGASTVO EVROPE: Mi smo tukaj, oddaja o Slovincih v Italiji
11.30 AKTUALNO: Svet, ki ga še ni — Silicijeva dolina

12.20 POROČILA
11.25 PAMET V ROKE, KO BOŠ V DRUGO USTVARJAL SVET — OPRE ROMA, slovenski dokumentarni film Novomeščana Filipa Robarja
17.00 KOŠARKA — CIBONA : CZ
18.30 ČUDEŽI NARAVE: Nosorog, kanadska dokumentarna serija
18.55 ARENA, romunski film
19.05 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.00 ZA DOLAR VEČ, italijanski film
V tem »makaroni vesternu« znane ga režiserja Leoneja teče zgodba o dveh lovcih na glave, ki živita od tega, koliko prestopnikov s tiralic spravita na oni svet ali vsaj v šerifove roke.
22.15 ZRCALO TEDNA
22.25 EUROSHow
23.10 POROČILA

DRUGI PROGRAM

15.40 Filmovnica — 16.15 Nevarna pot (jugoslovanski film) — 17.40 Jagned (lutkovna predstava) — 18.10 Letovanje na jugu (drama po prozi I. Andrića) — 19.00 Narodna glasba — 19.30 Dnevnik — 20.00 Glasbeni oder — 20.30 Feljton — 21.15 Poročila — 21.20 Športna sobota — 21.45 Marni Luther (nemška nadaljevalka) — 23.20 Poezija

TV ZAGREB

8.50 TV V Šoli — 16.15 Sedem TV dni — 16.45 Poročila — 16.50 TV koledar — 17.00 Košarka Cibona: CZ — 18.25 Živeti z naravo — 19.30 Dnevnik — 20.00 Beg v Atene (angleški film) — 22.00 Dnevnik — 22.15 V soboto zvečer

Ostri spori zaradi ogrevanja

Stanovalci nočejo plačati dragega in slabega gretlja, ki jim ga vsiljujejo

Centralno ogrevanje v Turjaški ulici v Kočevju, kjer živi kakih 1000 ljudi že štiri leta razburja stanovalce, toda letos so problemi, kot kaže, dosegli vrhunec. Z drugimi besedami: kako prisiliti delavca, naj z 15 stopinj C, kolikor se v povprečju največ ogrejejo stanovanjari v tem naselju plačuje po 8000 do 10.000 dinarjev na mesec. Ogrevanje naselja v Turjaški je postalo politični problem.

Naselje v Turjaški ulici je bila gradnja za trg, pravijo, zato nima smisla iskati krivca za vse napake, ki so bile storjene. Dela naselja niso nikoli zgradili, zgradili pa so ogromno kurilnice na tekoča goriva, ki je danes vir

problemov in tudi v tem primeru se ne ve, kdo je za to zgrešeno reč odgovoren. Ker je nemogoče, da bi stanovalci za ogrevanje plačevali toliko, kot zahteva predimenzionirana kurilnica, se varčuje pri ogrevanju. Izgube so najmanj 30%, to pomeni, da bo šlo kakih 350 milijonov starih dinarjev v zrak ali v zemljo. Ta denar bodo seveda dali stanovalci. Po vsem tem ni čudno, da so bili stanovalci že aprila zelo razburjeni še zlasti zato ker tri dente niso kurili, čes, da ni olja, čeprav je bil denar pobran. Ze takrat se je pričelo govoriti o odklopih in skupnost stanovalcev blokov A 11 in 12 je pristojnim poslala dopis, v katerem je zahtevala, da se kurilnica preuredi na trda goriva in naj se nanjo priključi vsi, ki so v sistemu. Toplotna postaja v občinski zgradbi, ki ima tudi največjo priključno moč, je namreč zaprta. To dejstvo je še bolj vznemirilo občane. Za dopis hišnih svetov se seveda ni nihče zmenil.

Zdaj se je pričela čudna bitka med posamezniki in kurilnem odboru na eni strani in hišnimi sveti na drugi, in to traja še danes. V tem primeru imajo polno pravico odločanja le hišni sveti.

Začelo se je zastraševanje: »Če ne boste plačali, vas bodo vrgli iz stanovanj!« ali »Zapečatili vam bodo dimnike!« Itn. Skratka pritisk na hišno samoupravo, ki se je prav ob primeru ogrevanja zbudila iz dolgoletnega sna, je izredno in to samo zaradi tega, ker so se ljudje odločili, da ne bodo plačevali več tega, česar ne dobivajo. 8000 do 10000 dinarjev na mesec (po sedanjih cenah) za 15 stopinj.

Ogrevanje je torej v kočevskem primeru postalo torišče preverjanja moči samoupravljanja. Zelo dobro je zadevo označila upokojenka iz naselja: »Iščemo žrtve, ki bodo plačevale to polomijo, ne pa krivecev zanj.«

Toda prav vsi, tudi tisti, ki se iz neznanega razloga zavzemajo, da bi ta čudna kurilnica v Turjaški ulici, ta spomenik brezglavemu investiranju s konca sedemdesetih let, se naprej delovala, so si za letošnjo zimo kupili drva, peči, termoakumulacijske peči, kajti pretekle tri zime so vse dobro izučile.

MIRAN ČUPKOVIČ
Kočevje

Grozi zadušitev? Ogroženo življenje stanovalcev v bloku

KOČEVJE — Minuli petek, 26. oktobra, je samoupravna stanovaljska skupnost v Kočevju obvestila oddelek za gospodarstvo občinske skupščine, da so stanovalci v bloku Turjaška ulica 11 A začeli preurejati ogrevalne naprave, tako da bi sami ogrevali stanovanja, ker se je blok kot celota po sklepu njegovih samoupravnih organov odklopil od centralnega ogrevanja. Po izjavi dimnikarskega mojstra, ki preverja delovanje in uporabo dimnih naprav, lahko te preureditve pripeljejo do preobremenitve dimnikov in se zato lahko stanovalci v posameznih stanovanjih zadušijo (zaradi strupenih plinov). Nihče od stanovalcev ni dobil soglasja stanodajalca za ta preurejanja, ampak se naslanjajo na sklepe hišnega sveta. Občinska skupščina naj bi zaradi tega ukrepala.

To obvestilo pa je prišlo nekoliko pozno, saj je občinska skupščina že 15. septembra opozorila požarnega inšpektorja, naj prav v tem bloku ukrepa. Inšpektor je 18. septembra prenesel to delo na dimnikarja, ker je pač dimnikar strokovnjak za take zadeve. Otem je tudi opozoril predsednike vseh HS, SSS in izvršni svet občine.

Seveda lahko skrb vseh, da se ne bi stanovalci Turjaške 11 A (pa tudi drugih blokov, saj do takih zapletov ni prišlo le tu) zadušili, le pozdravimo. Hkrati pa lahko ugotovimo, sicer nestrokovno, da je pred vselitvijo stanovalcev nekdo prav gotovo dal soglasje za prevzem vseh dimnih naprav, ker je ugotovil, da so v redu. Če bi grozila zadušitev stanovalcev, soglasja ne bi smel dati oz. bi moral kako drugače ukrepati. In če so naprave v redu, zakaj je potem potrebno še neko posebno soglasje za priključenje nanje? Kazalo bi nepristransko ugotoviti, ali ne gre morda še za zadušitev česa drugega.

J. PRIMC.

Srečanje bolnikov MS

Že četrto letno srečanje bolnikov MS na Dolenjskem

MAHAROVCE — Pod pokroviteljstvom tovarne Krka so se v nedeljo, 14. oktobra, v gostišču pri Slavcu v Maharovcu zbrali bolniki multiple skleroze na Dolenjskem in se pogovorili o težavah, ki jih spremljajo.

Na Dolenjskem je registriranih 34 takšnih bolnikov, vendar je mogoče, da jih je še več. Invalidnost sama je veliko breme za invalida in njegovo okolje, še mnogo težja pa je osamljenost, zato so družabna srečanja zanje še toliko pomembnejša. Če druga ne prinašajo prijeto spremembo v vsakdanjo enoličnost, na srečanju v Maharovcu smo se pomenili o težavah, kako jih rešujemo in katera pot je

najuspešnejša. O dobrodejnosti atomskih toplac v Podčetrtku, morske vode v Strunjanu in Novem gradu smo bili enotnega mišljenja.

● Na sestanku pa smo predvsem pogrešali našo dolgoletno predsednico društva MS Slovenije, Ivanka Palman, ki je vsako leto z velikim veseljem prihajala med nas in nas seznanjala z vsemi novostmi, v zvezi s to boleznijo. Na novoletno noč 1984 je za vedno odšla od nas in nas sredi svojega dela zapustila same.

Morda se sliši čudno, da smo se zbrali v gostilni, vendar govori več razlogov temu v prid. Predvsem v gostinskem lokal u Pri Slavcu ni arhitektonskih ovir, kar je za nas še kako pomembno, saj so mnogi člani na invalidskih vozičkih, pomembno pa je tudi, da nas vsako leto lepo postrežejo in zelo gostoljubno sprejmejo. Tudi Krki smo zelo hvaležni, ker nam vsako leto omogoči takšen sestanek.

Bolniki, ki še niso člani našega društva, a bolehalo za multiplo sklerozo, se lahko včlanijo pri poverjenikih za Dolenjsko, in sicer pri Rafku Ivančiču, Ceglina 33, Novo mesto (tel. 23-580), ali pri Kristini Mlinarič, Pod Trško goro 50, Novo mesto (tel. 24-501). Invalidi z območja Kočevskega se lahko včlanijo pri Društvu MS Slovenije, Kidričeva 10, Kočevje.

K. M.

POJASNILO

NOVO MESTO — »Novomeški občinski uradniki« dele bencinske bone v tednu pred začetkom novega trimesečja. Takrat sta popoldne na vsakem od 22 razdeljevalnih mest po dva uslužbenca. Gneče doslej ni bilo. Zato ni nič čudnega, če morajo številni zamudniki čakati tudi največ pol ure, nikakor pa ne tri ure. Menim, da je to »ubijanje« dostojanstva in poniževanje človeka« v 43. številki Dolenjskega lista odveč in celo žaljiva za uslužbenca novomeškega sekretariata za notranje zadeve. Tisti, ki je čakal na bencinske bone tri ure, naj pride na sekretariat in pove, v kakšnih okoliščinah in kako se je to zgodilo. Delavci, ki so delili bone, namreč zagotavljajo, da čakanje ni bilo daljše od 20 minut.

LUDVIK HOČEVAR

NEDELJA, 4. XI.

1

8.55 — 13.05 in 13.45 — 22.20 TELETEKST
9.15 ŽIV ZAV, otroška matineja
10.00 JACK HOLBORN, ponovitev mladinske nadaljevalke
10.30 MARCO POLO, ponovitev italijanske nadaljevalke
11.40 625, oddaja za stik z gledalci
12.00 KMETJSKA ODDAJA
13.00 POROČILA
14.00 REPORTAŽA Z 2. KOLA EVROPSKEGA POKALA V JUDU

14.30 ODOJKA (Ž) — PALOMA BRANIK : IMT, posnetek
15.25 POROČILA
15.30 ALPE—JADRAN, informativni magazin
16.15 OPERACIJA CICERO, ameriški film
17.55 ŠPORTNA POROČILA
18.10 TV KVIZ
Danes se bodo pomerili Aleš Gabrič iz Novega mesta, Marija Kofol iz Bača pri Modreju in Vili Novak iz Maribora. **18.45 ŽIVILVA OBZORNIK**
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.00 S. Pivi: BANJICA, nadaljevalka TV Beograd
21.05 ŠPORTNI PREGLED
21.45 SLOVENC V ZAMEJSTVU
22.15 POROČILA

DRUGI PROGRAM

9.00 Oddaje za JLA — 15.15 Nedeljsko popoldne — 16.55 Rokomet — 18.25 Reportaža z nogometne tekme: VILLVA OBZORNIK — 19.30 Dnevnik — 20.00 Svet v letih 1.900 — 1.939 — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.10 Citabela

PONEDELJEK, 5. XI.

1

8.50 TV V ŠOLI: TV koledar, Krog, Madžarščina, Predstavljamo vam, Galerija likovnih umetnosti v Osijeku, Poročila
10.35 TV V ŠOLI: Branje, Risanka, Angleščina, Mali program, Risanka, Poklici, Zadnje minute

17.05 — 22.25 TELETEKST
17.20 POROČILA
17.25 SMOGOVCI, otroška serija
17.55 PRED IZBIRO POKLICA: Poklici v kemiji
18.25 PODRAVSKI OBZORNIK
18.40 PET MINUT ZA REKREACIJO
18.45 POP GODBA: Skakafci, Borgešia

19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.00 M. Kranjec—B. Grabnar: RDEČI GARDIST, drama
21.05 STUDIO 2
22.05 DNEVNIK

TOREK, 6. XI.

1

8.55 TV V ŠOLI: TV koledar, V tovarni ribjih konzerv, Ne pozabi, Izbrali smo za vas, Slavnska Podravina, Poročila
10.35 TV V ŠOLI: Kemija povesod, Risanka, Metropolitanski muzej, Mali program, Risanka, Glasbena vzgoja,

Poti izobraževanja
16.15 — 22.15 TELETEKST
16.30 ŠOLSKA TV — SLIKARSTVO
20. STOLETJA: Antiumetnost, BIOLOGIJA: Delitev celic
17.30 POROČILA
17.35 ZBIS — SREDI TRAV, ČEZ KAMNE TRI
17.50 NAŠA PESEM 18.25 KOROSKI OBZORNIK

18.40 PISANI SVET: Veliki in mali
19.10 RISANKA 19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.00 A. J. Cronin: CITADELA, nadaljevanje in konec
20.55 MEDNARODNA OBZORJA
21.55 DNEVNIK

SREDA, 7. XI.

1

8.45 TV V ŠOLI: TV koledar, Poštni nabiralnik, Kultura govora, Nadnacionalne družbe, Računalniki, Poročila
10.35 TV V ŠOLI: Življenjske zd-

ružbe, Risanka, Ob igrišču, Mali program, Risanka, Kocka, kockica, Zadnje minute
17.50 — 23.00 TELETEKST
18.05 POROČILA
18.10 CICIPAN, DOBER DAN: Papir
18.25 POMURSKI OBZORNIK
18.40 ANTIČNA SREDNJEVEŠKA

18.40 PISANI SVET: Veliki in mali
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

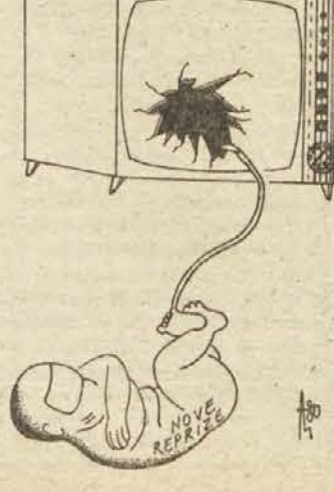
20.00 Film tedna: JUNAKI, ameriški film

ČETRTEK, 8. XI.

1

8.50 TV V ŠOLI: TV koledar, Pesmi in zgodbe za vas, M. Matošec; Maček, Poljedelski stroji, Živi svet in fizika, Tehnične zanimivosti, Geometrija, Poročila
10.35 TV V ŠOLI: Kemija v industriji, Risanka, Iz arhiva šolske TV, Rusanika, O pionirskem ustvarjanju
16.34 — 23.10 TELETEKST
16.50 ŠOLSKA TV — SLIKARSTVO
20. STOLETJA: Antiumetnost, BIOLOGIJA: Delitev celic
17.50 POROČILA
17.55 T. Selškar: BRATOVSČINA SINJEGA GALEBA, mladinska nadaljevalka
18.25 POSAVSKI OBZORNIK

18.40 OBRAMBA IN SAMOZAŠČITA: JLA v korak z napredkom

19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 TEDNIK
21.05 J. Clavelli: ŠOGUN, ameriški nadaljevalka
21.45 DNEVNIK

22.00 RETROSPEKTIVA III — 14 svetovne klasike — G. Boccaccio — A. Vuga: DEKAMERON — O DOBRODUŠNEM MENIHU IN O SODNIKU S KOLEDARJEM
Iz Boccacciiovih novel, ki jih je drammatiziral Saša Vuga in za TV Ljubljana režiral Vaclav Hájek 1970/71, bomo tokrat gledali dve zgodbi. Prvo zgodbo je še začet in končal Stan Sever v vlogi Boccaccia, v drugi pa je tega velikega slovenskega igralca moral zamenjati Stevo Žigon.

NAGRADA V ORTNEK

IVANKA PREZELJ iz Ortneka bo prejela lepo knjižno nagrado za rešeno malo nagradno križanko. Žreb jo je izbral izmed kar zajetnega kupa reševalcev predzadnje križanke. Reševalci današnje križanke naj rešeno križanko pošljejo na naslov: Uredništvo Dolenskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA. Za žrebanje bodo prišle v poštev vse rešitve, ki bodo prispele na naslov do 9. novembra.

Ljubezen je vsakdanja, trivijalna stvar, ki jo opeva že vsak smrkavec.

I. CANKAR

Ni krivde ne vzroka drugod, nego v samem slabotnem, malodušnem srcu.

I. CANKAR

Za rano ohologa ni zdravila. Sirahova knjiga

Upanje je predujem za zelene sreče.

SULLY—PRUDHOMME

NAGRADNA KRIŽANKA - NAGRADNA KRIŽANKA

DL	MNOŠKOTNIK	LUKA V MAROKU (POTRES)	POTEPANJE	Z. IME	ZGUR EGO	DL	PERZ. PESNIK	LICINKA TRIHINELE	KRAŠKA PLANOTA (MED HRVAŠKO IN BOS)
POGLAVAR RIM. KAT. CERKVE / DUSIK						SLOVENSKI PLANINSKO DRUŠTVO / JEZERO V V. AFRIKI			
	PREČN DROB V KOZOLCU				ARAB. LUKA / BLAZIN JAK				
	POSEBNI DNEVI RIM. KOLENDARJA / LJAK		ZASLUŽEK ENEGA DNE / STENA					ERSLI / NAINVI SLIKAR	
DL	DVOZIVKA	IZDELOVALEC RET	IN DRUGI/POZITIVNA ELEKTRODA	Z. IME / SPIS	UGOVOR	IRSKI OTOK			
DOMAČE ZIVALI				MESTO V JV TURCIJI / PREDSTOJNIK SAMOSTANA					
EV. VELETOK			TERMIN / SKALA		OBDELAN KOS ZEMLJE / AMERICIJ				
KOPNO SREDI MORJA			ST. EG. STVARNIK SVETA / JANSOVA ANTON			TRŠČICA / ANTON BOLE			
REDKEJŠE Z. IME				MODEL					
TURSKA GDRA					DL	ANGL. FILOZOF (FRANCIS)			

Prihodnje leto naj bi ženske ponovno pokazale noge, kot zahteva načrtovana moda za pomlad in poletje.

Naj se spet vidijo noge

Modni oblikovalci predvidevajo nov prodor minija

Napovedi pred tremi leti, da bo mini ponovno osvojil modni svet, se niso uresničile. Ženske so se držale klasičnih dolžin in le kakšna mladenka je pogumno razgalila noge. Morda bo z letošnjimi napovedmi ravno tako. Italijanski modni ustvarjalci so namreč pred kratkim predstavili svoje kolekcije za prihodnje leto in očitno je, da si mini utira pot nazaj v modne tokove.

«Čas je, da ženske ponovno pokazuje noge,» pravi sloviti italijanski modni kreator Giorgio Armani. Pripravil je kolekcijo, za katero je značilno, da več razkriva, kot pokriva. Oblikoval je tenke bluže, ki se tesno prilagajajo, prava mini krilca in tudi kratke hlače, ki naj bi jih ženske nosile pod možko krojenimi suknjici, pod katerimi pa je obvezna tenka, telesu se prilagajajoča majica. Na površje je ponovno spravil tudi »vroče hlačke«.

Ženske noge so razgalili tudi kreatorji, kot Ferrer, Lagerfeld, Moschino in drugi. Pomlad in poletje prihodnjega leta naj bi bila torej vroča, če se bodo novi tokovi uveljavili. Poznavalci mode namreč pravijo, da mini sicer ni primeren za vsako žensko, vendar pa ugotavljajo, da je dandanes ženska mnogo bolj negovana, da

Veselo na železnici

Najstarejši poklic na svetu osvaja železnico

Iz Vel. Britanije prihaja vest o novi obliki najstarejšega poklica na svetu, o prostituciji. Mlade, lepo oblečene ženske prodajajo svoje naravne čare kar na vlakih, ki vozijo iz Midlandsa v London in nazaj. Za ta dekleta se najbolj potegujejo bogati poslovni možje, ki seveda potujejo v prvem razredu vlaka. Železniške oblasti se trudijo, da bi zaustavile tako imenovano »seksualno« trgovino. Na pomoč so poklicali tudi policaje, ki se po teh pregrešnih vlakih izdajajo za možne odjemalce in so seveda v civilnih oblekah. Očitno so dekleta odkrila, da je na vlakih posel donosnejši.

Načert simbol

Fudžijama, Fudži ali Fudžisan, kot Japonci spoštljivo imenujejo svoj najvišji vrh, je s svojo skoraj popolno obliko in značilno snežno kapo stoletja navdihoval pesnike in slikarje ter postal sveta gora in nacionalna znamenitost dežele vzhajajočega sonca. Nazadnje je 3.776 metrov visoki vulkan pokazal znamenja življenja leta 1707, zdaj pa kaže nevarna znamenja razpadanja.

Od vrha vulkana se po pobočju vleče dolga hudourniška razpoka, ki je ponekod globoka tudi 50 metrov. Strokovnjaki se boje, da bi razpoka nekoga dne tako načela krater, da bi se del vrha zrušil in bi gora izgubila svojo čudovito simetrijo. Zato so spodbudili japonsko vladno, da se je lotila reševanja slavne gore.

Že pred leti so postavili nekaj betonskih pregrad, ki naj bi preprečile zemeljske plazove, vendar hude erozije niso zaustavili. Vsako leto spere deževje preko 200.000 prostorskih metrov gore. Zdaj bodo poskusili betonirati najbolj strme stene v razjedi, da bi tako preprečili rušenje novih plasti in nevarnosti, da v gori zajaja luknja.

Vsem ni po volji takšen ukrep, saj menijo, da bo betonska stena ekološko vprašljiva stvar in da povrhu vsega ne bo zaustavila naravnih procesov v eroziji svete gore. In če bi prišlo do izbruha zdaj spečega vulkana, potem ne bi noben betonski zid zdržal razpada.

Umetna prst

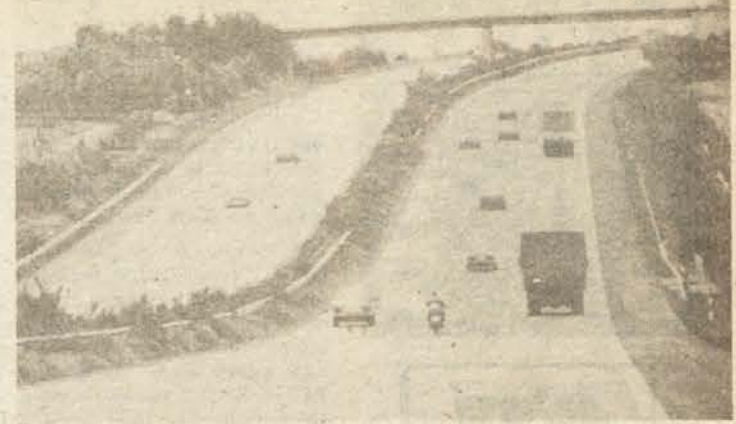
Bodo puščave ozele- nele?

Pravi razlog, zakaj puščave niso zelene, ni v tem, ker bi bilo pre malo padavin, marveč v takšni sestavi tal, ki prepušča vodo hitro v globlje plasti in je ne morejo zadržati. Vsaj pri mnogih puščavah je tako. In takšne se dajo s primernim postopkom ozeleniti.

Britansko podjetje Chemical Discoveries je izdelalo polimerna zrna, ki vežejo nase tridesetkrat več vode, kot tehtajo sama. Površna tega niso toksična in so kemično nevtralna. Če ta zrna pomešajo s puščavskim peskom, nastanejo peščena tla, na katerih lahko zraste trava in drugo manj zahtevno rastlinstvo, ki sčasoma postane snov za nastajanje plodne prsti.

Opravljeni poskusi kažejo, da je s polimernimi zrnji res mogoče iz puščave narediti plodna tla. Del puščavske površine so oplemenitili z zrnji, potem pa zalivali z vodo, ki so jo obogatili z gnojili in drugimi snovmi. Trava je lepo rasla in pognojila puščavo za kasnejši humus.

Nekateri arabski emirati, npr. Abu Dabi, so že naročili prve pošiljke polimernih zrn in bodo preskusili tehnološko novost v svojih razmerah v daljših časovnih razdobjih.

Ponos Nemcev, avtoceste, po katerih lahko drve, kolikor jim potegnejo avtomobili. Posledice pa so težke. (Foto: MiM)

Poln plin za mrtev gozd

Nemška študija je pokazala, da gozdovi umirajo tudi zaradi dovoljenih velikih hitrosti na cestah

V mnogih evropskih državah poznajo omejitve hitrosti na vseh cestah, tudi na avtocestah. Zahodna Nemčija pa je nekakšen raj za ljubitelje velikih hitrosti: na njihovih »autobahnih« so hitrosti neomejene. A če bo ostalo tako, je odprto vprašanje, okoli katerega se zdaj bje vroča bitka, kjer na eni strani vihtijo meče avtomobilisti, na drugi pa ekološko osveščeni ljudje.

Bitka se je začela, ko je vladna študija dokazala zvezo med umiranjem gozdov in hitrostmi avtomobilov. V izpušnih plinih avtomobilov so snovi, ki se v ozračju povežejo z vlago in tvorijo tako imenovani kisli dež, ki načanja okolje, uničuje raste in živalstvo. Študija je pokazala, da je pri manjših hitrostih v izpušnih plinih manj škodljivih snovi. Z omejitvijo hitrosti na 120 km/h bi se koncentracija škodljivih snovi zmanjšala za 18 odst., torej skoraj

MOJE AFRIŠKE POTI

9 TOMO KRIŽNAR

Njihov ugled v oddaljenejših vaseh v novem stoletju ni prav nič padel. Od nekega študenta etnologije sem slišal, da za prehod v trans, v katerem se poglobe v razumevanje nadnaravnega, ni potrebno halucinogeno mamilo, kot npr. indijskim vračem ali pa čarovnikom na daljnem sibirskem severu. Duhovni vodja nubske skupnosti je še danes vrač, varovalec in blagoslovljalec žetve, bolezni in miritelj tistih, ki jih obvladuje neznanost in skrivnostno, doktor in svetovalec. Najpomembnejšo vlogo pa igra, kadar se sorodniki hočejo pogovoriti z dušami svojih umrlih.

Leni Riefenstahl piše o posebni seansi, na kateri stike vzpostavijo s pomočjo medija, ki ga predstavlja rejena kokoš. Kokoš prinese sorodniki na vračev dom. Sorodniki posedajo okrog koka, vrač pa se s kuro zapre vanjo. Potem kokoš zvija vrat, njene krike in kruljenje pa glasno prevaja in posreduje čakajočim zunaj.

Poleg dušnega pastirja, ki skrbi za verske in kulturne zadeve, ima vsaka nubska skupnost tudi maga — posvetnega vodjo, ki ga od angleških časov sem skuša odkriti in ga pridobiti na svojo stran lokalna sudanska oblast. To so navadno najbolj sposobni in premožni vaščani. Tak človek, ki ga ima vsaka vas, odgovarja za pravico in rešuje socialne probleme.

Legalne procedure se odvijajo pred hišo vodje. Kolikor vem, pa Nubi nimajo glavnega vodje, ki bi skrbel za celo plemo, za vse vasi, ampak med vaškimi vodji obstaja nekakšna suverenost.

Nubska sodišče nima veliko dela. Vodja skupnosti se v glavnem ukvarja le s problemi zakonolomstva. Kdor drugemu zapelje ženo, da se preseli k njemu, mora plačati celotno vrednost, ki jo je zapuščen plačal zanjo, ali pa gre v zapor. Nubi više v savani sploh ne poznajo kraje. Kdaj pa kdaj mladi vaški mlčci v svoji objestni igri sunejo kakšno kozo in jo na skrivaj spečejo v skriti dolini. Ta mladeniški običaj je tradicionalen in enakovreden našemu fantalinskemu rabutanju česenj. Vsak mag ima enega ali dva policaja, ki v takem primeru s palicami po več tednov zasle-

dujeta tatiče. Če jih ujema, jih peljajo v Kadugli in predajo sudanski policiji.

V zaporu mladi fantje delajo kot kmetje. Ko se čez nekaj mesecev vrnejo domov, jim domačini prirede velik sprejem in jih slave kot heroje.

Po vsaki pomembni rokoborbi sledi še isti večer ples, ki se znatno razlikuje od običajnega vaškega plesa. Nubi ga imenujejo »njerten«, kar je najboljše prevesti kot ples ljubezni.

Ples se začne s divjim bobnanjem. Prva izmed deklet, ki so se za to priložnost posebno skrbno oblepsale, se pojavijo plaho in sramežljivo. Po dve ali tri začno plesati v skupinah. Prostor kmalu oživi. Telesa deklet se med vrtinčenjem s sonecem obsianega prahu svetliško kot pozlačena. V lasih nosijo nojeva peresa ali svetleče se medinanaste sponke. Skoraj vse imajo prekrasna naoljena telesa in dolge, vitke noge. Z boki pozibavajo v ritmu bobnov, v rokah pa sučejo prožno vejico ali dolg bič, spleten iz usnjениh jermenov.

V zraku je čutili žlahten nemir. To posebno erotično razpoloženje se ne da primerjati s striptizom. Tudi naštirani gibi naših disco lepotic so okorni v primerjavi z gibi teh vitkih, gracioznih gazel, ki se že od rojstva gibljejo svobodno in jih ne bremeni prevzetnost. V teh deklicah je čutili naravno lepoto, milino in vročerkovno spolno željo, ki jo imajo mlade srne.

Bobnanje postaja glasnejše in ples vse bolj divji. V ples se vključijo tudi borci. Gibanje njihovih poslikanih teles je v primerjavi s hitrim dekličkim plesom precej počasnejše. Ob posebnem udarcu bobnov se ustavijo. Nagnjeni v pasu nazaj, posnemajo krike ptic roparic.

Možeje potem sedejo na nizek kamnit zid. Pozibavajočih deklet skoraj ne pogledajo več. Glave imajo sklonjene in njihovo edino gibanje je neprestano tresenje nog. Okrog gležnja imajo pritrjene majhne zvončke. Le cingljanje zvončkov odkriva njihovo prikrito vznemirjenje.

Medtem se nekaj žena usede k bobnarjem in divjemu ritmu se pridruži še petje. Ostale ženske plešejo s svojimi hčerami in razglasijo njihovo nedolžnost z glasnimi cvilečimi glasovi. Prva dekleta se bolj in bolj približujejo možem. Razburjenje raste.

Nato prvo deklet zapleše proti nemu od borcev. Njeno telo se skoraj dotakne njegovega. Hitra kot blisk mu zamahne z nogo nad glavo in mu jo, še vedno zibajoča se v bokih, položi na ramo. Potem se obrne in izzivalno migajoč v taktu godbe zapusti krog svetlobe. Deklet je izbrala. Na podoben način se ostalim približajo tudi druga dekleta.

Ljubimci običajno odidejo v savano. Milijarde iskrecih se zvezd so edine priče. Radi pa jih, kot povsod po svetu, zasledujejo otroci.

Dekleta plešejo dolgo v noč. Ta presenetljivi skrivnostni obred je preživel dolga stoletja.

»Daleč proč od ponorelega sveta« sedim nag na granitni skali nad vasjo okroglih koč, poslušam bobnanje in skrivnostne krike onih sproščenih doli ob ognju in postajam čudno dobre volje, tako zadovoljen. Pravzaprav bi za tista počutja lahko uporabil tudi bolj romantične besede, vendar se mi zdi, da so že vse preveč zlorabljene. Verjetno za take občutke ni treba iti tako daleč. Vsak povprečno občutljiv človek, ki rad hodi v naravo, jih je gotovo deležen. Morda bi enako čutil tudi doma, vendar sem, tako daleč proč, laže utekel sugestijam, pritiskom in vplivom okolja, ki ti, hočeš ali nočeš, ne dajo videti stvari naravne, kot so.

Res, hočeš ali nočeš, kajti tudi naši kraji, kjer te nič hudega hoteči ljudje že zaradi nedolžnega jutranjega tekanja čez vaše gmajne proglašajo za čudaka ali kar norega, imajo svojo moč.

Hvala, savana, za tista šepetanja, nežne trave, opojne noči...

V Nubskih hribih je bilo veliko smeha. Ne porogljivega na moj račun ali bedastega.

Pokvarjene kumare pred sodiščem

Pasterizirane kumare črnomaljskega Belsada postale po enem letu neprimerne za promet — Denarna kazen tudi tehnolojki Viki Lozar

ČRNOMELJ — Zato, ker je dal na trg pokvarjene in zdravju škodljive pasterizirane kumarice, je bil pred nekaj dnevi pred novomeškim temeljnim sodiščem Belsadov tožnik HP Kolinska iz Črnomlja kaznovan s plačilom 60.000 din denarne kazni, tehnolojka Vika Lozar iz Metlike pa na plačilo štirih tisočakov.

Zgodba sega že v predlanski avgust, ko so v črnomaljskem Belsadu proizvedli večje število poltretjih kilogram težkih kozarcev vložnih kumaric in jih potem dobavili v Slovensko Bistrico, točneje tozdu Maloprodaja iz Poljčan. Kozarci kumaric so bili nato kakšno leto uskladiščeni v Poljčanah, med tem časom pa so kumarice postale nenavadno mehke, tekočina je postala motna, izdajala pa sta jih tudi neprimeren vonj in okus. Vse to je kazalo, da spravljenе zaloge ne ustrezajo več pogojem, ki jih predpisuje pravilnik o kakovosti sadnih, zelenjavnih in gobjih izdelkov. Takoj ko so bile ugotovljene te pomankljivosti, so bili vzorci spornih kumaric poslani v analizo Zavodu za zaščito zdravja mesta Zagreb, hkrati pa tudi v superna-

nalizo podobni republiški ustanovi. Dobljeni rezultati so sum o pokvarjenosti kumaric le še potrdili, prav tako pa je bilo v izvodu zapisano, da gre za zdravju škodljivo zelenjavo, popolnoma neprimerno za prehrano.

TRČIL V ELEKTRIČNI DROG

ŠKOCJAN — 20-letni Pavel Korenz iz Segonj pri Škocjanu se je 28. oktobra peljal z avtom po lokalni cesti iz Klenovika proti Škocjanu, v naseju Zagrad pa ga je v ovinku zaradi neprimerne hitrosti zaneslo na desno na bankino, kjer je po kakih 150 metrih trčil v električni drog. Pri nezgodi sta se poškodovala sopotnika Anica Korenz in Peter Korenz, oba pa so po zdravniško pomoč odpeljali v novo-meško bolnišnico. Materialne škode je za 50 tisočakov.

Najsi so se v črnomaljskem Belsadu še tako izgovarjali na možnost, da je do teh posledic prišlo med prevozom, ko naj bi popustili pokrovi na kozarcih, je obravnava nedvoumno dokazala njihovo krivdo. Ne nazadnje pa je tudi zapisnik o opravljeni analizi govoril o tem, da na embalaži ni bilo prav nikakršnih poškodb. Senat je ob vsem tem posegel po primerni denarni kazni. Lozarjevo pa je obsodil, ker je bila kot tehnolog najbolj neposredno odgovorna za to, da so šle v promet kumarice, ki niso ustrezale predpisom. Sodba še ni pravomočna.

B. B.

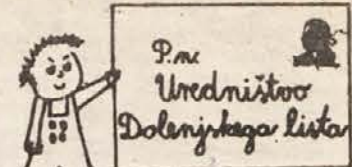
VLAK GA JE POVOZIL

PONIKVE — 25. oktobra zvečer so ob železniški progi pri Ponikvah našli mrtvega 19-letnega Viktorja Candelarija iz Gabrijel pri Krmelju. Mladeniča je povozil vlak, vzroke in okoliščine nesreče pa še raziskujejo.

SREČANJE MLADIH DOPIŠNIKOV

Letošnje 16. srečanje pionirjev dopisnikov je bilo od 18. do 20. oktobra v Novem mestu. Na povabilo uredništva Pionirja, Pionirskega lista, Dolenjskega lista in Radija Ljubljana smo se ga udeležili tudi mladi dopisniki iz naše šole. Tri dni smo bili gostje mladih Novomeščanov. Ogledali smo si Novo mesto, več delovnih organizacij, bili smo v uredništvu in tiskarni Dolenjskega lista, v šoli za računalništvo itd. Organizirana so bila predavanja, literarni večer, zabavni večer z Matejo Koležnik, razstava šolskih glasil iz vse Slovenije in še kaj. Program srečanja je bil zelo bogat in pester pa celo prenatrpan. Ogledali smo si tudi šolo v Dolenjskih Toplicah, prostor za pionirski dom in Bazo 20 ter bili pri podelitvi nagrad najboljšim glasilom. Imeli smo tudi razgovore s člani uredništva, ki so nas povabila, in smo si nabrali veliko izkušenj za nadaljnje delo.

SUZANA MOLAN, 8.a OŠ Artiče

VSÍ SMO GASILCI

Oktober je mesec požarne varnosti, zato smo se v zadnjem času veliko pogovarjali o vzrokih požarov, o preprečevanju. Pri nas doma smo vsi gasilci. Očeka je gasilski častnik, mamična izprašana gasilka, sestro Polono pa sva članici gasilske desetine pri GD Blanca, delava pa tudi v šoli pri društvu Mladi gasilec. S pionirsko desetino smo bili že večkrat na tekmovanju. Lani smo mlajši pionirji v Sevnici zasedli prvo mesto in osvojili pokal. Ker že dolgo sodelujemo pri gasilskih, sem bila letos izbrana za gasilsko kolonijo na Debelem rtiču. Tam je bilo zelo lepo. Tudi ko bom velika, bom članica GD.

KLEMENTINA VIDRIH 5.r., OŠ Blanca

DVE AKCIJI ZA ZIMSKO ŠOLO V NARAVI

V soboto, 24. oktobra, smo imeli petošolci OŠ bratov Ribarjev iz Brežic kar dve uspešni delovni akciji, katerih denarni dobiček je namenjen za letošnji zimsko šolo v naravi. Prvo akcijo smo imeli dopoldan, in sicer smo na zemljišču Agrarje v Čundrovcu pobirali koruzo, popoldne pa smo zbirali odpadni papir. Napolnili smo cel kontejner in zagotovo bomo imeli lep zaslužek.

BLAŽ FLORJANČIČ, 5.e novinarski krožek OŠ Brežice

dežurni poročajo

IZTOČIL MU JE GORIVO — Med 14. in 17. oktobrom je nekdo vlomil v osebni avto Janeza Zupančiča iz Gornjega Podšumberka in mu iz rezervoarja iztočil okoli 15 litrov goriva. Zupančič je oškodovan za 1.137 din. Storišča še iščejo.

RAZBIJAL STEKLENINO — Novomeški miličniki so 26. oktobra pridržali do iztreznitve vinjenega 25-letnega Milana Riflja iz Zdinje vasi. Možakarju so se v gostilni »Pri Marički« tako tresle roke, da je razbil več steklenine. Zagovarjal se bo pred sodnikom za prekrške.

ŠEST KOKOŠI IZGINILO — V noči na 27. oktober je iz kokošnjaka Ivanke Kolbezen v Črnomlju izginilo 6 kosov perutnine, vredne okrogling 6 tisočakov.

IZTOČIL BENCIN — 25. oktobra je nekdo iz osebnega avtomobila Staneta Zaletela iz Velike Lake iztočil 20 litrov bencina in tako oškodoval lastnika za preko 2 tisočaka. Storišča še iščejo.

UKRADEL ŽAROMET — Nekdo je v noči na 28. oktober iz osebnega avta Novomeščana Jožeta Lukšiča ukradel žaromet. Lukšič je ob najmanjši poltretji tisočakov.

OSUMLJEN JE VLOMA

DRAMA — Novomeški miličniki so prijeli B. Ž., ki je utemeljeno osumljen, da je 27. oktobra vlomil v osebni avto Janeza Turka iz Dram. Iz vozila je izginil moški suknjič, vreden kakih 5 tisočakov.

SPOSOJENO TRNJE

- Kljub temu, da smo hribovita dežela, pa je mnogim odgovornim — vse ravno do Črnega morja.
 - Današnji profil človeka bi se lahko imenoval — homo birokratus.
- MARJAN BRADAČ

Po dolenjski deželi

- Prelinjen čut za materinstvo je pokazal zmikavt, ki je v noči na 27. oktober vlomil v kokošnjak Marije Perko iz Vrtače. Z osemnajstimi piščančki je v malhi romala tudi njihova debelušasta mati.
- Peter Deu, mokronoški gostilničar, je pred dnevi prijavil miličnikom, da mu je nekdo ukradel starinski likalnik, dva glinasta pepelnika in glinast vrč, vse skupaj vredno kakih 6 tisočakov. Na srečo gostilne zaradi tega ne bo »reba zapreti.
- Na Dolenjskem se vnovič pojavljajo množični pokoli kokoši. Enemu takih so bile prejšnji teden priča pernate prebivalke kokošnjaka Eda Lukšiča iz Straže, ki so v živo videle kar osem obglavitve.
- 50-letni Jože L. iz Žužemberka si je prejšnji teden zagotovil brezplačno varstvo miličnikov. Za kaj takega pa se je seveda moral dobro potruditi: v gostilni Žužemberške KZ je pridno razbijal in razgrajal ter vznemirjal prisotne goste.

Iz garderobnih omaric jemal sodelavcem

Eno leto zapora za Jožeta Nahtigala

LJUBLJANA — Te dni je predenat ljubljanskega temeljnega sodišča stopil 23-letni Jože Nahtigal iz Deseče vasi pri Žužemberku. Mladeniča je obtožnica bremenila, da je v delovni organizaciji IMP Livar iz Ivančne gorice sodelavcem kradel denar in razne predmete iz garderobnih omaric.

Nahtigalovi sodelavci niso potrebovali veliko časa, da so našli osumljenca. Nahtigal je bil namreč zaradi podobnih dejanj že v zaporu in takrat, ko je kaznen prestajal, kraj ni bilo, pojavile so se pa takoj, ko je ponovno nastopil službo. Tako je Vinko G. ostal brez bankovca za 500 din, svet drugi sodelavec brez ročne ure, vredne 4 tisočake, nekomu je iz denarnice zmanjkalo 4 tisoč din, da ne naštevamo naprej.

Preiskava in obravnava sta Nahtigalovo krivdo v celoti potrdili, tako da so mu sodniki za očitana kaznivá dejanja prisodili eno leto zavora. Sodba še ni pravomočna.

TUDI ZAVIRANJE NI POMAGALO

ŠKOCJAN — Hrastričan Stane Greben se je 28. oktobra peljal z osebnim avtom po lokalni cesti med Dolenjski Dolami in Škocjanom. V desnem nepreglednem ovinku se je hotel izogniti veliki luži na cesti in je zapeljal v levo, takrat pa mu je nasproti z avtom pripeljal Novomeščan Franc Jožef. Pri nezgodi sta se hudo poškodovala voznik Greben in Jožefov osemmesečni sin Franc; otroka so odpeljali na zdravljenje v novo-meško bolnišnico. Materialne škode je za 150 tisočakov.

KRONIKA NESREČ

V OVINEK PO SREDI CESTE — Jože Turk iz Dolenjskih Toplic se je 22. oktobra peljal s tovornjakom iz Reber proti Žužemberku. Tam je v nepregledni desni ovinek zavozil po sredi ceste, ko mu je nasproti prav tako s tovornjakom pripeljal Jože Ferlič s Keršičevega hriba. Pri trčenju na srečo ni bilo poškodovalih, zato pa je materialna škoda precejšnja, ocenili so jo na milijon dinarjev.

Zvonko Krivič s Prisro je 23. oktobra peljal tovornjak s polpriklonikom po magistralni cesti proti Zagrebu. Ko je zapeljal po klancu navzdol v ovinek, je zaradi prehitre vožnje trčil v zadnji del osebnega avtomobila, ki ga je vozil Zagrebčan Milan Špalj. Avto je po trčenju zdrsel preko nasipa in se prevrnil, ob tem pa se je hudo poškodovala sopotnica Tatjana Špalj-Tomljenovič. Materialne škode je bilo za 320 tisočakov.

Naprej sprti s čistočo?

Prejšnji mesec končani pregledi dolenjskih turističnih objektov — Nehigiena — glavna zavora turističnega razvoja

TREBNJE, ČRNOMELJ, NOVO MESTO, METLIKA — *»Hladno jesensko vreme nas je skoraj že docela odvrglo od razmišljanj o letošnji poletni turistični sezoni in šele opravljeni obračuni in inventure nas bodo povrnili za kak mesec v preteklost. Sestavni del končnega obračuna o letošnjih slovenskih turističnih dosežkih pa bo tudi poročilo o akciji sanitarnih in tržnih inšpektorjev po vseh delih republike.*

Turizmu na Dolenjskem vsaj z besedami rišemo lepše čase. Marsikje smo kaj spremenili na boljše, popestrili smo ponudbo, obogatili in uredili objekte, a kaj pomaga vse to, ko pa očitno nismo spremenili zavesti. Pričujejo številke bodo na videz sicer suhoparne, vendar rezultati akcije sanitarnih inšpektorjev po turističnih objektih Dolenjske kažejo žalostno dejstvo, da so še takšna vlaganja v razvoj turizma ničveča, če jim ne bo sledil razvoj v zavesti tistih, ki v turizmu delajo. V 103 pregledanih objektih je bilo najdenih kar 51 nepravilnosti, izrečenih je bilo 18 mandatnih kazni, napisanih je bilo 13 prijav sodniku za prekrške, bilo je izdanih 17 odločb o odpravi nepravilnosti, v enem primeru pa je bilo potrebno celo izreči prepoved obratovanja. Prav nobenega smisla nima, da te številke identificiramo, kajti vsem je skupni imenovalec enak: nehigiena. Neurejene sanitarije, nered po kuhinjah, v skladiščih celo živila s preseženim rokom uporabe, umazane zaščitne obleke, uniforme, da o osebni nehigieni in nečistoči v kuhinjah ne govorimo.

»Za odpravo vsega tega ni potrebno nobenih posebnih vlaganj, pa vendar bi razvoju turizma s tem največ koristili.

B. BUDJA

Ali jemo predrag kruh?

Čeprav se je veliko stvari v dolenjskih pekarijah izboljšalo, kakovost nekaterih vrst kruha še zmeraj ne ustreza njihovi (visoki) ceni

NOVO MESTO — Kruh je bil od nekdaj slaba točka v preskrbi Novega mesta. Bodisi da so bile pripombe na njegovo kvaliteto, bodisi da ga je zmanjkalo ob nepremem času. Vse te številne pomankljivosti so privedle do ukrepov družbenega varstva tako v novomeški, kot v črnomaljski pekarni, danes, več mesecev po uvedbi teh ukrepov, pa bo verjetno zanimivo pogledati, ali se je stanje na tem področju kakorkoli spremenilo.

Tako sanitarni, kot tržni inšpektor novomeške UIS ugotavljata, da je navzlic nekaterim pomankljivostim (o teh kasneje) krenilo, na boljše. Še posebej v Novem mestu, kjer je bilo glede kvalitete kruha največ pripomb. Če nič drugega, je napredek že to, da je opazna večja čistoča, tudi skrb za vzdrževanje je neprimerno večja. Še zmeraj pa nekolikanj šepa pri kvaliteti kruha. Ni tako dolgo, kar so bili na zahtevo Dolenjke iz novomeške pekarije odvzeti trije vzorci kruha, med katerimi je analiza novomeškega Zavoda za socialno medicino in higieno pokazala, da štruca domačega belega kruha ni primerna za promet, oporečen pa je bil tudi polbeli kruh. Z omenjenimi analizami so hoteli v Dolenjski dokazati, zakaj se nakatere vrste kruha ne kupujejo, je pa poleg slabše kvalitete zanesljivo vzrok tudi visoka cena. Vse bolj se namreč ljudje odločajo za nakupe osnovnih vrst kruha in povsem prav je, da so se inšpektorji ob zadnjih podražitvah

kruha odločili poostrežno nadzirati njegovo kvaliteto. Zaenkrat lahko zapišemo, da je kvaliteta kruha iz moke tipa 500 zadovoljiva, medtem ko je v polbelem kruhu iz moke tipa 850 bistveno preveč vlage, kar seveda povzroča slabo kvaliteto z lepljivo sredico. Tri ugotovitve velja za novomeško, črnomaljsko in tudi za trebanjsko pekarno. In vzrok temu? Nekateri sicer trdijo, da je kriva slabša kvaliteta moke, večina argumentov pa vendarle govori v prid trditvi, da je takšnemu kruhu kriva površnost in malomarnost v pekarijah. Ne gre za neskromnost, toda če danes le rečemo kruh brez bojznosti, da bi v njem našli na kakšen tujek (bil je celo hlebček z zapečeno mišjo), je upravičeno pričakovati, da bo tudi kvaliteta ustrežna ceni.

B. BUDJA

Med vožnjo grozil s pištolo

Miču Mihajloviću so miličniki zasegli pištolo

NOVO MESTO — Prizor, kakršnih smo bili doslej vajeni le v napetih kriminalnih filmih, se je minul teden ponujal tudi na magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom.

32-letni Mičo Mihajlovič iz Kukulja se je 26. oktobra peljal s tovornjakom iz Ljubljane proti Zagrebu. Za njim je v koloni vozil tudi tovornjak, ki ga je upravljal Jugoslav Djoković iz Titovega Uliča. Slednji je hotel Mihajloviča prehiteti, s čimer pa se ta nikakor ni hotel sprijazniti. Šele v Karteljevem je Djokovićev tovornjak zapeljal vzporedno z Mihajlovičevim, takrat pa je ta potegnil iz šepa pištolo in skož okno kabine meril na Djokovića. Do strela na srečo ni prišlo, saj so pravčasno posredovali tudi miličniki in na Otočcu prišlo znamenje CZ in kalibra 7,65 zasegli, zoper Mihajloviča pa bo podana kazenska ovdaba temeljnemu javnemu tožniku.

BRANKA JURCA NA OBISKU — Ob 20-letnici delovanja pionirske knjižnice v Novem mestu je bila gostja te ustanove mladinska pisateljica Branka Jurca. S pionirji novomeških šol se je zadržala vse dopoldne v prijetnem pogovoru o svojih delih in življenju.

DENAR ZA IZLETE — V torek in sredo, 23. in 24. oktobra, so pionirji OŠ Katja Rupena iz Novega mesta zbirali star papir. Po domovih in v delovnih organizacijah so nabrali precej ton papirja. Tako zasluženi denar bo večina razredov prihranila za končni izlet. (Foto: Foto krožek OŠ Katja Rupena)

ZBOR PRIDNO VADI — Dekliški pevski zbor Doma za učence Majde Šilc Novo mesto šteje 45 pevkv, vadi pa pod vodstvom Marjane Dobovšek. Repertoar so si dekleta izbrala sama, obsega pa narodne, umetne in parti-zanske pesmi. Zbor nastopa na vseh prireditvah v domu. (Foto: Irena Vegelj, Dom za učence Majde Šilc)

odbojka

H. ZVEŽNA LIGA, moški.
ZAHOD, 3. KOLO: FUŽINAR — PIONIR (3:0 16, 7, 15)
PIONIR: Veznja, Babnik, Princ, Kosmina, Skrbec, Gregurek, Grabar, Srnec, Petkovič, Pečar, Berger.

LESTVICA: 1. Novi Zagreb 6 točk. od 2. do 7. mesta Pionir, Bled, Pakrae, Srudent, Fužinar in Metalac po 4 točke itd.

V 4. kolu igra Pionir v gosteh z Bledom.

SOL, ženske, 3. KOLO: MEŽICA — KOČEVJE (3:0 16, 14:13)

KOČEVJE: Ahac, Drobnič, Gornik, Kljun, Kočevar, Piskur, Turk, Uran.

LESTVICA: 1. Ljubno 6, 7. Kočevje 2 točki.

V 4. kolu igra Kočevje doma s Fužinarjem II.

LESTVICA: 1. Inles 13, 2. Šostanj (tekma manj) 12, 5. Krško (tekma manj) 7, 8. DVZ Ponikve 6 itd.

Part naslednjega kola: Krško — Šostanj, Minerva — DVZ Ponikve, Inles — Mokerc KIG itd.

SRL, ženske, 3. KOLO: DFL-OZA POLANA — ISKRA 14:11 (9:6)

ISKRA: Bolje, Gorenc, Dolar 4. Kovačič, Simončič, Turk 1. Rangus 1, Vide, Kotar 1.

ITAS KOČEVJE — FUŽINAR 20:19 (6:10)

ITAS: Štefanisn, Klaric 3, Novak, S. Jerič 9, M. Jerič 5, Oražem 1, Zalar 2, Šafirič, Abramovič, A. Šafirič.

LESTVICA: 1. Jeklotehna 15, 7. Iskra Šentjernej 7, 8. Itas 6.

V naslednjem kolu igrajo: Veta — Itas Kočevje, Iskra — Mlinostet itd.

PESTRA ŠPORTNA SOBOTA — Novomeška športna dvorana pod Marofom je bila minulo soboto gostiteljica dveh ligaških srečanj. Najprej so se na posnetku desno pomerili v 1. kolu republiške lige košarkarji Novolesa in Cometa, v večernih urah pa so rokometašice Novega mesta v 5. kolu II. zvezne lige igralce z Zrenjanina in po ogorčenem boju izgubile. (Foto: B. B.)

Obilje medalj za atlete iz Dolenjskih Toplic
Končana ena najuspešnejših sezon za topliške atlete

DOLENJSKE TOPLICE — Pravekar končana atletska sezona je bila za tekmovalce iz Dolenjskih Toplic ena najuspešnejših doslej. Prvič so se namreč lahko udeležili vseh razpisanih tekmovanj in na njih zabeležili res zavidljive rezultate.

Težko je ob toliko uspešnih nastopih izbrati najboljšega, vendar je mladinka Cilka Krize, kljub dolgotrajni poškodbi kolena, letos najbolj napredovala. Tako je v skoku v višino s 180 centimetri postavila najboljši rezultat v republiki, poleg tega je zastopala tudi barve državne reprezentance na balkanskih igrah, kjer je le za las zgrela medaljo. V sedmeroboju je bila namreč četrta, nastopila pa je tudi v skoku v višino in zasedla 6. mesto na Balkanu. Poleg vsega je treba omeniti še Cilino zmago na republiškem pokalnem tekmovanju v skoku v višino, srebro v teku na 100 metrov z ovirami in štafeti, da ne naštevamo vsega.

Največ medalj sta topliški atletom v pravkar minuli sezoni pridelala Greta Hren in Milan Šimunič, vsak po 6 zlatih in 2 srebrni. Greta je bila stalna reprezentantka v skoku v daljino in teku na 100 metrov z ovirami, poleg tega pa je postavila dva slovenska rekorda: na 60 metrov z 9,11 in na 200 metrov z ovirami z 29,14. Hrenova je med najboljšimi tudi v teku na 100 m z ovirami, v finalu AP Jugoslavije pa je zmagala v skoku v daljino in bila 3. v teku na 100 metrov z ovirami. Preizkusila se je tudi v sedmeroboju, kjer je bila na državnem prvenstvu druga.

Milana Šimuniča lahko prištevamo že med veterane dolenjske atletike, pa vendar je letos dokazal, da še zdaleč ni rekel zadnje besede. Kot prvi Slovenec je v troboju preskočil 16 metrov in premagal vse jugoslovanske troskoške, vidno pa je napredoval tudi v skoku v daljino, saj je dosegel rezultat 7,36. Škoda le, da ga je od večjih reprezentančnih dosežkov odvračala poškodba na tekmovanju v Bruslju, zato pa še sedaj z vso zagnanostjo trenira za novo tekmovalno sezono. Nobena skrivnost ni, da mu je največja želja dres z državnim grbom in skoki krepko čez 16 metrov.

Načrtno delo v Dolenjskih Toplicah, v katerem pridno sodeluje bivša aktivna atletinja in učiteljica Majda Krize, je torej obrodilo sadove. Najbolje to poleg vseh naštetih uspehov potrjujejo tudi mladi, ki strumno korakajo v republiški atletski vrh. Omenimo naj le brata Potočar — Bojan je letos postal celo republiški mladinski prvak v troskoku — pa Metoda Avsenička, da ne naštevamo vseh.

OBČINSKI KROS

BREŽICE — Prejšnji teden so se učenci brežičkih osnovnih šol udeležili občinskega tekmovanja v krosu. Zmagala je ekipa OŠ bratov Ribar iz Brežic, najboljša posameznica med učenci osmih razredov pa je bila Anita Brumen. Anita je prvič tekla na krosu, ko je hodila v peti razred, in zmagala, to pa je tudi odločilo, da se je vpisala v brežički atletski klub. Njen doslej največji uspeh je iz lanskega republiškega krosa, ko je osvojila 5. mesto.

M. MARIČIČ

Lahkomiselno mimo prvih točk

Zaradi neizkušenosti in lahkomiselnosti Novomeščanke tudi v 5. kolu II. ZRL praznih rok — Že obsojene na izpad iz lige? — Tretja Itasova zmaga

Po odigranem 5. kolu v ženski rokometni drugoligaški konkurenci je sedaj že povsem na dlani, da bodo Novomeščanke le s težavo osvojile kakšno točko na prvenstvu, to pa seveda pomeni tudi zanesljivo slovo od II. zvezne lige. V dvorani pod Marofom so imele v soboto lepo priložnost, da vknjižijo prve točke, vendar so v odločilnih trenutkih pokazale nezrelost, nezanesljivost in celo zbežanost, kar pa proti tako izkušeni ekipi, kot je Minel, ne more voditi k uspehu.

Resda so imele igralke Novega mesta v soboto nekaj bleščečih trenutkov, vendar je treba v ligi, kjer je doma polovica ekip bolj ali manj profesionalnih, v takšnem tempu odigrati celo srečanje. Tekma je bila izenačena vse do rezultata 4:4, nato pa so igralke iz Zrenjanina dosegle nekaj zaporednih zadetkov in vodile že z 11:6. Varovanke trenerja Janca Štruklja so šele v finišu tega dela pokazale svojo pravo vrednost in rezultat zmanjšale na vsega dva zadetka prednosti. Dokončno pa so srečanje odločile prve minute nadaljevanja. Domačinke so z brezglavo igro, z napadi zgolj skozi sredino, zapravile nekaj žog. Zrenjaninke pa so iz hitrih protinapadov zlahka večale prednost. In ko so vsi mislili, da je srečanje odločeno, so se Novomeščanke pri rezultatu 13:19 znova prebudile. Zaigrale so kot prerone, zmanjšale prednost gostin na vsega zadetek, vendar v odločilnih trenutkih vnovič naredile nekaj nezarumljivih napak, kar jih je tudi stalo prve točke na prvenstvu.

Zaradi nepopolnega 8. kola v republiški moški ligi, saj je bilo srečanje med doslej vodilnim Šoštanjem in Krškim odigrano šele v torek, je težko oceniti, koliko velja visoka zmaga Ribničanov v Ponikvah. Začasno so Ribničani sicer prevzeli vodstvo na lestvici, vendar bo treba za ponoven vstop v II. zvezno ligo zmagovati tudi vnaprej. Popoln preobrat pa je nastal na lestvici v ženski republiški ligi. Kočevke so se s tretjo zmago na prvenstvu ne le rešile zadnjega mesta, pač pa so se prebile že na sredjo lestvice in le še točko zaostajajo za ekipo šentjernejske Iskre, ki je po začetnih uspehih veliko več obetala.

B. B.

V TOREK KOLESARSKA SKUPŠČINA

NOVO MESTO — V torek, 6. novembra, ob 17. uri bo v novi stavbi novomeške občinske skupščine občini zbor Kolesarskega društva Novo mesto. Ljubitelji kolesarstva vabljeno!

ATLETOM TEK PRIJATELJSTVA

NOVO MESTO — V počastitev občinskega praznika so novomeški športni delavci pripravili tek prijateljstva med Dolenjskimi Toplicami in Novim mestom, ki je bil včasih tradicionalen. Ekipe, sestavljene iz osmih tekačev, so morale preteči 11 kilometrov, na cilju v Novem mestu pa so bili najuspešnejši člani novomeškega atletskega kluba pred ekipo ZTKO Sevnica in Zdravstvenim centrom Novo mesto. V posamični razsvitvi je bil vrstni red tak: 1. Sikinija, 2. Žužek, 3. Mahorovič (vsi AK Novo mesto), 4. Povh (ZTKO Sevnica), 5. B. Vidmar, 6. A. Vidmar, 7. Škedelj (vsi AK Novo mesto), 8. Žagar (ZC Novo mesto), 9. Pencar, 10. Kaps (oba AK Novo mesto), itd.

ŽKK NOVO MESTO — SLOVAN 59 : 38 (23 : 25)

NOVO MESTO — Košarkašice novo ustanovljenege ŽKK Novo mesto so pred pričetkom prvenstva v republiški ligi odigrale prijateljsko srečanje z ljubljanskim Slovanom in ga dobile z 59 : 38. Po nekoliko slabšem prvem polčasu so domačinke v drugem delu dokazale, da so dobro pripravljene in so visoko zmagale, čeprav so igralce brez kapetanke Anice Gal, ki ima poškodovano koleno. Strelke: Bunc 19, Avguštin 16, Vesel 8, Smrke 3, Srebrič 8, Dragman 5, itd.

M. FLORJANIČ

DOBOVA — KRMELJ 17 : 15

DOBOVA — V nadaljevanju prvenstva v II. republiški rokometni ligi sta se v Dobovi pomerili vrstni domačinom in Krmelju. Po boljji igri 2. polčasa, ko so domačini z ostro obrambo popolnoma zaustavili goste, je zmaga zaslužen pripadla Dobovčanom. Najboljši pri domačinih je bil Deržič s 4 zadetki, prav toliko pa jih je za Krmeljane dosegel Legar.

nogomet

SNL, 10. KOLO: KOVINAR — BREŽICE 2:0 (1:0)

BREŽICE: Podjavšorčec, Kupčić, Fridrik, Žižek, Petrovič, Vučkija, Krizanec, Gasperšič (Pehan), Petrovič, Lekić, Korbljer.

LESTVICA: 1. Koper 14, 9. Brežice 9.

V 11. kolu igrajo Brežice doma s Slovanom.

košarka

SKL, moški, 1. KOLO: NOVOLES — COMET 99:87 (41:47)

NOVOLES: Seničar 11, Plančan 42, Župevec 11, Kek 9, Bajc 8, Cerkovnik 14, Balazič 4.

V 2. kolu igrajo Novomeščani ponovno doma, tokrat s Pomurjem.

rokomet

H. ZVEŽNA LIGA, ženske, 5. KOLO: NOVO MESTO — MINEL 23:26 (12:14)

NOVO MESTO: Udovč, Pelko 2, Simončič, T. Zupančič, E. Zupančič, Sitar 1, Jakše, Kramar 6, Godler 6, Kastelic, Mršnik 8, Jerman.

LESTVICA: 1. Dinamo 8 točk. 12. zadnje, Novo mesto 0.

Novomeščanke igrajo v naslednjem kolu pri ekipi Akademca.

SRL, moški 8. KOLO: ŠOŠTANJ — KRŠKO (odigrano v torek). DVZ PONIKVE — INLES 12:25 (4:10)

PONIKVE: Jambrovič, Bambič, Fink, M. Strnad, D. Strnad 6, Drab, Vrbinc, Vujnovič 1, Puželj, 2. Doblekar 3.

INLES: Gelze, Tanko 3, Lesar 1, J. Ilc, 8, Lukič 3, T. Ilc 1, Ambrožič 1, Mate 5, Fajdiga 2, Parazanovič.

Šele v zadnjih minutah do pričakovane zmage

1. kolo SKL: Novoles — Comet 99:87 (41:47)

Še sreča, da so košarkarji Cometa zaprosili Novomeščane, da prvo srečanje letošnjega prvenstva v republiški košarkarski ligi namesto v Slovenskih Konjicah odigrajo v Novem mestu. Kajti le težko bi se Novolesovi igralci s sobotno igro v gosteh rešili nepričakovanega poraza, tako pa sta načrtovani točki vendarle ostali doma.

Novolesovci, ki so v pripravljalnem obdobju pokazali zares izvrstno formo in so jih šteli med glavne kandidate za najvišjo mesto v letošnji republiški ligi, so v soboto razočarali kakih 200 gledalcev. Igralci iz Slovenskih Konjic, ki bi morali biti po vseh napovedih Novomeščanom lahek zalogaj, so vodili doma skozi vsa tekna in šele v zadnjih minutah so varovanci trenerja Jožeta Splichala strli odpor gostov. Opravičilo slabi igri novolesovcev ne more biti niti dejstvo, da so tokrat igrali brez poškodovanega Peljihana in Laliča, in res vsa sreča, da so imeli v svojih vrstah izredno razpoloženega Plantana, ki je z 42 doseženimi koši najzaslužnejši za zmago domače vrste. Omenimo le, da je Plantan kar desetkrat zadel koš iz razdalje, ki prinaša tri točke.

Novomeščani igrajo tudi drugo srečanje prvenstva doma: v dvorani pod Marofom prihaja ekipa Pomurja, ki je vsaj na papirju še veliko slabši nasprotnik od Cometa. Novoles bi tako po vseh napovedih moral vknjižiti še drugi par točk.

B. B.

KOČEVAR PRVAK NOVEGA MESTA

NOVO MESTO — Pred nekaj dnevi je bilo v novomeški športni dvorani pionirsko, mladinsko in člansko občinsko namiznoteniško prvenstvo za posameznike in dvojice. V konkurenci pionirjev je posamično zmagal Vitezič, drugi je bil Papež. Ta dva sta bila najboljša tudi v konkurenci dvojic, saj sta v finalu ugnala par Gradisar—Dežan. Med mladinci je zmagal Hribar, 2. je bil Kočevar, 3. Gliha, 4. Vitezič. Med dvojicami pa sta bila par Kočevar—Hribar pred Malenskom in Gradisarjem. Podoben vrstni red je bil tudi v članski konkurenci, le da je tokrat bil v posamični uvrstitvi Kočevar pred Hribarjem, Gliho in Medletom, medtem ko sta Kočevar in Hribar ponovila uspeh v dvojicah. Druga sta bila Klenovšek in Žabkar, tretje in četrto mesto pa sta si razdelili dvojici Papež—Vitezič in Malenski—Gradisar.

S pismi do potrebnih glasov

11. seja obeh zborov skupščine novomeške TKS prinesla nove zaplete — Očitek atletov, da so sprejeti sklepi nesamoupravni in nezakoniti — Sredstva razdeljena

NOVO MESTO — Bodo ostali zapisani sklepi 11. seja skupščine obeh zborov novomeške TKS, ki je bila prejšnji teden, veljavni ali jim gre resnično očitati nezakonitost in nesamoupravnost, kot je na skupščini zatrdil predstavniki atletskega kluba, naj odloči nekdo drug, morda celo družbeno pravobranilec samoupravljanja. Nam ostane le, da zapišemo, da v takih razmerah in vzdušju novomeški šport zanesljivo ne bo okreval.

Pravzaprav je čudno že, da se je tako pomembne skupščine udeležilo tako malo delegatov, saj je bil brez uporabljenih celo nesklepečen in bodo (za to so se delegati pred sejo samoupravno odločili) stališka manjkajočih delegatov zbrali dopisno. Še bolj pa se je zatunknilo že ob pregledu dnevnega reda, saj je predstavnik atletskega kluba zahteval, naj se točka dnevnega reda, ki govori o predlogu izračunane valorizacije programov za letošnje leto, umakne, kajti po njegovih trditvah temelji na oceni vrhunškega športa v novomeški občini, ki jo je zavrnila že skupščina ZTKO, poleg tega je bojda to oceno pripravil strokovni svet za vrhunski šport, ki pa je bil

DVE KOLI PRED KONCEM VODI SEMIČ

SEMIČ — Že poleti je TVD Partizan iz Semiča sprejel sklep o izvedbi številnih rekreativnih tekmovanj, od malega nogometa, krosa, košarke, odbojke, namiznega tenisa, kegljanja, šaha in streljanja pa vse do smučanja.

● Kot smo izvedeli ob zaključku redakcije, si je končno zmago z uspehom v zadnjem kolu zagotovila vrsta Kota, drugi so Blokariji in tretji Semič.

Da so vso stvar vzeli zares, kažejo že prva tekmovanja v malem nogometu, za katera so se prijavile vrste Kota, Semiča, Blokarijev, Črnašnic, Kašče, Štrekličeva, Vavpce vasi, Črešnjevca, Stranske vasi in Rožnega dola. Dve koli pred koncem vodi ekipa Semiča pred Kotom in Blokariji.

T. STONIČ

ŠPORTNI KOMENTAR

Nič več revni dvori?

Vendarle upanje na zares temeljito obnovo novomeškega Stadiona bratstva in enotnosti

Le kdo ve, koliko je bilo doslej že komentacija tej vsoti odzrta že 800 tisočakov. In ko so nekateri že kdove koliko delali križ čez predvideno obnovo, je kot naročena prišla ponudba za organizacijo prvenstva ljubljanskega armadnega območja v prihodnjem letu. Resda gre še za neuradne pogovore, vendar bi morali Novomeščani priložnost pograbiti z obema rokama, kajti obnova stadiona bi s tem postala neodločljiva, pot do nje pa bistveno lažja. JJA je v takih primerih vselej priskočila na pomoč.

Je pa še en razlog, da danes zares revni dvori novomeške kraljeve športov že v najbližji prihodnosti spremene svojo podobo: Novo mesto je že čez dobri dve leti gostitelj zleznega srečanja. To je pa le še dodatna obveza, da pred letom 1987 dokončno opravimo z že sramotilnim spomenikom novomeškemu športu. Pa ne le temu.

B. BUDJA

Tek brez rezultatov?

Pripomba na račun organizatorjev mirnopskih tekov — Rezultatov še do danes ni

Mirnopski tek je že preteklost. Pa vendar. Veliko smo lahko takrat brali o marljivih organizatorjih iz Mirne peči, ki so pripravili tako množično prireditve za vse kategorije, manj, ali boljše rečeno nič pa nismo slišali o nekaterih hudih spodsrljajih Mirnopsčanov.

Teka smo se namreč množično udeležili tudi člani atletske sekcije Maraton iz Leskovca, vendar rezultatov do danes še nismo prejeli. Še posebej smo tem prizadeti, ker bijemo hud boj s tistimi v krški telesni kulturi, ki nam režejo kruh, rezultati v arhivu pa so v takšnih bitkah naše najmočnejše orožje. Še posebej v tem primeru, saj je naš mladinec presenetljivo osvojil tretje mesto v teku, ki je štel za dolenjsko prvenstvo. Sicer pa o teku v Mirni peči še nekaj pripomb. Precej zmede je bilo že na cilju pred razglasitvijo rezultatov, gneča in zmeda sta bila tudi pri razdeljevanju značk in diplom. Organizatorje iz Mirne peči pa je treba opozoriti še na eno pomanjkljivost: v vseh kategorijah so najboljšim podeljevali priznanja in nagrade, pozabili pa so na pionirje. A če so jim že dovolili teči, in to kar 10 kilometrov, bi jih morali za takšen trud tudi nagraditi. Kako naj sedaj tem mladim vztrajnejšem pojasnim, da so priznanja in nagrade za starejše tudi, če se jim zaradi slabe konkurence ni bilo treba posebej potruditi, najmlajši, ki so resnično dali vse od sebe, pa so ostali ob strani praznih rok??

L. ŠRIBAR

VABIMO VAS V RADENCE

Od 1. novembra do 31. decembra 1984 smo za vse tiste, ki se bodo odločili za obisk zdravilišča, pripravili 7-dnevni program bivanja, ki zajema:

- 7 x polni penzion
- 1 x pregled pri zdraviliškem zdravniku
- 1 x masaža
- 2 x CO₂ kopel
- pitno kuro z mineralno vodo Radenska »tri srca«
- neomejeno kopanje v hotelskem bazenu
- turistično takso.

Namestitev lahko izbirate v

HOTELU RADIN, A kat.
v dvoposteljni sobi 7.640,00 din
v enoposteljni sobi 8.110,00 din

HOTELU RADIN, B kat.
v dvoposteljni sobi 6.680,00 din
v enoposteljni sobi 7.160,00 din

Otroci do 7. leta starosti imajo 50% popusta pri penzijski prehrani, če spijo s starši. Bivanje lahko podaljšate po dnevni ceni paketa, pri podaljšanem bivanju za 3 dni se dodatno vključi po ena masaža in CO₂ kopel. Če pa se boste odločili za 14-dnevno bivanje v zdravilišču, boste preživeli 15. dan na naše stroške.

Za prijetno bivanje bo poskrbela naša animacijska služba (izleti v bližnjo in daljnjo okolico), prosti čas lahko preživite tudi v bazenu, trim kabinetu in na kegljišču, pa tudi kulturnih in zabavnih prireditev ne bo manjkalo. Organizirana rekreacija, savna, solarij.

Upokojenci imajo 10% popusta na navedene cene

Informacije in rezervacije:

Hotel Radin, 69252 Radenci
Tel.: (069) 73-331, telex: 35 218

Železniško gospodarstvo Ljubljana Železniška transportna organizacija Ljubljana TOZD za promet Zidani most

OBVESTILO

Vse, ki jih veseli delo na železnici, obveščamo, da bomo v mesecu januarju 1985 organizirali

tečaj za prometno-transportne delavce (premičake, zavirače, kretnike)

Pogoji za sprejem so:

- starost najmanj 18 let
- posebna zdravstvena sposobnost
- končana osnovna šola

Tečaj bo v TOZD za promet Zidani most in bo trajal 3 mesece.

S pričetkom tečaja boste sprejeti v delovno razmerje. Po uspešno opravljenem strokovnem izpitu boste razporejeni na ustrezna dela in naloge na postajah od Zidanega mosta do Dobove. Po določenem času uspešnega dela imajo kandidati možnost za napredovanje oziroma dodatno izobraževanje.

Za opravljanje navedenih del in nalog vam pripada beneficirana delovna doba, v TOZD je organizirana družbena prehrana.

Železničarji in njihovi družinski člani imajo posebne ugodnosti pri prevozi doma in v tujini.

Odločite se in postanite železničarji!

Prijave sprejema kadrovska služba TOZD za promet Zidani most, Zidani most 9, do 30. 11. 1984.

735/44-84

OBVESTILO O DERATIZACIJI (zastrupljanju podgan in miši)

Na podlagi odloka o splošni in občasni deratizaciji v večjih naseljih občine Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list št. 10/84) bo Zavod za socialno medicino in higieno Novo mesto opravljal obvezno deratizacijo na območju naselij Otočec, Dolenjske Toplice, Mirna peč, Vavta vas, Straža, Sentjerne, Šmarjeta, Škocjan in Žužemberk od 6. 11. do 14. 11., v samem Novem mestu z obrobniimi naselji pa od 15. 11. do 14. 12.

Točna navodila in opozorila bodo objavljena na vidnih mestih v krajih, kjer bomo opravljali deratizacijo.

Zdravstveni center
Dolenjske
Zavod za socialno
medicino in higieno
Novo mesto
Mej vrti 5,
telefon: 21-253
738/44-84

 Ljubečna Celje

**klinker
keramične
ploščice**

(063) 33-421, 31-866

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO

ISKRA SERVIS GOSPODINJSKIH APARATOV
V METLIKI

ŠTEDIJNIKI, PLINSKE PEČI, MEŠALNIKI, SESALNIKI,
SUŠILCI LAS, KAVNI MLINČKI itd.
v garanciji in izven
ELEKTROINSTALACIJE IN POPRAVILA
GOSPODINJSKIH APARATOV
IVAN PETRIČ, CBE 59
Se priporočam!

Komisija za delovna razmerja tozd Sigmat

objavlja
prosta dela in naloge:

1. tehnolog mehanike obdelave (1)
2. pomožna dela (1) — Veliki Podlog

Pogoji:

- pod 1: višja strojna šola, 3 leta delovnih izkušenj
- pod 2: osnovna šola, 3 mesece delovnih izkušenj

Ostali pogoji:

- pri obeh objavah velja alternativni pogoj: z delom pridobljene delovne zmožnosti
- poskusno delo: pod 1: 60 dni, pod 2: 45 dni
- delo je za nedoločen čas.

Kandidati naj svoje vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Novoles-TOZD Sigmat, 68280 Brestanica.

Kandidate bomo o izbiri pismeno obvestili v 30 dneh po poteku roka za prijavo.

736/44-84

Sozd Integral DO »Vektor«, n. sol.o., Ljubljana Jesenkova 3

tozd »Organizacija transporta« Ljubljana

ponovno objavlja prosta dela in naloge

disponenta II v poslovalnici splošnih prevozov Novo mesto

Pogoji:

- srednja strokovna izobrazba ekonomske ali prometne smeri
- 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
- poskusna doba 3 mesece

Kandidati naj svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: SOZD Integral DO »Vektor«, Ljubljana, Jesenkova 3.

O odločitvi bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

741/44-84

Osnovna šola Jurij Dalmatin Šolska ulica 1, Krško

objavlja

po sklepu komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

hišnika

za kandidate veljajo poleg splošnih pogojev še naslednji:

- KV delavec električarske, lesarske ali druge smeri
- vozniki izpit B kategorije s prakso (5 let), po možnosti izpit za kurjača centralne kurjave.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju navedenih pogojev in kratkim opisom dosedanjega dela naj pošljejo kandidati v 8 dneh po objavi. Kandidati bodo obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

Delovno razmerje je za nedoločen čas. Nastop dela takoj oziroma po dogovoru. Delo je v popoldanskem času. Stanovanja ni.

742/44-84

OBVESTILO

Sekretariat za notranje zadeve skupščine občine Novo mesto obvešča občane, da bo od 5. 11. 1984 krajevni urad Težka voda zaradi preselitve v nove prostore deloval v Stopičah v družbenem domu.

Občane še obveščamo, da bodo od tega dne dalje zaradi odsotnosti delavke (porodniški dopust) ure za poslovanje s strankami vsak torek in četrtek od 7,30 do 17,00 ure.

743/44-84

»SOP« Krško, specializirano podjetje za industrijsko opremo Krško, n. sol. o., TOZD OPREMA, n. sub. o., Krško, CKŽ 141

Komisija za delovna razmerja tozd Oprema

objavlja
prosta dela oziroma naloge:

pomožna dela v skladišču

Pogoji:

- končana poklicna šola elektro stroke
- 1 - 2 leti delovnih izkušenj v tej stroki
- odslužen vojaški rok
- osebni dohodek po pravilniku

Stanovanj ni.

Kandidati naj pisne prijave vložijo v 8 dneh na naslov: »SOP« Krško, kadrovska služba, 68270 Krško, CKŽ 141.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku razpisnega roka.

744/44-84

Odbor za medsebojna razmerja pri DO »Kovinar«, Novo mesto Ljubljanska 28

objavlja
prosta dela in naloge

1. več KV strojnih ključavničarjev
2. več KV konstrukcijskih ključavničarjev
3. KV rezkalca
4. dveh varilcev za obločno varjenje

Delo je za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, v eni izmeni.

Razpisni pogoji:

Pod 1 do 3: končana poklicna šola ali priučen z nekaj let prakse.

Pod 4: z atestom ali usposobljen za atestiranje.

Pisne prijave z opisom dosedanjih delovnih izkušenj kandidati lahko prinesejo osebno na razgovor ali pošljejo po pošti. O izbiri bomo kandidate obvestili najkasneje v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Razpis velja do zasedbe prostih mest.

737/44-84

»Slovenijales—Stilles« tovarna stilnega pohištva in notranje opreme Sevnica

Razpisna komisija delavskega sveta TOZD Stilno pohištvo

ponovno razpisuje

prosta dela in naloge

1. vodje tozd Stilno pohištvo
2. vodje proizvodnje obrata na Blanci

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih zakonskih pogojev in pogojev, določenih z družbenim dogovorom o kadrovske politiki v občini Sevnica, še:

Pod 1:

višja ali srednja izobrazba ustrezne smeri, 5 — 6 let delovnih izkušenj pri delih in nalogah s posebnimi pooblastili v stroki, predložitev programa razvoja TOZD.

Pod 2:

višja ali srednja izobrazba ustrezne smeri, 5 — 6 let delovnih izkušenj, predložitev programa razvoja proizvodnje.

Izbrana kandidata bosta imenovana za čas 4 let, delovno razmerje pa bo sklenjeno za nedoločen čas. Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na zgoraj navedeni naslov v 8 dneh po dnevu objave. Kandidate bomo o izbiri in imenovanju obvestili v 30 dneh po poteku razpisnega roka.

739/44-84

STRELCI ZLETNEGA OBMOČJA TEKMOVALI

NOVO MESTO — V nedeljo je bilo v Novem mestu tradicionalno že 10. srečanje strelcev zletnega območja, ki so se ga udeležile ekipe iz Trebnja, Črnomlja, Novega mesta in Duge Rese. Zmagala je domača vrsta, za katero so streljali Berlan, Bele, Zupančič in Repovž, drugo je bilo Trebnje (Cugelj, Progar, Žurga, Gracelj), tretji Črnomelj (Željko, Zlogar, Mihokovič, Kobetič), četrta pa ekipa iz Duge Rese.

OBISK PRI NAJSTAREJŠEM — Krajevna skupnost Bučna vas je za svoje starostnike v četrtek pripravila že enajsto srečanje. Srečanja v osnovni šoli XII. SNOUB se ni mogel udeležiti najstarejši krajan, 95-letni Franc Skubic, zato ga je na domu na Daljnem vrhu obiskala delegacija in mu izročila spominsko darilo. (Foto: J. Pavlin)

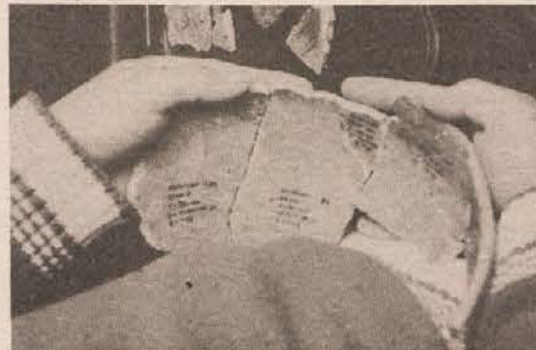
KULT ZAGROBNEGA ŽIVLJENJA

Ajdovska jama leži v vznožju hriba poraslega z drevjem, v višjem predelu pa so vinogradi Nemške vasi, razloženega naselja ob cesti Krško — Veliki Trn, slabih deset kilometrov od središča krške občine. Je pravi primer kraške jame z dvema vhodoma. Prvi vhod leži nižje v zaraščnem kotu na koncu ravno oblikovane dolinice, po kateri se vije droban potok, obdan z vrhami, skozenj pa se pot vzpenja po dokaj ozkem hodniku v krožno oblikovano dvorano, ki predstavlja osrednji in največji prostor jame. Drugi vhod je težje dostopen, leži levo in nekoliko višje od prvega vhoda in je tudi usmerjen v krožno dvorano, le da se proti njej postopoma večja. Ajdovska jama je doživela nekaj arheoloških raziskav.

Že paleolitska izkopavanja, ki so naletela na ostanke materialne kulture mlajše kamene dobe, predvsem pa zadnja izkopavanja so potrdila, da gre za pomembno najdišče. Žal že pokojna znanstvenica Srečo Brodar, »oče« Potočke Zijalke, in Josip Korošec sta sprva največ prispevala k uveljavitvi Ajdovske jame v strokovnih krogih, njuno delo pa nadvse uspešno nadaljuje Koroščeva soproga Paola, upokojena profesorica z Inštituta za arheologijo ljubljanske filozofske fakultete in njen sin Josip Korošec, izvedenec republiškega komiteja za kulturo. Kjerkoli je možno, Paola in Josip Korošec ml. ne zamudita priložnosti, da ne bi spregovorila o pomembnih izsledkih iz Ajdovske jame, saj jima je

prirasla k srcu ne le po strokovni plati, ampak tudi nekako intimno. Pač skušata dopolniti delo svojega moža, oziroma očeta, to pa jima po sodbah strokovnih krogov očitno dobro uspeva. Paolo Korošec so povabili tudi na kongres speleologov v Karlovcu, kjer je 17. oktobra predavala o izsledkih zadnjih let iz Ajdovske jame, kamor je po lanskim uspešnim izkopavanjih spet prišla s sodelavci v začetku oktobra. Tudi letošnja dela je gmotno podprla občinska kulturna skupnost v Krškem, po strokovni plati pa se v letošnje raziskave vključuje brežiški Posavski muzej na čelu z arheologom Mitjem Guštinom.

V Ajdovski jami so v preteklih letih našli dokaze, da je bila jama dalj časa v rabi kot grobišče in prostor, v katerem so naši predniki negovali kult pokojnika. Takšne domneve potrjujejo ostanke kulturnih posod, nakita in žganine. Žal pa je del jame, v katerem bi lahko dobili najbolj dragocene najdbe, za nadaljnje raziskovanje nauporaben. Verjetno nepopravljivo škodo predstavlja velika luknja v osrednji dvorani, iz katere so domačini kopalji gvano, ki so ga uporabljali kot gnojilo. Po njihovem pričevanju so pogosto zadrževali na gradivo, ki predstavlja ostanke neolitske materialne kulture.

Ajdovska jama pomeni po mnenju Josipa Korošca ml. vrednoto, ki sodi v širši okvir kulture. Kot kulturni prostor narekuje teoretična razmišljanja, ki niso le arheološka, saj imamo opraviti v določenem pomenu z arhitekturo, čeprav gre za naravno jamo. Ko je leta 1959 Josip Korošec v drobni razpravi z naslovom »Ali neolitska plastika predstavlja umetniško vrednost?« iskal odgovor o kakovosti nečesa, kar se izkaže z likovno govorico, je posredno in nehoti sprožil vprašanje, ki odpira temeljno problematiko. Tedaj očitno ni bila zanimiva, kaj šele privlačna, da bi o njej razmišljali in razpravljali, navzlic temu pa prav zastavitev novega tehtnega problema tudi na področju znanstvene ustvarjalnosti pomeni izvirnost. Gre namreč za to, kaj in kako opredeliti tisto, kar smo do sedaj brez predsodkov imenovali prazgodovinska umetnost, ali njene posamezne dejavnosti, in kakšen je njen pomen, ne glede na njeno estetsko vrednost v razvoju poznejše umetnosti.

»Bolj kot izbor določene teoretične osnove, s katero bi se lotili razmišljanja o Ajdovski jami, pa nam koristi dejstvo, da je prav naš čas, ki je stopil iz stanja začaranosti ali zaverovanosti v lastno kulturo, išoč novih

odnosov z njo, bolj ustrezen za drugačno vrednotenje kulturnih dosežkov tudi oddaljene preteklosti. Naše vodilo ni primerjava z današnjim, temveč iskanje in ugotavljanje tistih temeljnih kategorij, ki bi izhajale iz rezultatov arheoloških raziskovanj in spoznanj o obravnavanem prostoru. Preprosto rečeno, osnovna naloga našega poizkusa je izhajati iz dejstva, da predstavlja Ajdovska jama prostor, ki je služil obredom kulta pokojnika in zagrobnega življenja, njegova oblika in organizacija pa predstavljata prijemljivo danost, pravi Josip Korošec mlajši, ki se je posebej poglobil pri iskanju mesta Ajdovske jame v arhitekturi.

Arhitektura, namenjena kultu pokojnika, ki je bila močno razvita v prazgodovinskih kulturah, se je na predvečer rojstva antične civilizacije nekoliko spreminila. Minojci, Mikenci in Etruščani so sicer verjeli v zagrobno življenje, toda vanj so odhajali z ugledom, ki so ga bili deležni v svoji družbi. Mavzoleji, ki so jih gradili, pa so bili priča in opozorilo naslednikom o njihovem zemskem bivanju in grozljivi moči. Kljub temu jih nekaj povezuje z Ajdovsko jamo, in sicer uporaba krožnega in polkrožnega prostora v obliki dvorane ali sobe ter hodnika in simbolično vraščanje grobnic v velike gmote kar se da bližje osrčju zemlje. Beg v prostranost onostranstva je pri vseh izražen s približevanjem jedru vsega.

Prebivalec mlajše kamene dobe, ki je bil poljedelec, živinorejec in obrtnik, stalno naseljen, si je na temelju duhovnih prepričanj točno naslikal predstavo o prostoru, v katerega se bo po smrti naselil. V primeru Ajdovske jame ne gre za posamezne, med seboj ločene grobove, temveč za skupinske grobnice, v katere so bili položeni odrasli in otroci. Trupla niso bila zakopana, oziroma prekrita z zemljo, ampak so jih pustili na površini grobnice, da so sama strohnela.

P. PERC

Jezik je družbeni pojav

175. izjava Jezikovnega razsodišča pri republiški konferenci SZDL Slovenije

»Mikijev zabavnik izhaja v slovenskem prevodu v Beogradu. Ta prevod je pogosto slab, enako vprašljiva so imena raznih (predvsem Disneyjevih) junakov, ki imajo namesto angleškega srbohrvaški zven, ipd. Zadnja leta pa se v teh stripih ob govorjenem besedilu v t.i. oblačkih pojavljajo tudi besede kot »bož« pri božanju, »galop« pri konjskem teku, »trep« pri mežikanju ipd. V prilogi Vam pošiljam nekaj najbolj izrazitih takih cvetk. Pravi slovenski jezik tudi v mladinskem tisku take vrste, kot je Zabavnik, njegovim izdajateljem ne bi smel biti deveta briga. J. P. iz Ljubljani.«

V besedilu se res pojavljajo čudne medmetne tvorbe. Če že priznamo galop za dir, pa nikakor ne prenesemo frr kot znamenje konjskega prhanja ali hrzanja, pri nas frlijo ptice. Pujski seveda godejo (krulijo), medmetni izraz za to pa gotovo ni krul, kakor beremo v Mikiju: morda vsaj krul krul. In kakšna električna naprava bi se po našem kvečjemu »rekla« ck.

ne pa cik cak, ki pomeni nekaj takega kot sem in tja. In če kateri živalski junak kaj zavoha, tega gotovo ne moremo izraziti z voh, ampak kvečjemu z (vdišnim) nosnim h ali čim podobnim, npr. s ponovitvijo po vzorcu čča čča (torej voha voha). Seveda tudi obliži ni dober, ampak morda mmmm, če se nam zaradi česa začne »cediti slina«. Bili bi tudi precej revni, če ne bi znali medmetno izraziti zehanja, npr. z mhjh, ki ob ustrezni sličici ne more biti dvoumen (Mikijev zeh pri nas enostavno ne obstaja). In končno ne Eurekaaaa!, ampak kvečjemu Hevrekaaa (tj. »našel sem«), če otroci to sploh razumejo. Slovensko bi bilo npr. boljše Se mi je že posvetilo.

Prevajanje značilnosti »otroške« govornice z medmetnimi besedami v Mikijevem zabavniku nikakor ne zdrži kritike. Tu nekdo služi svojemu mamonu (»mlati pare«, kakor se temu lepo pravi v srbohrvaščini), namesto da bi s slovenskimi pristnostmi bogatil slovenska mlada srca. Tako prevajanje je samo obsodbe vredno, naša obravnava te zadeve pa naj bi bila uredništvu Zabavnika spodbuda za to, da bi si našlo res dobrega prevajalca. Naše mlado občinstvo si ga gotovo tudi zasluži.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

Ljubljansko pismo

»Avstro-ogrsk« delovne navade ne zadoščajo več

Več znanja za nujno večje znanje za jutrišnji rabo

LJUBLJANA — Znano je, da se je nerazviti svet začel zavedati svoje visoke zadolženosti pri razvitem šele pri 600 milijardah dolarjev dolgov. Pa tudi če bi se začel dolgov zavedati pri 200 milijardah, bi ne bilo bistvene spremembe: moral bi se zadolževati pri razvitem delu sveta, sicer bi za njim še krepkeje zaostajal. To pa pomeni, da se bo morala Jugoslavija in Slovenija tudi v prihodnje nenehno prilagajati razmeram v svetu. Razumljivo, pri tem se bomo morali opirati predvsem na lastne sile.

Dejstvo, da je Slovenija glede na delež zaposlenega prebivalstva v celotnem prebivalstvu pa tudi glede na delež zaposlenih v industriji in rudarstvu v številu vseh zaposlenih v samem svetovnem vrhu, potrjuje domnevo, da sta temeljni vprašanja našega razvoja njegova kakovost in učinkovitost. Z ekstenzivnim povečevanjem zaposlovanja ne moremo več povečevati družbenega proizvoda. Analiza razvojnih možnosti, ki so jo izdelali v republiškem zavodu za družbeno planiranje, dokazuje, da moramo dokončno pokopati upe o tem, da bi si lahko učinkovito rast in kakovosten gospodarski in družbeni razvoj zagotovili z gospodarjenjem po starem.

Kljub izredno težavnim raz-

meram, ki pretresajo svet, so za naše tegobe največ krivi zastarela sestava sredstev za proizvodnjo, pa tudi naši preveliki apetiti. Nihče v Jugoslaviji se noče odreči svojim načrtom z namenom, da bi vsi skupaj speljali ekonomski voz iz jarka. Naš celotni razvoj pa ni možen brez materialnega napredka celotne družbe: to je dejstvo, o katerem ni treba razpravljati. V trenutku, ko ocenjujemo celoto vseh odnosov v gospodarstvu in družbi, je jasno, da materialno ni možno napredovati brez zavestne dejavnosti vsestransko razgledanih, ne samo strokovno izobraženih delavcev.

Če bomo hoteli vsaj vzdržati v razmerah, kakršne smo si sami ustvarili, potem pred nami ni samo naloga tehnološko izobraževati in vzgajati mladino, marveč tudi prizadevati si za splošni kulturni napredok delavcev, ki bodo morali uporabljati in razvijati moderno tehnologijo. Tiste toliko opevane delovne navade, »prirojene«, ki da jih sicer ima slovenski delavec že od avstro-ogrskih časov naprej, s pomočjo katerih smo pravzaprav zgradili celotno našo industrijo in tekmovali pri delu z drugimi tako v Jugoslaviji kot v svetu, si torej lahko v času prevlade tehnologije v proizvodnji mirne vesti zataknemo za klobuk.

Če želimo z lastnimi silami prodirati v svet, moramo storiti predvsem dvoje: dodajati več svojega v reprodukcijo in v proizvodnjo, to je svojega znanja in domačih tvarin, surovin ter reprodukcijskega materiala. Slovenija ne more več kaj velikega doseči s spreminjanjem sestave gospodarstva: doseglja je visoko stopnjo industrializacije, merljivo po vseh kazalcih razvitih dežel, po ustvarjenem družbenem proizvodu glede na sestavo zaposlenih itd. Naša industrija ne more dati veliko več, kot že daje, a to pomeni, da moramo to, kar že imamo, izboljšati, in to bodisi z domačimi ali tujim znanjem.

VINKO BLATNIK

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in ded

JOŽE TURK

iz Igljenika 2 pri Stopičah

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki ste našo bolečino občutili z nami, nam izrekli sožalje in pokojnega v tako velikem številu spremili k njegovemu počitku, mu darovali vence in cvetje. Prisrčna hvala sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam nudili vsestransko pomoč, tovarni obutve in tovarni IMV Novo mesto za podarjene vence. Obenem se zahvaljujemo župniku za opravljeni obred ter gospodinu za poslovilne besede.

Žalujoči: vsi njegovi

Kakor si tiho živel, tako si tiho odšel, skrivnost pa odnesel s seboj!

ZAHVALA

Nepričakovano in tragično nas je v 20. letu starosti zapustil naš ljubi sin, brat, nečak in vnuk

VIKTOR CANDELLARI ml.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in ga v velikem številu spremili do preranega groba. Posebna zahvala sosedu Dimičevi.

Neutolažljivi: ati, mami, brata Miran in Branko, obe stari mami, tete, strici in bratranci.

Kje si, ljubi mož in oče, kje tvoj mili je obraz, kje so tvoje skrbne roke, ki skrbele so za nas?

ZAHVALA

V 55. letu nas je nepričakovano zapustil dragi mož in oče

ANTON PAVLIN

Dolž 17

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in vaščanom, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani. Iskrena hvala tudi kolektivom tovarne obutve Novo mesto, SŠGT gostišče na trgu, Pionirja Novo mesto, ZSMS Dolž in 6. b razredu OŠ Stopiče in duhovniku za lepo opravljeni pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Pepca, sin Toni, hčerki Jožica in Marija in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 58. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

JOŽE TURK

z Zajčjega vrha pri Stopičah

Ob boleči izgubi našega najdražjega se prisrčno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje, pokojniku darovali vence in cvetje in ga spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni kirurškemu oddelku novomeške bolnišnice in duhovniku za lepo opravljeni obred. Hvala tudi kolektivni tovarni zdravil Krka-tozd kozmetika in hotelu Metropol.

Žalujoči: žena, sinovi Jože z družino, Ivan in Marjan, hčerki Marija z družino in Martina, sestra Jožefa in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je po dolgi in težki bolezni zapustil skrbni oče, stari oče, praded, tast in brat

JOŽE KRAŠOVEC

Zahvaljujemo se vsem vaščanom, ki so nam pomagali v času bolne in smrti. Hvala za številno spremstvo na njegovi zadnji poti, za darovano cvetje, vence in za izraženo sožalje. Posebno se zahvaljujemo dr. Nemetu in osebju zdravstvenega doma za večletno zdravljenje. Obenem se zahvaljujemo cerkvenemu pevskeму zboru in duhovniku za lepo opravljeni obred in poslovilne besede.

Žalujoči: vsi njegovi

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKO LEĐAR

Petek, 2. novembra — Dušana Sobota, 3. novembra — Just Nedelja, 4. novembra — Karel Ponedeljek, 5. novembra — Sabina Torek, 6. novembra — Lenart Sreda, 7. novembra — Okt. soc. revol. Četrtek, 8. novembra — Bogdan

LUNINE MENE
8. novembra ob 18.42 — Šcip

KINIO

BREŽICE: 2. in 3. 11. italijanski film Dekle iz Trsta, 4. in 5. 11. ameriški film Zmaj v San Franciscu, 6. in 7. 11. italijanski film Dobre novice.

maliooglasi

SLUŽBO DOBI

DIMNIKARSKEGA DELAVCA sprejem takoj. Plača po učinku, soba zagotovljena. Jože Lovrenčič, 65271 Vipava 292.

ZAPOSLIM ŽENSKO. Ogrevano stanovanje preskrbljeno. Naslov v upravljalni listi (6126/84).

IŠČEM IZUČENO ali priučeno kuharico. Nastop dela je možen takoj. Možno stanovanje, OD po dogovoru. Gostilna MILAN, Ivančna gorica.

STANOVANJA

IŠČEM dve neopremljeni sobi s posebnim vhodom v centru Novega mesta. Plačilo do 20.000 N din na mesec. Pismene ponudbe pošljite s krajšim opisom na upravo lista pod štifro: REDNI PLAČNIK.

STAREJŠE STANOVANJE v Sevnici in 1.000 opečnih votalkov (10.000 din ceneje) za nadzidavo prodam. Vesna Jeraj, Hermanova 4, Sevnica.

ZANESLJIVI ŽENSKI, tudi študentki, oddam sobo za občasnno varstvo hčerke. Tel. 25-483.

INZENIR KEMIJE IŠČE SOBO z možnostjo kuhanja ali garsonjero ali enosobno stanovanje (tudi dvosobno delitev s profesorjem slovenščine). Nujno. Tel. 22-296 od 19. ure dalje. Pavkovič, Mestne njeve 4, Novo mesto.

Motorna vozila

PROĐAM avto Mercedes, starejši letnik, 200 S, lahko tudi po delih. Pavel Kastelic, Rakovnik 14 pri Birčni vasi.

OŠEBNI AVTO FIAT 126 P, letnik 1980, prodam ali zamenjam za gradbeni ček. Bojana Dvoršak, Blatno 33, 68255 Pišec.

ZELO UGODNO prodam VOLVO 142 S, letnik 1973, garažiran, dobro ohranjen, registriran do julija 1985, in RENAULT 12 TL, karamboliran, lahko tudi po delih. Cena po dogovoru. Tone Gramic, Prešernova 10 a, Brežice.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto. USTANOVITELJICE LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Tone Jesenko.

UREDNIŠKI ODBOR: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek, Bojan Budja, Zdenka Lindič—Dražag, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič, Jožica Teppy, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Tehnični urednik Priloge: Jože Matkovič, Ekonomska propaganda: Janko Saje, Izток Gačnik.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din. Letna naročnina 900 din. Za delovno in družbene organizacije 1.800 din, za inozemstvo 15 ameriških dolarjev oz. 40 DM (oz. ustrezna druga valuta v tej vrednosti). — Devizni račun 52100-620-970-257300-126-4405/9 (Ljubljanska banka — Temeljna dolenskiška banka Novo mesto).

OGLESI: 1 cm višine v enem stolpcu za komercialne oglase 460 din, za razpise, licitacije ipd. 650 din, 1 cm na določeni srednji ali zadnji strani 700 din, 1 cm na prvi strani 900 din. Vsak mali oglaš do 10 besed 300 din, vsaka nadaljnja beseda 30 din. Na podlagi mnenja sekretarja za informacije IS skupščine SRS (št. 421—1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK Novo mesto 52100-603-30624. Naslov: Dolenjski list 68001 Novo mesto, Germova 3, p. p. 33, telefon uredništva (068) 23-606 in 24-200, telefon ekonomske propagande, malih oglasov in naročniškega oddelka (068) 24-006 — Nenaročnih rokov in fotografij ne vračamo — Časopisni stavek, filmi in prelom: DITC, tozd Grafika, Novo mesto — Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ČRNOMELJ: 2. in 4. 11. angleški film Borba Titanov, 4. 11. avstralski film ABC od ljubezni do seksa, 6. 11. ameriški film Privatna ura, 8. 11. ameriški film Zarota v San Franciscu.

DOLENJSKE TOPLICE: 3. in 4. 11. francoski film Tri je potrebno ubiti.

KOSTANJEVICA: 3. 11. švedski film Ljubezenski trikotnik, 4. 11. ameriški film Umor prostitutke.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 2. 11. francoski barvni film Morisko pletje, 3. 11. mladinski program Tarzan in sirene, 3. in 4. 11. francoski barvni film Razkropite se, kaj zijate! 6. in 7. 11. angleški barvni film Pobesneli Maks, 8. 11. filmsko gledališče — italijanski barvni film Potovanje z očetom.

AMI 8, letnik 1976, prodam poceni. Informacije po telefonu 23-120. ZASTAVO 1300 po delih prodam. Tone Gnus, Razing 21, Brestanica.

PROĐAM Z 750 LE, letnik 1981. Tel. 23-504 od 6. do 15. ure. UGODNO prodam Z 101, letnik 1977. Draginc, Dobravica 11, Sentjerne.

PROĐAM Z 101 L, letnik 1977, dobro ohranjen. Janez Velikonja, Krka 22 a, Novo mesto.

RENAULT 4, letnik 1979, prodam. Tel. 23-979.

FORD TAUNUS prodam po delih. Matjaž Kovačič, Mali Slatnik 33.

JUGO 45, letnik junij 1982, v odličnem stanju prodam. Dr. Majič, Podturn 93 pri Dolenjskih Toplicah.

PROĐAM ZASTAVO 750, letnik 77. Čujnik, Groblje 53, Sentjerne.

PROĐAM Z 101 komfort. Karel Kolenc, Cegelnica 68, Novo mesto.

DIANO, 1979, 6.000 km, prodam. Tel. (068) 82-236 popoldne.

PROĐAM FIAT 750, letnik 1972, registriran do junija 1985, in prikolico. Milena Riosa, Sentjerne 194.

PROĐAM dobro ohranjen R 18, letnik 1979, prevoženih 59.000 km. Jenškovec, Male Vodenice 13, Kostanjevica.

Z 101 super, letnik 1978, dobro ohranjen, prodam. Ogljed po 16. uri. Fabian, K sodišču 1, Novo mesto.

PROĐAM 126 P, letnik 82. Tel. 75-512 in R 18.

PROĐAM 126 P/K še v garanciji. Tel. (061) 85-169.

R 4, letnik 1976, ugodno prodam. Adamičeva 18, Novo mesto.

PROĐAM ZASTAVO 750. Košmerl, Potov vrh 10, Novo mesto.

PROĐAM Z 750, letnik 75, za 5,5 M in R 4, letnik 77, za 10 M. Koklič, tel. 25-370 zvečer.

PROĐAM R 4 TL, letnik 1979. Ogljed možen vsak dan od 18. ure dalje pri Francu Cvetanu, Ponikve pri Trebnjem 1.

PROĐAM GOLF, letnik 1979, in stručni polavtomat. Tel. 25-239.

PROĐAM GOLFA, letnik 1980, v odličnem stanju, prevoženih 48000 km, ali zamenjam za manjšo vozilo — ob doplačilu — za Z 750 ali kaj podobnega. Tel. (068) 62-019 od 7. do 9. ure.

PROĐAM motor E 90 avtomatic, registriran do avgusta 1985. Ogljed pri

Andreju Uhlju, Ragovska 1, Novo mesto. Ogljed vsak popoldne.

MZ 150 lux, letnik 1980, prodam. Jurij Beg, Otočec 75, tel. 85-210 popoldne.

PROĐAM OPEL KADET. Vinko Hrustar, Gotna vas 31, Novo mesto.

KOMBI IMV 1600 Morris, 8 sedežev, nov motor in karoserija, prodam. Telefon 24-487, zvečer po 19. uri.

FIAT 750, letnik 1980, po ugodni ceni prodam. Ogljed v soboto in nedeljo. Stane Vidic, Črmošnjice pri Stopičah 53 a, Novo mesto.

Z 101 mediteran, letnik julij 1980, prodam. Telefon 23-286.

126 P, letnik 1981, prodam. Angelca Matkovič, Dolenjske Toplice 137.

LADO 1500 m³, staro 2,5 let, odlično ohranjen, prodam. Telefon 22-020.

VARTBURG, letnik 1977, prodam. Telefon 72-134.

LADO 1200, prodam. Informacije na tel. 85-121.

Kmetijski stroji

PRESTAVLJIV TRAKTORSKI PLUG PT 0-2 zamenjam za slavnica. Staniša, Vinja vas 34 A, Novo mesto.

TOMO VINKOVIČ 523-22 KM, nerabljen, nov traktor, prodam. Tel. (068) 58-192 od 8. do 15. ure ali zvečer na tel. 58-507.

PROĐAM traktorske brane, tridelne. Franc Cvetan, Češnjice 13, Trebelno.

UGODNO prodam traktorske gume (10 x 28), malo rabljene (100 delovnih ur). Ivan Frankovič, Dolšec 12, Kostanjevica.

PROĐAM vlečno kosilnico na kardan OLT (malo rabljeno) za traktor. Feliks Katič, Mihalovec 71 b, Dobrava, tel. (068) 67-123.

PROĐAM kosilnico Olympia 127. Slavko Miklavčič, C. 4. julija 179, Krško.

PROĐAM TRAKTOR FIAT Štore 350. Stefan Grubar, Veliki Ban 6, Sentjerne.

PROĐAM TRAKTOR FERUGSON 35 KM s koso, zelo dobro ohranjen, Marjan Štefanič, Pristava 13 ob Krki, Podbočje.

PROĐAM traktor ZETOR 4718 ali nov ŠTore 504. Jože Ivanetič, Omota 8, Semič.

PROĐAM

POLARNO LISICO (kučemo, ovratnik), novo, prodam. Tel. (068) 25-986, po 17. uri.

PROĐAM dobro ohranjen trajnogorečo peč Kueppersbusch. Ponudbe na telefon 24-796, popoldne.

PROĐAM nov stroj za obdelavo lesa »Hobi 83« z debelinko in ostalimi operacijami. Oglasite se popoldne. Tone Juršič, Igljenik 3 pri Dolži.

PROĐAM hladilnik (175 l), ohranjen, s kuhinjsko omaro, otroški voziček (sedežni) in itison (3 x 2,80 m). Sekulovski, Mestne njeve 3, Novo mesto.

PROĐAM črno-beli televizor Iskra. Franc Bevc, Gorenja vas 24, 68220 Šmarješke Toplice.

UGODNO prodam peč za centralno kurjavo Stadler (30000 kalorij), verige kramparice za traktor Ferarali Tomo Vinkovič in traktorsko kosilnico. Informacije na telefon 56-235 vsak dan od 7. do 15. ure, razen sobote in nedelje.

PROĐAM kombinirano pač za kupačnico. Kralj, Medvedje selo 5, Trebnje, telefon 44-784.

RACUNALNIK ZX 81, star dva meseca, ugodno prodam. Telefon 58-168.

PO UGODNI CENI prodam novo peč za etazno centralno ogrevanje (17000 kalorij). Informacije na telefon (068) 71-015 vsak dan popoldne.

PROĐAM 100 m² aluminijaste folije za gradbeništvo. Telefon 24-971, popoldne.

PROĐAM 2000 l kurilnega olja. Pičič, Ivana Roba 38, Novo mesto.

PROĐAM otroško posteljico z jorgi vložkom. Tel. 24-059.

POCENI prodam razne dele za škodo in gumne trajal. Naslov v upravljalni listi (6124/84).

PROĐAM štedilnik na drva, star eno leto. Marolt, Bršljin 43, Novo mesto.

MOTORNO ŽAGO ALPINA 0-45, novo ročno brusilko Iskra, avto-kasetofon z zvočniki, rabljen, namizni kasetofon (rabljen) in majhen tranzistor — nujno poceni prodam. Martin Černe, Lešnica 20, Otočec.

PROĐAM lisico (strojeno), plinski štedilnik kecek in poročno obleko št. 38-40. Tel. (068) 71-868 popoldne.

NEMŠKEGA BOXERJA, 4 meseca, z rodovnikom, prodam. Tel. (068) 61-041 od 7. do 15. ure.

UGODNO prodam malo žrebetno kobiljo, dobro voznico, Janez Simc, Dol. Stržnja 13.

PROĐAM kobiljo, staro 3 leta, brejo 6 mesecev. Stane Vencej, Breza 16, Trebnje.

PROĐAM zelje in nekaj krmne pese. Mačkovec 9, Novo mesto.

PROĐAM žrebetno B kategorije, staro 19 mesecev. Dol. Kamence 27, Novo mesto.

PROĐAM gume za Z 101, dimeznije 145-13. Tel. 85-769.

ZAMRZOVALNO SKRINJO (180 l), rabljeno, štedilnik (dva plin, dva elektrika), potreben manjšega popravila, in 3 motorje za pralni stroj Gorčnje poceni prodam. Alojz Pečjak, Rimska c. 29, Trebnje.

KUNCE — plemenske ovnače, orjake, lisee, prodam. Odkup možen 4. in 11. novembra dopoldne. Branko Jurman, Heroja Starihe 12, Črnomelj.

PROĐAM tovrno prikolico za osebni avto. Tel. 44-255 (068).

ČRNO-BELI TV prodam. Tel. 25-669.

PROĐAM štiristransko skobeljnico (obelmašino) za ladijski pod in za oblogo. Franc Zagorc, Šmaljca vas 32, Sentjerne.

DVELETNE SADIKE žive meje prodam. Pokorny, Novo mesto, tel. 24-289.

PROĐAM dobro ohranjen plašč št. 38 in smučarski komplet št. 36. Tel. 24-172 po 17. uri.

PLAŠČ, siv, št. 42, nosečniški, prodam po zelo nizki ceni. Naslov v upravljalni listi (6125/84).

PROĐAM trivrstno diatonično harmoniko (Železnik), duri Cis, Fis, Ha. Novak Jože, Gor. Straža 33, Straža.

3500 kosov STREŠNE OPEKE Mediteran Kaniža prodam. Tel. 21-183.

PROĐAM radiatorje TRIKA. Tel. 32-130.

PO UGODNI CENI prodam štiri rebraste radiatorje, letnik 1979, preprogo (3 x 3,5 m) in frezo Goldoni (8 KM) s priključki. Vse je v zelo dobrem stanju. Tel. 24-866, Milavič, Solska 15, Novo mesto.

PROĐAM dve prikolici hlevskega gnoja. Franc Zorn, Potoki 1, Semič.

BOTTECCHIA HOONVED, zelo malo rabljeno dirkalno kolo na 12 prestav številka 58 prodam. Informacije na tel. (068) 22-925.

PROĐAM hišo v Krškem. Novak, Ulica Milke Kerin 19, Krško. Informacije na telefon 72-339.

POSESTVO (6 ha) z gospodarskim poslopjem sredi Sentlovrenca blizu Trebnjega prodam v celoti ali posamezne parcele. Informacije 4. novembra na številki 8 ali po telefonu (062) 20-423.

PROĐAM PARCELO (opuščen vinograd 8,5 a, gozd 11,5 a) v Smolenji vasi, prodam ali zamenjam za zazidalno parcelo v Novem mestu ali bližnji okolici. Cesta herojev 33 a, Novo mesto.

PROĐAM VINOGRAD v Mevcah pri Smarjeti in koltni magnetofon telefunkten. Vse informacije ob delavnikih od 14.30 na tel. 21-723. Samo Verbič, Mestne njeve 6, Novo mesto.

PROĐAM 1000 m² gozda, 865 m² travnika 5 km iz Brežic ob asfaltni cesti proti Bizelskemu, lokacija primerne za vikend. Tel. (061) 553-759.

PROĐAM HISO do prve faze (9 x 8 m) v Malem Lešču pri Suhorju. Tel. 25-146.

PROĐAM NJIVO (35 a) v Smolenji vasi. Janez Velikonja, Krka 22 a, Novo mesto.

KUPIM

KUPIM rabljen prenosni šivalni stroj. Naslov v upravljalni listi (6123/84).

KUPIM trifazni motor od 5 do 10 KM. Janez Turk, Straža, n. h.

POSEST

PROĐAM hišo v Krškem. Novak, Ulica Milke Kerin 19, Krško. Informacije na telefon 72-339.

POSESTVO (6 ha) z gospodarskim poslopjem sredi Sentlovrenca blizu Trebnjega prodam v celoti ali posamezne parcele. Informacije 4. novembra na številki 8 ali po telefonu (062) 20-423.

PROĐAM PARCELO (opuščen vinograd 8,5 a, gozd 11,5 a) v Smolenji vasi, prodam ali zamenjam za zazidalno parcelo v Novem mestu ali bližnji okolici. Cesta herojev 33 a, Novo mesto.

PROĐAM VINOGRAD v Mevcah pri Smarjeti in koltni magnetofon telefunkten. Vse informacije ob delavnikih od 14.30 na tel. 21-723. Samo Verbič, Mestne njeve 6, Novo mesto.

PROĐAM 1000 m² gozda, 865 m² travnika 5 km iz Brežic ob asfaltni cesti proti Bizelskemu, lokacija primerne za vikend. Tel. (061) 553-759.

PROĐAM HISO do prve faze (9 x 8 m) v Malem Lešču pri Suhorju. Tel. 25-146.

PROĐAM NJIVO (35 a) v Smolenji vasi. Janez Velikonja, Krka 22 a, Novo mesto.

RAZNO

IŠČEM INŠTRUKTORJA za marmatiko in slovensko za učenko srednje medicinske šole v Novem mestu. I. letnik. Tel. 22-616.

IŠČEM VARSTVO za 10 mesečnega otroka. Informacije na tel. 25-033.

VARSTVO za 8 in polmesečnega fantka iščem — po možnosti v naselju Plava laguna (lahko tudi na našem domu). Pokličite na tel. 24-171.

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

V 26. letu starosti nas je zapustil naš dragi sin, brat, bratranec, nečak in boter

ŠTEFAN PIPAN

Vel. Orehek 15, Stopiče

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanec in prijateljem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, pokojnemu darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Posebej se zahvaljujemo duhovniku za lepo opravljeni obred, pevcem za zapete žalostinke, družini Cimarmann iz Ljubljane, govorniku za govor ob odprtju grobu ter ostalim sodelavcem za nesebično pomoč. Zahvaljujemo se tudi družini Golob z Malega Slatnika, sosedom Ucmamovim in Ovničkovićem ter mladincem in mladinkam iz Vel. Orehka. Vsem, ki ste pokojnega spemili na njegovo mnogo prerani zadnji poti, še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: oče Jože, bratje Vid, Stane in Franci ter ostalo sorodstvo

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

V 26. letu starosti nas je zapustil naš dragi sin, brat, bratranec, nečak in boter

ŠTEFAN PIPAN

Vel. Orehek 15, Stopiče

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanec in prijateljem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, pokojnemu darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Posebej se zahvaljujemo duhovniku za lepo opravljeni obred, pevcem za zapete žalostinke, družini Cimarmann iz Ljubljane, govorniku za govor ob odprtju grobu ter ostalim sodelavcem za nesebično pomoč. Zahvaljujemo se tudi družini Golob z Malega Slatnika, sosedom Ucmamovim in Ovničkovićem ter mladincem in mladinkam iz Vel. Orehka. Vsem, ki ste pokojnega spemili na njegovo mnogo prerani zadnji poti, še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: oče Jože, bratje Vid, Stane in Franci ter ostalo sorodstvo

KALIFORNIJSKE deževnike za vrtničarje (pridelava humusa) prodam. Telefon (066) 76-719.

PREKLICI

FRANC JENIČ, Gotna vas 50 a, Novo mesto, opozarjam vse vaščane Gaberja in okolice, da kakršnekoli pogodbe, sklenjene z Antonijo Jenič iz Gaberja 52, zaradi njene bolezni niso veljavne.

PETER LUZAR, Gotna vas 44 b, Novo mesto, nisem dolžan plačevati računov svoje žene NEVENKE LUZAR, K Roku 16, Novo mesto.

DRAGEMU možu CIRILU in sinu CIRILU NAHTIGALOVIMA z Dvora iskreno čestitata za rojstna dneva žena Pavla in sin Dušan.

DRAGI sestri MARIJI STRAJNAR z Velike Cikave želi vse najlepše in veliko zdravja ob visokem življenjskem jubileju in godu sestra NEŽKA z družino.

DRAGI sestri in teti NEŽKI ZUPANČIČ iz Regeč vasi čestita za rojstni dan in ji želi obilo zdravja, prav tjako možu Maksu, družina STRAJNARJEVIH s Cikave.

ČESTITKE

DRAGEMU možu CIRILU in sinu CIRILU NAHTIGALOVIMA z Dvora iskreno čestitata za rojstna dneva žena Pavla in sin Dušan.

DRAGI sestri MARIJI STRAJNAR z Velike Cikave želi vse najlepše in veliko zdravja ob visokem življenjskem jubileju in godu sestra NEŽKA z družino.

DRAGI sestri in teti NEŽKI ZUPANČIČ iz Regeč vasi čestita za rojstni dan in ji želi obilo zdravja, prav tjako možu Maksu, družina STRAJNARJEVIH s Cikave.

POBVESTILA

ENOLETNE in dveletne sadike jablan, hrušk, marelic in češenj prodam. Za sorto in kvaliteto nudim garancijo. Jože PRELOG, Adamičeva 13 (Grm), Novo mesto.

ENOLETNE in dveletne sadike jablan, hrušk, marelic in češenj prodam. Za sorto in kvaliteto nudim garancijo. Jože PRELOG, Adamičeva 13 (Grm), Novo mesto.

OBVEŠČAM cenjene stranke, da sem poleg okrasnega okvirjanja pričel tudi s fotokopiranjem. Za stranke je odprto od 8. do 15. ure, ob ponedeljkih in sredo tudi popoldne do 19. ure. Se priporočam! Okrasno okvirjanje in fotokopiranje I

ZAHVALA

Teško se je sprijazniti z resnico, da nas je mnogo prezgodaj, komaj v 27. letu starosti, tragično zapustil naš dragi sin, brat, stric in nečak

JANEZ ŠERE

z Drečjega vrha 16 pri Trebelnem

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti, še posebej kolektivu Iskre Mokronog za organizacijo pogreba in lepe, občutene poslovilne besede ob odprtem grobu, kakor tudi za vence in izraze sožalja, nadalje kolektivu Induplati za podarjene vence, vsem sosedom, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, posebno Žgajnarjevim in Urekovim, kakor tudi Jožetu Mikeu in Dragu Mikliču za vsestransko pomoč. Zahvala tudi pevcem s Trebelnega in župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V tihi žalosti naznanjamo vest, da je v stotem letu mirno zaspala naša mama, stara mama, babica in prababica, teta

NEŽA ZEVNIK

roj. Hosta

iz Čadraž 6

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom in sosedom, ki ste z nami čutili bolečino, nam ustno ali pismeno izrazili sožalje, ter vsem, ki ste tako številno spremili našo mamo k zadnjemu počitku in ji darovali toliko vencev in lepega cvetja. Posebna zahvala dr. Baburiču in patronažni sestri Verstovškovi za obiske na domu. Iskrena hvala kaplanu za lepo opravljeni obred, enako župniku iz Bele cerkve za poslednje obiske na domu. Še enkrat vsem skupaj iskrena hvala!

Žalujoči otroci: sin Tone, hčerke Pepca, Tončka, Franca in Olga z družinami ter ostalo sorodstvo

*Preljubi očka naš,
prezgodaj si odšel od nas.
V domu našem je praznina,
v srcih naših bolečina,
spomin na tebe pa živi,
čeprav te več med nami ni.*

V SPOMIN

28. oktobra je minilo leto žalosti in samote, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil dragi mož in očka

MILAN KOZOLE

z Dobrave pri Senovem

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate sveče na njegovem preranem grobu.

Žalujoči: žena Dragica, sin Boštjan, hčerka Milena

*Večerna zarja, zvezdic milijoni
pozdrav naj poneso ti naš
in moč noči naj nad tvoj grob se skloni
in ti pove, da si povsod ti z nami.*

V SPOMIN

1. novembra mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dobri mož, oče, stari oče, brat in stric

JANEZ PRAZNIK

iz Pristavice 4

Jesen rumena nas obdarja, a v naših srcih je bol in praznina ob spoznanju, da te ne bo nikoli več med nami. Prisrčna hvala vsem, ki ste ga ohranili v lepem spominu, obiskujete njegov grob in prižigate na njem svečke.

Žalujoči: žena Tončka, hčerka Vida, sin Ivan, sin Tone in hčerka Tončka z družinama, brat Ludvik z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče, praded, brat in stric

MATIJA CIMERMANČIČ

iz Vel. Orehka 16

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnega spremili na njegovi zadnji poti. Prisrčna hvala sosedom, sorodnikom, osebju pljučnega oddelka novomeške bolnišnice, kolektivu SVTK naprav Ljubljana in Novo mesto, Pionirju Novo mesto, posebno tov. Ogrinu ter dekanu za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 76. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

FRANC KOŽELJ

iz Loke 1 pri Šentjerneju

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste mu darovali cvetje, nam izrekli sožalje in pokojnega v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, govornikom za poslovilne besede, borcev Gorjanskega bataljona Cankarjeve brigade, ZB Orehovica, vaščanom, ME PZ Orehovica, šentjernejski godbi in gasilskim društvom. Hvala ISKRI — TOZD Upori za vso pomoč, KREMENU, tovarni zdravil KRKA in UNIS ELKOS. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Po težki in dolgi bolezni nas je zapustila draga žena, mama in stara mama

PEPCA PLAZAR,

roj. Stopar

iz Hrušič pri Šentjanžu

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki so jo v velikem številu spremili na zadnji poti, darovali cvetje in nam izrekli sožalje. Iskrena hvala vsem, ki ste pokojno obiskovali v dolgi bolezni ter njej in nam nudili pomoč. Posebna hvala patronažni sestri Kostrevčevi za nego na domu. Hvala župniku za opravljeni pogrebni obred. Hvala vsem, ki so nam kakorkoli pomagali.

Žalujoči: mož Cenko, hčerka Ela, sin Martin, snaha, zet, vnuka Boštjan in Gregor ter sestre

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče, praded, stric in tast

FRANC ŠINKOVEC

s Trbinca pri Mirni

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in posebno vaščanom za pomoč, darovano cvetje, vence, izraze sožalja ter spremstvo na zadnji poti. Hvala tudi kolektivu IMV — TOZD Mirna, ŽTP Ljubljana — tozd TVD, pevcem in župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

*Vesel in dobre volje si preživel vek
in brez obžalovanja si zapustil svet*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, ata, strica, dedka in pradedka 82-letnega

FRANCA ŽIVIČA

iz Dednje vasi 18

se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v težkih trenutkih. Hvala vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žena Reza ter otroci z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in brata

ANTONA PAŠIČA

iz Štrekljevca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Posebno se zahvaljujemo GD Štrekljevec, Iskri Semeč in OŠ Mirana Jarca. Hvala vsem, ki ste mu darovali cvetje ter ga spremili na zadnji poti in nam izrekli sožalje.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Neozdravljiva bolezen nam je v 79. letu starosti izrgala našo ljubo ženo, mamo in sestro

JOŽEFO FRANKOVIČ

iz Dolše 12, Kostanjevica na Krki

Najprisrčneje se zahvaljujemo vsem vaščanom za pomoč, sorodnikom in znancem ter vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in sočustvovali z nami v najtežjih trenutkih, pokojni darovali vence in cvetje ter jo pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo osebju zdravstvenega doma Kostanjevica na Krki, IMV Novo mesto — tozd tovarna avtomobilov in župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: mož France, sinova Franci in Ivan ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

29. oktobra je minilo leto dni, odkar nas je tragično zapustil dragi mož in očka

ALOJZ JAKŠE

iz Dol. Straže 60

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate sveče na njegovem grobu.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage, naivše dobre

OLGE GLOBELNIK

upokojenke Novoteksa iz Bršljina

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali toliko prelepega cvetja in z nami sočustvovali. Posebej se zahvaljujemo vsem sosedom, ki ste pokojni Olgi v težki bolezni pomagali in jo imeli radi. Hvala tovarni-Novoteks, Društvu upokojenec in njenim sodelavkam, ki so se z zadnjimi besedami zahvalili za njeno delo.

Vsi njeni

Ljubljana, Krško, Belgija-Limburg, 24. oktobra 1984

ZAHVALA

V 84. letu nas je po težki bolezni zapustila naša draga mama

ANA GRABLOVEC

iz Kukemberka 9

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, kolektivoma IMV TOZD Transport in SAP Ljubljana, Društvu upokojenec Velika Loka in gasilcem iz Šentlovenca za podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi obema pevskega zboroma in duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči: sinova Anton, Lojze ter hči Mici z družinami

Želijo pripravljene akcije

Mali jubilej brigadske Suhe krajine — Kritike na račun investitorjev in izvajalcev — »Suha krajina 1985« se že pripravlja

ŽUŽEMBERK — Letošnja ZMDA »Suha krajina 84« je slavila svoj mali jubilej, saj je bila že deseta po vrsti. Leta 1975 so na območju Suhe krajine brigadske roke mladih prvič za vihtele krampe in lopate, brigadska pesem in mladostna iskrivost mladih naše domovine pa je začela prebujati in vnašati novega duha med suhokranjske ljudi.

V vsem tem času se je na delovnih občin Grosuplje, Trebnje, Kočevje in Novo mesto vrstilo kar 6.316 brigadirjev. Napeljali so skoraj 10 km vodovoda, obnovili in modernizirali so 62 km cest, agromeliorirali 300 ha kmetijskih površin in elektrificirali 4.500 m napeljav. Delo brigadirskih rok v desetih akcijah je bilo ocenjeno na preko 124 milijonov din, za kar so opravili prek 54.000 delovnih ur na delovnih mestih. Za samo delovanje akcije, za ureditev naselij v Prevolah, Dobriču in Žužemberku, za prevoze na delovišča, interesne dejavnosti in drugo je bilo v minulih desetih letih porabljenih 70 milijonov din, kar je glede na vrednost opravljenega dela MDB 56 odst. Vsi ti podatki po desetih letih akcijah zgornje akcije, da ima akcija ekonomsko upravičenost za nadaljnji obstoj in delovanje.

O doseženih rezultatih, o težavah in pomanjkljivostih ter o izhodiščih za načrtovanje in pripravo akcije »Suha krajina 85« so delegati skupaj s predstavnikoma vseh štirih občin in drugimi odgovornimi spregovorili na drugi seji skupščine akcije, ki je bila minuli petek v brigadirskem naselju Žužemberk. Precej kritičnih besed je bilo izrečenih na račun investitorjev in izvajalcev, ki del ne načrtujejo pravočasno in imajo težave pri zagotavljanju sredstev za pokrivanje programov. Mnogi programi so dokončani »tik pred zidajci« in so pogostokrat improvizirani. Ta slaba pripravljenost se čisto kaže v nedokončanih delih na delovnih mestih in v nejevolji brigadirjev. Skupnost krajevnih skupnosti Suhe krajine, ki združuje 13 krajevnih skupnosti, ni zaževala predvsem zato, ker občine niso zagotovile sredstev za delovanje SKS in za delo tajnika. Kljub temu odnosu in težavam so dela na delovnih mestih v letošnjem letu, razen manjših težav v občini Trebnje, stekla, opravljene so bile tudi vse naloge s področja interesnega dela in življenja brigadirjev.

J. PAVLIN

Evropa pleše

Velika prireditev v Ribnici in Novem mestu

Tradicionalna prireditev Evropa pleše bo tudi letos obšla več slovenskih krajev. V Ribnici bo gostovala 5. novembra ob 17. in 20. uri v Športnem centru (predprodajo vstopnic ima na skrbi Tobak Ribnica in Kompas, tel. 861-798), v Novem mestu pa 6. novembra ob 17. in 20. uri v Športni dvorani.

V latinskoameriških in standardnih plesih se bodo pomerili najboljši plesni pari te sezone iz Avstrije, Avstralije, Velike Britanije, Škotske, Irske, Italije, ZRN, Norveške, Danske, Madžarske, Poljske in Jugoslavije. Naši plesalci se bodo najbrž zelo dobro odrezali, saj že nekaj časa vadijo v svetovni prestolnici plesa, Londonu. Poleg najboljših plesnih parov bo nastopila tudi plesna skupina Kázina, ki bo predstavila del svojega najnovejšega programa z odlomki iz najbolj uspešnih svetovnih muziklov. Celovečni program bo zapolnil plesne šole Mala Kazina, v katerem bodo najboljši mladi plesalci prikazali akrobatski rokrol in brejkdens.

DR. VESNA MORELA

Že kot mladinka, dijakinja ljubljanske gimnazije, je želela postati zdravnica za boleznici oči. Že tedaj, ko je na ljubljanski Iliriji trenirala skoke v vodo, se je izkazala vztrajnost kot ena njenih bistvenih značilskih lastnosti. Kolebala je nekaj časa edinole med botaniko in medicino, zmogala pa je vendarle slednja.

»Okulistika me je začela zanimati že v dijaskih letih. Moja sošolka je bila hčerka znane okulistik prof. Derečanijev, in ker sem hodila k njim v hišo in videla raznovrstne pripravne za ta poklic, me je povsem prevzelo. Okulistika sem hotela postati za vsako ceno.«

Medicino je končala mimo grede, okulistiko pa je specializirala najprej v Ljubljani, prav pri prof. Derečaniju, ki ji je bila vzor, nato pa v nemškem Muenchnu. »V Novo mesto sem prvič prišla na obvezno študentsko prakso, nato pa v bolnišnico za oči zdravnica. Moj mož je Novomeščan, tako me je zaneslo med Dolenjce. Ker je bila nova bolnišnica še v gradnji, sem sprva delala v ambulanti, operacije pa sem opravljala kar v kirurški operacijski sobi. Ko smo dobili nove prostore za očni oddelek, sem bila prvih pet let edina stalna zdravnica. Zdaj

nas je pet zdravnikov in vsi imamo dovolj dela.«

To je splošno znano, saj za sprejem na novomeški očni oddelek prosijo tudi bolniki iz drugih zdravstvenih regij. Nemalo jih je iz Ljubljane. Ker po zaslugi dr. Morelove v novomeški bolnišnici opravljajo najzahtevnejše in najsodobnejše medicinske posege v oko, postelje na oddelku niso nikdar prazne. Dr. Morelova je bila že nekajkrat na strokovnem izpopolnjevanju v tujini: München, Duesseldorf, Giessen, Lyon. Pred kratkim se je vrnila iz Frankfurta. To so ji omogočili v svetovni zdravstveni organizaciji ali preko mednarodne izmenjave strokovnjakov. Za letošnji občinski praznik pa je dr. Vesna Morela dobila nagrado Novega mesta kot priznanje in zahvalo občine za njeno dosežane delo.

In kako živi zasebno? Brž ko utegne, je že na vrtu. Okopava, presaja rože, vzgaja posebne vrste cvetja, puli plevel. Tako ure in ure od zgodnje pomladi do pozne jeseni. »Vrt mi je potreben za telesno in duševno sprostitost. Prizadevam si službene zadeve opraviti v bolnišnici, doma pa moram biti mama trem otrokom in gospodinja. Vseeno pa se prav na vrtu dostikrat zalotim, ko premišljam: ali bo jutri operacija uspela, kot si zamišljam? Ali sem danes prav ravnila?«

Televizije ne gledam. Če je na programu kaj posebnega, me pokličejo otroci k ekranu. Priznam, da tudi malo berem leposlovja. Prebrati uspem le nekaj knjig na leto, pred kratkim pa sem vendarle prebrala Dularjevo Krka pa teče naprej. Strah me je, da me ne bi doletelo to, kot nekatere moje bolnike, ko mi potožijo: Vse življenje sem zbiral knjige, misleč, da bom ob njih užival kot upokojenec, a me je vid prav zdaj pustil na cedilu...«

RIA BAČER

ZANIMANJE ZA NAŠO TEHNIKO — Ugledna kitajska gosta med našimi raketarji. (Foto: M. Zidarič)

Nastop pred Kitajcema

Zanimiv kitajski vesoljski program — Pred koncem leta Sevnčan v Peking — Izmenjava izkušenj

TRBOVLJE — Cesar bi si želela marsikatera dežela, da bi namreč gostila odgovorne za raketni program Kitajske, tega je bila minuli teden deležna Jugoslavija.

Kot gosta Zveze astronomične raketnih organizacij Jugoslavije, katere sekretar je Sevnčan Marjan Zidarič, sta se mudila v naši deželi Wang Xiang, najvidnejši strokovnjak za raketno tehniko na Kitajskem in Ren Fumao, generalni sekretar tamkajšnje astronomične organizacije, oba sodelavca kitajskega ministrstva za tehnologijo in razvoj.

O kitajskem vesoljskem programu je bolj malo znanega. V orbiti krožijo trije kitajski sateliti, Kitajci pa se pripravljajo tudi na izstrelitev prvega astronava. V nasprotju z našo ljubiteljsko organizacijo, ki je zgrajena na popolnoma prostovoljni osnovi, imajo na Kitajskem povsem profesionalno organizacijo. Kljub temu je bila za gosta naša organizacija zanimiva.

V Trbovljah sta si gosta ogledala takojšnjo Strojno tovarno, Čebine in Partizanski vrh. Člani ARK Vega so pokazali izstrelitev svojih modelov. Gosta sta s seboj vzela nekaj amaterskih raketnih motorčkov. Zanimanje

sta pokazala tudi za naš sistem obrambe pred točo. Na Kitajskem branjeno pred ujmo predvsem veliki mesti Peking in Šanghai.

Decembra bodo naši gostitelji vrtili obisk na Kitajskem. In še to: ugledna gosta sta ponesla domov tudi Zidaričev knjižico »Osnove amaterske raketne tehnike.«

A. Ž.

J. P.

PO 50 LETIH ZOPET »DA« — V soboto, 27. oktobra, sta v krogu sorodnikov in prijateljev v gostilni Na hribu slavila zlato poroko Amalija in Franc Čučelič iz Regeče vasi. Franc je bil rojen v Regeči vasi, Amalija pa je bila, preden se je pred petdesetimi leti poročila s Francem, Kavškova iz Gotne vasi. Pred vojno je bil Franc zidar, potem je bil prvoborec in partizanski kurir, po vojni in vse do upokojitve pa aktivni oficir v JLA. Amalija se je preživljala s šivanjem in z gospodinjstvom. Med vojno je bila terenska aktivistka. V zakonu sta bila rojena hčerka Ljubica in sin Franc, imata pa tudi dva vnuka. Zlatoporočencema želimo še mnogo let harmoničnega zakonskega življenja. (Foto: T. Jakše)

V prodaji več tednov staro meso

Denarne kazni krškemu Mercator-Agrokombinatu in poslovodkinji Stanki Zierek — Inšpektorji našli meso, ki mu je krepko potekel rok uporabe

KRŠKO — Res, da so bili še ne tako dolgo časi, ko je bil vsak košček mesnine po trgovinah izredno dragocen, vendar to seveda ne more biti v izgovor trgovcem krškega Mercator-Agrokombinatu, TOK kmetijstvo, trgovina in storitve, ki so v čni svojih trgovin shranjevali domača dva meseca staro meso, celo jetra in maso za čevapčiče.

Dogodki iz letošnjega marca so dobili sodni epilog prejšnji teden v gospodarski enoti novomeškega temeljnega sodišča. Krški Agrokombinat in poslovodkinja prodajalne v Krškem Stanka Zierek sta bila namreč obtožena, da so dali v prodajo živila, ki jim je krepko potekel rok uporabnosti. Zakon o zdravstveni neoporečnosti živil in predmetov splošne rabe jasno določa, da morajo trgovci embalarano meso po treh dneh, če ga seveda ne prodajo, izločiti iz prometa. Krški prodajalni tega niso storili, inšpektorji so tako ob pregledu 12. marca našli kar blizu 10 kilogramov v zamrzovalniku spravljene mase za čevapčiče, ki ji je rok uporabe potekel že 21. januarja. Prav tako je bilo do-

mala dva meseca po preteku roka uporabe v zamrzovalniku spravljeno preko 4 kilograme govedine, za namček pa so inšpektorji našli še blizu kilograma svinjskih jetrc, ki bi jih morali izločiti iz prometa najkasneje že pred mesecem dni, piko na i pa je postavil še najdeni poldrugi kilogram svinine, kateremu je na deklaraciji napisan rok uporabe potekel že 10. decembra lani. Vse navedeno meso je bilo seveda naprodaj kupcem, kar je

na prvem zaslišanju potrdila tudi poslovodkinja, ko je v zagovor povedala, da so to meso prodajali le, če so stranke zanj spraševale.

Senat sodišča pod predsedstvom Marije Kastelic je Mercator-Agrokombinat obsodil na plačilo 120.000 din kazni, poslovodkinjo Stanko Zierek pa na plačilo 6 tisočakov. Sodba seveda še ni pravomočna.

B. B.

Do milijard z inovacijami

Inovatorje nagrajujejo le v Melaminu in Liku, drugod pa se še ne zavedajo njihovega pomena

KOČEVJE — »Preveč se pogovarjamo o delitvi dohodka, premalo pa o produktivnosti in ustvarjanju dohodka.« meni Dragan Stjepić iz LJK Kočevje, predsednik komisije za inovacije pri OK ZK Kočevje. »Če bomo

Ugotavljajo, da se je dohodek Lika zaradi teh inovacij povečal za nekaj milijonov (novih) din.

V drugih delovnih organizacijah inovacijske dejavnosti ni. Ponekod celo poslovodni delavci, ki bi morali to dejavnost spodbujati, zanjo nimajo poslušna. Namesto da bi inovatorje spodbujali in nagrajevali, menijo, da je to delovna dolžnost vsakega. Tako mišljenje in ravnanje pa ne »izumljata« novega.

J. P.

DELAVSKE IGRE

SEVNICA — Komisija za šport in rekreacijo pri OS Zveze sindikatov Sevnica bo tudi letos organizirala občinske delavske športne igre. Tekmovanja bodo v enajstih disciplinah, odigrana pa so bila že prva srečanja. V finalni, odbojarski tekmi je Lisa RCP premagala Lisco II s 3:0, edtem ko je skupni vrstni po dveh ekvivalentih (odbojka in streljanje) ak — moški: Koptarna 45 točk, Lisco 29, Metalna Krmelj 11 itd, ženske: Koptarna Sevnica 17, Lisco 9, Metalna Krmelj 8 itd.

J. BLAS

PIRAN — ELAN
0:3 (0:2)

Dragan Stjepić

tako nadaljevali, se lahko zgodi, da že čez nekaj let ne bomo imeli česa deliti.«

Lastna pamet in pridne roke so pri nas premalo uveljavljene. Tega se najbolj zvedajo v Melaminu, kjer je inovacijska dejavnost že nekaj običajnega, kar sodi k rednemu delu. V tej OZD so doslej člani kolektiva prijaviili že okoli 100 inovacij, od tega okoli 30 samo letos. Ocenjujejo, da se je samo zaradi inovacij v Melaminu povečal dohodek za okoli 30 milijonov din (tri stave milijarde).

V Liku so doslej prijaviili skupaj 36 inventivnih predlogov, od tega 6 letos.

M. GORENC

PESTRI NOVEMBRSKI PETKI V DOMU JLA

NOVO MESTO — Že vpeljani glasbenokulturni večeri, ki se odvijajo ob petkih v Domu JLA in ki jih pripravlja samostojni kulturni delavec Drago Vovk, bodo novembra zares zaživi. V petek, 2. novembra, bo prvič na sporedu poskusni glasbeni video program. Ob 18. uri bodo obiskovalci lahko spremljali zvočni in slikovni zapis z nekaterih koncertov sodobne rockovske glasbe, ob 20. uri pa bo pričel tek plesa, kombiniranega z video posnetki in z glasbo s plošč. Video posnetki utegnejo novembra še kdaj dopolniti petkove večere, ki jih bodo sicer popestrili tudi obiski znanih osebnosti iz sveta slovenske popularne rock glasbe. Tako bo 9. 11. prvo LP ploščo skupine Srp predstavil pevec skupine Gojmir Lešnjak, album Igre brez meja bo teden dni kasneje (16. 11.) predstavil vodja skupine Skakalet Marko Vizovšek, novembrske glasbene večere v Domu JLA pa bosta zaključila obisk Zorana Predmeta in predstavitev nove LP plošče priljubljene skupine Lačni Franz.

kozerija
V BISTVU ČLOVEK DOBRE VOLJE

Zdaj so pravšnji časi, da bi človek eksplodiral od jeze. Osebnih dohodek imam že mesec enake, se pravi nizek. Cene so vsak dan drugačne, se pravi višje. Moji voditelji, čast jim, poskrbe, da ne popenim, da mi ne udari para skozi ušesa, ali kakor bi rekel preprost človek, da ne skočim iz svoje kože. Ne, ne žibljemo me v žibelki, ne pojejo mi uspavank za lahko noč, celo lepše čase so mi nehali obljubljati. Na normalne tirnice me spravljajo na drugačen način.

števke, sem v hipu ugotovil, da bom moral plačevati vsak mesec 700 din več kot trideset dni prej. Sleherna celica v mojem telesu je zatrepetala od jeze, pričel sem preklinjati, priznam, tudi čez sistem sem rekel kakšno močnejšo kot bi bilo treba. A sem bil že čez pet minut miren kot ovca in sem na povijanje pozabil, kajti po radiu so mimogrede povedali, da je s tem trenutkom mleko dražje za 8 din. Stanovanjsko samoupravno skupnost sem odpisal, moj bes pa je letel na krave, na vime, na pašnike, na mlekarje, bike in vole. Menda sem jih pošiljal celo v vražjo mater! A samo toliko

časa, dokler ni prinesel poštar časopisa, ki me je z zadnjo stranjo obvestil, da liter bendina ne velja več 85 din in 50 par, ampak okroglih 92.

Mlekarji so se mi zdeli nenadoma nedolžni, žolč pa se mi je pričel razlivati po črpalkarjih, po tujih in domačih šejkih in v duši sem trdno sklenil, da bom polil svojo stoenko z bencinom iz rezervoarja po stari ceni in jo zažgal. Pa tega nisem storil, kajti še isti večer sem zvedel s televizijskega ekrana, da ni daleč čas, ko bo elektrika dražja za 30 odst. Prav imate: pljuvati sem začel na elektrifikarje, na njihove

visoke osebne dohodka, na to, da žarnica crkne ob prvi strel, pa še glasno sem siknil: »Na električne stole bi jih bilo treba posaditi!«

Vem, preneli sem se. Elektrifikarji mi bodo jezico oprostili, kajti bila je preneljena in prehodnega značaja. Smejoča se napovedovalka je takoj zatem povedala, da so se podražili še naslednji proizvodi: olje, sladkor, toaletni papir, vžgalice, poštne storitve, prevozi z javnimi prevoznimi sredstvi, pohištvo, kopalniška oprema, kruh, žemlje, krompir, pepelniki ...

Iz mojega reagiranja lahko sklepate, da ob vsem tem nisem kakšen jeznoritec, človek bi prej rekel, da sem v bistvu vsekoli dobre volje.

TONI GAŠPERIČ